

ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล การรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา
กับความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล
สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

นางสาวธิดารัตน์ คำบุญ

สถาบันวิทยบริการ
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2545

ISBN 974-17-9770-2

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

RELATIONSHIPS BETWEEN ATTITUDE TOWARD NURSING PROFESSION,
PERCEIVED STUDENT AFFAIRS MANAGEMENT, AND CHARACTERISTICS
OF EFFECTIVE NURSING STUDENTS, NURSING COLLEGES
UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY
OF PUBLIC HEALTH

Miss Thidarat Khamboon

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science in Nursing Education

Faculty of Nursing
Chulalongkorn University
Academic Year 2002
ISBN 974-17-9770-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล การรับรู้การ
ดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา กับความเป็นผู้มีประสิทธิผลของ
นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข
โดย นางสาวธิดารัตน์ คำบุญ
สาขาวิชา การพยาบาลศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา รัชชกุล

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา ยูนิพันธุ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. ประนอม โอทกานนท์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา รัชชกุล)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. เอมอร จังศิริพรประกรณ์)

ธิดารัตน์ คำบุญ : ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล การรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา กับความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข. (RELATIONSHIPS BETWEEN ATTITUDE TOWARD NURSING PROFESSION, PERCEIVED STUDENT AFFAIRS MANAGEMENT, AND CHARACTERISTICS OF EFFECTIVE NURSING STUDENTS, NURSING COLLEGES UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH) อ.ที่ปรึกษา : ผศ. ดร. สุชาดา รัชชกุล , 114 หน้า. ISBN 974-17-9770-2

การวิจัยเชิงพรรณนาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล การรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา ความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล และหาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล การรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา กับความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาพยาบาลที่กำลังศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 จำนวน 385 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบวัดเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล แบบสอบถามการรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา และแบบวัดความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและหาความเที่ยงของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคมีค่าความเที่ยง เท่ากับ .82, .88 และ .89 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาคะแนนเต็ม คะแนนสูงสุด คะแนนต่ำสุด ค่าเฉลี่ย ร้อยละของค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเบ้ ความโด่งและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ที่มีร้อยละของค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านลักษณะวิชาชีพ และร้อยละของค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้ป่วยและญาติ
2. การรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษาของนักศึกษาพยาบาล ที่มีร้อยละของค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกคือ งานการจัดปฐมนิเทศนักศึกษา งานบริการแนะแนว และงานบริการอนามัย
3. ความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล ที่มีร้อยละของค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ร่วมแรงร่วมใจ เข้าใจผู้อื่น และเตรียมพร้อมตลอดเวลา
4. เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล และการรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวก กับความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .475$ และ .391)

สาขาวิชา ...การพยาบาลศึกษา.....

ปีการศึกษา ... 2545.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4477572936 :MAJOR NURSING EDUCATION

KEY WORD: ATTITUDE TOWARD NURSING PROFESSION / STUDENT AFFAIRS / CHARACTERISTICS OF EFFECTIVE NURSING / NURSING STUDENTS

THIDARAT KHAMBOON: RELATIONSHIPS BETWEEN ATTITUDE TOWARD NURSING PROFESSION, PERCEIVED STUDENT AFFAIRS MANAGEMENT, AND CHARACTERISTICS OF EFFECTIVE NURSING STUDENTS, NURSING COLLEGES UNDER THE JURISDICTION OF THE MINISTRY OF PUBLIC HEALTH. THESIS ADVISOR: ASST. PROF. SUCHADA RATCHUKUL Ed.D. 114 pp.ISBN 974-17-9770-2

The purposes of this descriptive research were to study attitude toward nursing profession, perceived student affairs management, characteristics of effective nursing students; and to determine the relationships between attitude toward nursing profession, perceived student affairs management and characteristics of effective nursing students. The subjects were 385 nursing students studying in class 1,2,3 and 4 at nursing colleges under the jurisdiction of the Ministry of Public Health, selected by stratified random sampling. Research instruments were; Attitude Toward Nursing Profession Scale, Perceived Students Affairs Management Questionnaire and Characteristics of Effective Nursing Students Scale, tested for content validity and the reliability by Cronbach's alpha coefficient were .82, .88 and .89 respectively. The statistical techniques utilized in data analysis were total score, maximum score, minimum score, mean, the percentage accounted of mean, standard deviation, skewness, kurtosis and Pearson's product moment correlation.

Major findings were as follows:

1. The highest percentage of mean score of nursing students attitude toward nursing profession was professional characteristics and the lowest percentage of mean score was relationships with colleagues, patients and their family.
2. The top third highest percentage of mean score of perceived student affairs management of nursing students were; orientation program, guidance services, and health services.
3. The top third highest percentage of mean score of characteristics of effective nursing students were; synergizing, seeking first to understand then to be understood, and sharpening the saw.
4. There were positively significant relationships between attitude toward nursing profession, perceived student affairs management and characteristics of effective nursing students at the .05 level ($r = .475$ and $.391$).

Field of studyNursing Education.....
Academic year2001.....

Student's signature.....
Advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ ด้วยความกรุณา ความเอื้ออาทร และความช่วยเหลือ จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา รัชชกุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดี เสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณจากอาจารย์ผู้เป็นกัลยาณมิตรต่อศิษย์อย่างจริงใจ รวมทั้ง การให้ความรู้และกระบวนการในการวิจัยที่ถ่ายทอดได้อย่างแยบยล ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร. ประพนธ์ โอทกานนท์ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร. เอมอร จังศิริพรภรณ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับสถิติที่ใช้ในการวิจัย คณาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ ให้กับผู้วิจัยตลอดระยะเวลา ของการศึกษา และขอกราบขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้สนับสนุน ทุนอุดหนุนการวิจัยบางส่วนในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน ที่กรุณาให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะ ในการแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย และขอขอบคุณผู้บริหาร อาจารย์ เจ้าหน้าที่ของ วิทยาลัยพยาบาลทั้ง 6 แห่ง ที่อำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ตลอดจนขอขอบคุณนักศึกษาพยาบาลกลุ่มตัวอย่างทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยเป็น อย่างดี

ขอขอบพระคุณหัวหน้าหอผู้ป่วยและพี่ ๆ น้อง ๆ ดึก 84 ปีชั้น 9 ตะวันออก โรงพยาบาลศิริราชทุกท่าน ที่ให้โอกาสและเอื้ออำนวยความสะดวกในการศึกษาครั้งนี้ และขอขอบคุณ คุณปริชญ์รัตน์ เลื่อมมหาชัย และเพื่อนนิสิตทุกคนที่คอยเป็นกำลังใจ ทำให้ผู้วิจัยมีความมุ่งมั่นจนประสบความสำเร็จในครั้งนี้

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ปลูกฝังค่านิยมอันดีงามของ การศึกษา ทำให้ผู้วิจัยรักการเรียนรู้ รวมทั้งให้ความรัก ความห่วงใย คำปรึกษาและความ ช่วยเหลือ สนับสนุนด้านกำลังใจ กำลังใจและกำลังใจทรัพย์ ทำให้ผู้วิจัยมีความพร้อม ความ พยายามรวมทั้งมีความสุขขณะทำวิจัย ขอขอบคุณกัลยาณมิตรทุกท่านที่มีสามารถเอ่ยนามได้ หมดสำหรับความช่วยเหลือในทุกด้าน

คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับจากวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอมอบแด่บุพการี คณาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชา และทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้

ธิดารัตน์ คำบุญ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.3 แนวคิดและสมมติฐานการวิจัย.....	5
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	7
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
2.1 สถาบันอุดมศึกษากับนักศึกษา.....	12
2.2 ลักษณะและการดำเนินชีวิตของนักศึกษาอุดมศึกษา.....	16
2.3 การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา.....	22
2.4 เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล.....	35
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นผู้มีประสิทธิผล.....	39
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	49
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	58
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	58
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	61
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	67
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	67

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	74
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	75
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	76
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	84
รายการอ้างอิง.....	86
ภาคผนวก.....	95
ภาคผนวก ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	96
ภาคผนวก ข. หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิและหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูล.....	98
ภาคผนวก ค. สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	101
ภาคผนวก ง. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	105
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	114

สารบัญตาราง

ณ

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	59
2 ค่าความเที่ยงของเครื่องมือเมื่อนำไปทดลองใช้และเมื่อใช้จริง.....	66
3 จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนปีที่ศึกษา.....	69
4 คะแนนเต็ม คะแนนสูงสุด คะแนนต่ำสุด ค่าเฉลี่ย ร้อยละของค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเบ้ และความโด่งของเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล จำแนกโดยรวมและรายด้าน.....	70
5 คะแนนเต็ม คะแนนสูงสุด คะแนนต่ำสุด ค่าเฉลี่ย ร้อยละของค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเบ้ และความโด่งของการรับรู้การดำเนินการด้าน กิจการนักศึกษา จำแนกโดยรวมและรายด้าน.....	71
6 คะแนนเต็ม คะแนนสูงสุด คะแนนต่ำสุด ค่าเฉลี่ย ร้อยละของค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเบ้ และความโด่งของความเป็นผู้มีประสิทธิผลของ นักศึกษาพยาบาล จำแนกโดยรวมและรายด้าน.....	72
7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล การรับรู้การดำเนินการ ด้านกิจการนักศึกษา กับความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล.....	73

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

1 กรอบแนวคิดการวิจัย..... 57

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการที่ประเทศไทยประสบกับสภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง ส่งผลกระทบให้ระบบราชการและระบบต่าง ๆ ต้องมีการปรับตัวเพื่อรองรับกับการเปลี่ยนแปลงด้วย ซึ่งระบบบริการสาธารณสุขก็ได้รับผลกระทบนี้เช่นกัน จึงได้มีการจัดตั้งโครงการ 30 บาทรักษาทุกโรคเกิดขึ้น ซึ่งเป็นการปฏิรูปสำคัญของระบบสุขภาพโดยเน้นการบริการเชิงรุกที่มีคุณภาพ สถานพยาบาลทุกระดับต้องอยู่ได้ด้วยตนเอง และให้บริการที่มีประสิทธิภาพ (สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ, 2544: 7) จากการปฏิรูประบบสุขภาพดังกล่าว ส่งผลให้ส่วนราชการและหน่วยงานอื่นที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการให้บริการสุขภาพได้รับผลกระทบไปด้วย มีการแก้ไขกฎระเบียบเพื่อให้สถานบริการของรัฐมีความคล่องตัวในการจัดการ มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างการพัฒนารูปแบบโรงพยาบาลในส่วนของรัฐ ให้ปรับตัวไปเป็นองค์กรมหาชน การจัดองค์กรต่าง ๆ เริ่มลดขนาดลง ปริมาณการรับคนเข้าทำงานน้อยลง แต่ให้คนที่อยู่ทำงานมากขึ้น การปรับเปลี่ยนเหล่านี้ส่งผลกระทบต่อนักศึกษาที่กำลังจะจบออกไปเป็นบัณฑิตเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นนักศึกษาจึงต้องมีการปรับตัวให้สอดคล้องกับระบบบริการสุขภาพที่เปลี่ยนแปลงไป

จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อสถาบันการศึกษา ต้องปรับการผลิตบุคลากรให้สอดคล้องกับระบบสุขภาพที่จะเปลี่ยนไปด้วย เนื่องจากการปฏิรูประบบการอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งพบว่าสาระสำคัญของพระราชบัญญัติฉบับนี้คือ การจัดการศึกษาต้องยึดหลักผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาจึงต้องมุ่งพัฒนาที่ตัวผู้เรียน ส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถพัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542: 12) ดังนั้นสถาบันการศึกษาพยาบาลจึงต้องปรับการผลิตนักศึกษาพยาบาลให้สามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับระบบสุขภาพที่เปลี่ยนแปลงไป ให้เป็นบุคคลที่มีประสิทธิผล มีความรู้ความสามารถ มีศักยภาพในการทำงานสูง หากไม่ปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จะส่งผลให้นักศึกษาพยาบาลที่จบการศึกษาแล้ว ตกงาน หางานทำไม่ได้ บัณฑิตที่ผลิตออกมาไม่มีคุณภาพ เท่ากับเป็นการผลิตคนล้นงาน ซึ่งเปรียบเหมือนกับโรงงานที่กำลังผลิตสินค้าผิดประเภทอย่างมีประสิทธิภาพสูง อันเป็นการทำให้เกิดการสูญเปล่าทางทรัพยากรอันมีค่าอย่างมหาศาล (ดรักเกอร์, 2531: 13) ส่งผลกระทบต่อ

วิชาชีพการพยาบาลคือ ฆาตบุคลากรที่มีคุณภาพ ทำให้ไม่สามารถพัฒนาวิชาชีพให้เกิดความก้าวหน้าได้

วิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จัดเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่มีหน้าที่ผลิตกำลังคนสาขาพยาบาลศาสตร์เพื่อสนองความต้องการของระบบบริการสุขภาพ ซึ่งปัจจุบันมีวิทยาลัยพยาบาลรวมทั้งหมด 35 แห่ง กระจายอยู่ทั่วทุกภาคของประเทศ มีจำนวนนักศึกษาอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งเมื่อเรียนจบแล้วจะถูกส่งกลับไปทำงานตามสถานบริการพยาบาลต่าง ๆ ทั่วประเทศทั้งโรงพยาบาลในจังหวัด สถานีอนามัยในอำเภอ หรือในตำบลต่าง ๆ จึงกล่าวได้ว่าบัณฑิตพยาบาลเหล่านี้ต้องไปให้บริการสุขภาพแก่ประชาชนทั่วทั้งประเทศ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาให้นักศึกษาเหล่านี้เป็นผู้ที่มีประสิทธิผล เพื่อให้ประสบผลสำเร็จในหน้าที่การงาน รักษาสมดุลด้านต่าง ๆ ของชีวิตอย่างมีระบบ ตลอดจนเป็นแบบอย่างที่ดีด้านสุขภาพและการใช้ชีวิตต่อบุคคลอื่นในสังคม

ความเป็นผู้มีประสิทธิผลคือ ผู้ที่มีความตั้งใจ มุ่งมั่น มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จลุล่วงเป็นไปตามเป้าหมาย หรือผลลัพธ์ที่ตนวางไว้ โดยมีวิธีการหรือแบบแผนในการดำเนินการอย่างถูกต้องและเหมาะสม ทำให้การดำเนินชีวิตเป็นไปได้อย่างดีมีความสมดุลในชีวิต ดรักเกอร์ (2531) ได้กล่าวไว้ว่า นักประสิทธิผล คือผู้ที่ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ทำงานให้ลุล่วงไปด้วยดี ทำสิ่งที่เหมาะที่ควรให้สำเร็จลุล่วงโดยสมบูรณ์ ซึ่งการที่จะทราบว่าเป็นคนที่มีประสิทธิผลหรือไม่นั้น ประเมินได้จากการที่บุคคลนั้นมีวิธีการทำงานที่เหมาะสมและถูกต้องอยู่หรือไม่ โดยวัดได้จากวิธีการหรือแบบแผนที่บุคคลนั้นใช้ในการกระทำหรือดำเนินการใด ๆ ให้สิ่งใด ๆ ให้สิ่งน ซึ่งแนวคิดที่ได้รับการยอมรับมากมายคือ ลักษณะ 7 ประการของบุคคลที่มีประสิทธิผลของ Covey ซึ่ง Covey (1998) ให้ความคิดเห็นว่า ลักษณะของผู้ที่มีประสิทธิผล จะเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพเชิงรุกมีความรับผิดชอบต่องานและหน้าที่ มีจุดมุ่งหมายในชีวิต มีการจัดลำดับความสำคัญ วางแผนล่วงหน้าก่อนกระทำสิ่งใด ๆ เสมอ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีมนุษยสัมพันธ์ดีมีความเข้าใจในผู้อื่นสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี และมีการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีความสุขสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสติปัญญาอยู่เสมอ

เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นได้ว่า ลักษณะของผู้ที่มีประสิทธิผลสอดคล้องกับสมรรถนะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตทางพยาบาลศาสตร์ ใน พ.ศ. 2544 ถึง 2549 ตามที่ พนาวัฒน์ วิศวะเทพนิมิตร (2539) ได้ทำการศึกษาไว้คือ มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีสุขภาพร่างกายและจิตใจแข็งแรงสมบูรณ์ มีความมุ่งมั่นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ซึ่งถ้านักศึกษาพยาบาลเป็นผู้ที่มีประสิทธิผล จะทำให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีความรับผิดชอบ มีเป้าหมายในชีวิตที่ชัดเจน มีการจัดสรรเวลาในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ทำให้การดำเนินชีวิตประจำวัน ราบรื่นเป็นไปด้วยดี มีระเบียบวินัย ไม่วุ่นวายสับสน มีความสมดุลในชีวิต ทำให้เป็นผู้ที่มีศักยภาพในการเรียนและการทำงานสูง มีความตั้งใจมุ่งมั่นและทุ่มเทให้การเรียนและงานที่ทำอย่างเต็มที่ สามารถทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นคุณลักษณะของบุคลากรที่เหมาะสมและเป็นที่ต้องการของหน่วยงานในปัจจุบัน หากนักศึกษาพยาบาลเป็นผู้ที่มีประสิทธิผลต่ำ จะทำให้การทุ่มเทกับงานที่ทำอยู่ลดถอยลง และท้ายสุดก็จะกลายเป็นคนที่ทำงานเหมือนหุ่นยนต์ คือทำงานในลักษณะของงานที่ทำนั้นเป็นงานประจำ ที่จำเป็นต้องทำให้ผ่านพ้นไปวัน ๆ เท่านั้น ดังนั้นต้องตระหนักถึงความสำคัญของ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างให้นักศึกษาพยาบาลเป็นผู้ที่มีประสิทธิผล ซึ่งถ้านักศึกษาพยาบาลเป็นผู้ที่มีประสิทธิผลแล้ว ย่อมส่งผลให้องค์การพยาบาลเกิดประสิทธิผล ทำให้ผู้รับบริการก็ได้รับการบริการที่มีคุณภาพ นำไปสู่ความก้าวหน้าของวิชาชีพการพยาบาลต่อไป

เจตคติ เป็นความรู้สึก ความเชื่อ และแนวโน้มของบุคคลในการมองเห็นคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพลต่อการรับรู้ การเรียนรู้ การจำและการแสดงออกของบุคคล เจตคติจึงเป็นตัวกำหนดพฤติกรรม และมีผลต่อการแสดงออกของบุคคล ดังนั้นการที่บุคคลจะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในกิจการใด ๆ นั้นขึ้นอยู่กับเจตคติเป็นสำคัญ (สุมาลี อัครศักดิ์สกุล, 2523: 3) ซึ่ง Hilgard (1962 อ้างถึงใน ชลิกกร บุญประเสริฐ, 2543) กล่าวไว้ว่า เจตคติเป็นสิ่งที่ส่งเสริมหรืออาจหักล้างแรงขับ (drive) หรือแรงจูงใจ (motive) ในการปฏิบัติงานได้ โดยหากมีเจตคติไม่ดีต่อการปฏิบัติงานของตนแล้วย่อมจะส่งผลให้เกิดความรู้สึกไม่ชอบ ไม่เต็มใจที่จะปฏิบัติงานให้ก้าวหน้า ไม่ชวนขวยที่จะปฏิบัติงานของตนเอง และกลายเป็นการขาดความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน ตรงกันข้ามหากบุคคลมีเจตคติดีต่อการปฏิบัติงานหรือต่อสิ่งที่ปฏิบัติ ก็จะทำให้บุคคลมีแรงจูงใจที่จะดำเนินการให้บรรลุสู่เป้าหมายที่ตนตั้งไว้ ทำให้ลักษณะการทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลจึงเป็นได้ทั้งสิ่งที่ส่งเสริมหรืออาจเป็นสิ่งที่หักล้างแรงจูงใจในการศึกษาได้ ซึ่งหากนักศึกษามีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลดี ก็จะช่วยให้นักศึกษาตั้งใจเรียน และประสบความสำเร็จในการศึกษาได้

การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา เป็นงานที่เกี่ยวกับการบริการ สวัสดิการ และกิจกรรมที่ทางสถาบันจัดขึ้น เพื่อช่วยให้นักศึกษามีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน และพัฒนาเป็นบัณฑิตที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านสติปัญญา ร่างกาย สังคมและจิตใจ ซึ่งเป็นองค์ประกอบด้านหนึ่งในการพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้ที่มีประสิทธิผล การจะพัฒนานักศึกษาให้มีประสิทธิผลเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับฝ่ายกิจการนักศึกษาว่าจะมีความสามารถในการพัฒนานักศึกษามากน้อยเพียงใด (สำเนาวิ ขจรศิลป์, 2538) จากการดำเนินการด้านกิจการนักศึกษาพบว่า มีปัญหาทั้งในลักษณะการได้รับบริการที่ไม่เพียงพอกับความต้องการพื้นฐานและขาดการพัฒนาชีวิตที่สมบูรณ์ นักศึกษาต้องอยู่ภายใต้ภาวะเครียดบางประการทำให้เกิดความรู้สึกต่อต้าน เพราะภาวะเครียดต่าง ๆ ได้ปฏิบัติตามกันมาโดยไม่ได้ประเมินผลและปรับเปลี่ยนตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้เนื่องจากวิทยาลัยพยาบาลส่วนใหญ่ ยังไม่มีการพัฒนางานด้านนักศึกษาเท่าที่ควร ดังจะเห็นได้จากรายงานวิจัยที่พบว่า งานวินัยและพัฒนานักศึกษา งานกิจกรรมนักศึกษา งานหอพักนักศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง (ศิริรัตน์ จันทรแสงรัตน์, 2537 อ้างถึงใน รัชชนก กลิ่นชาติ, 2541) ทั้งนี้ปัจจุบันกิจการนักศึกษาได้รับการยอมรับว่ามีความสำคัญ และมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อกระบวนการผลิตบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษา โดยกิจการนักศึกษาในด้านงานวินัยนักศึกษา เป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับการดำเนินชีวิตทั้งในด้านวิชาการและความประพฤติทั่วไป ช่วยฝึกความรับผิดชอบและความมีเหตุผลให้นักศึกษา ส่วนงานกิจกรรมนักศึกษา ช่วยให้นักศึกษามีการพัฒนาตนเอง รู้จักวิธีการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีการปะทะสังสรรค์กับสังคมภายนอก เปิดโลกให้ตนเองมากขึ้น และงานบริการหอพักนักศึกษา จะช่วยให้นักศึกษาได้รับความสะดวกสบายด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อชีวิตนักศึกษา (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา, 2528 อ้างถึงใน รัชชนก กลิ่นชาติ, 2541) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการดำเนินการด้านกิจการนักศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนานักศึกษาให้เป็นคนที่มีมากกว่าความรู้ความสามารถ นั่นคือช่วยให้เป็นคนที่มีความรับผิดชอบ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และสามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ (ศิริรัตน์ จันทรแสงรัตน์, 2537) ตลอดจนประสบความสำเร็จในการเรียนและการทำงาน เป็นบัณฑิตที่มีประสิทธิผลและมีคุณภาพต่อสังคม

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าความเป็นผู้ที่มีประสิทธิผลมีความสำคัญต่อนักศึกษาพยาบาลเป็นอย่างยิ่งคือ ทำให้นักศึกษาพยาบาลเป็นคนที่มีคุณภาพสามารถกระทำการต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ประสบความสำเร็จและมีความสุขในชีวิต ดังนั้นจึงมีความจำเป็นในการศึกษาว่า ความเป็นผู้ที่มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาลมี

ความสัมพันธ์กับเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล และการรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา หรือไม่และสัมพันธ์กันอย่างไร เพื่อนำไปใช้วางแผนพัฒนานักศึกษาพยาบาลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข
2. เพื่อศึกษาการรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข
3. เพื่อศึกษาความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล การรับรู้การดำเนินการด้านกิจการศึกษากับความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

คำถามการวิจัย

1. เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล การรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษาและความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นอย่างไร
2. เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล การรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา มีความสัมพันธ์กับความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุขหรือไม่

แนวเหตุผลและสมมติฐานการวิจัย

ความเป็นผู้มีประสิทธิผล เป็นคุณลักษณะสำคัญที่ควรมีในนักศึกษาทุกคน เนื่องจากผู้ที่มีประสิทธิผล จะเป็นผู้ที่มีลักษณะของการเป็นผู้ที่มีความตั้งใจ มุ่งมั่น มีวิธีการในการดำเนินการหรือกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้ประสบผลสำเร็จ ด้วยวิธีการที่ถูกต้องและเหมาะสม เป็นผู้มีเป้าหมายในชีวิตอย่างชัดเจน มีการวางแผนก่อนกระทำกรใด ๆ เสมอ ทำให้การดำเนินชีวิตประจำวันมีความสมดุล เป็นไปอย่างมีระเบียบแบบแผน ไม่สับสนวุ่นวาย สามารถจัดการกับกิจกรรมในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมและลงตัว มีศักยภาพในการทำงาน มี

ความสามัคคี ไม่เห็นแก่ตัว ซึ่งเป็นคุณลักษณะสำคัญของบุคคลที่หน่วยงานในปัจจุบันต้องการ ซึ่งความเป็นผู้มีประสิทธิผลสามารถสร้างเสริมให้เกิดขึ้นได้ โดยเริ่มที่ตัวนักศึกษา ก่อนเมื่อนักศึกษาเป็นผู้มีประสิทธิผลแล้ว ก็จะส่งผลให้องค์กรหรือหน่วยงานนั้นมีประสิทธิผลด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ศิริินภา ชี้อาทังให้ (2543) ที่พบว่าตัวชี้วัดประสิทธิผลขององค์การพยาบาลที่สำคัญอย่างหนึ่งก็คือ ประสิทธิผลของตัวพยาบาลเอง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษาพยาบาลเป็นผู้ที่มีประสิทธิผลเป็นอย่างยิ่ง

เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล เพราะเจตคติเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลให้คงอยู่ เจตคติที่ดีจะส่งผลให้บุคคลมีความชอบ มีความสนใจ มีความรับผิดชอบ เต็มใจในการทำงานของตัวเอง และชวนชวนหาความรู้ในการพัฒนางานของตนเองให้ก้าวหน้า จากรายงานการศึกษาของภรณ์ เชาวกุล (2542) พบว่าเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลมีความสัมพันธ์กับสมรรถนะเชิงวิชาชีพของนักศึกษา กล่าวได้ว่าการมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาลจะทำให้ นักศึกษาเป็นคนที่สนใจ ใฝ่รู้ กระตือรือร้น แสวงหาความรู้ในด้านต่าง ๆ ยินดีที่จะทำงานด้วยความรับผิดชอบในหน้าที่ สนใจที่จะพัฒนางานและพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น แต่ถ้าหากนักศึกษามีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาลจะทำให้ นักศึกษาไม่สนใจในการเรียนและไม่สนใจที่จะพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้า ดังนั้นเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล น่าจะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล

การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา มีความสำคัญต่อความเป็นผู้มีประสิทธิผล เนื่องจากช่วยให้นักศึกษามีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียนและพัฒนาเป็นบัณฑิตที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านสติปัญญา ร่างกาย สังคมและจิตใจ การที่นักศึกษาจะเป็นผู้ที่มีประสิทธิผลหรือไม่นั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับตัวนักศึกษาอย่างเดียว แต่ขึ้นอยู่กับปัจจัยภายนอกด้านอื่นด้วย ที่จะร่วมกันพัฒนาให้นักศึกษาเป็นผู้ที่มีประสิทธิผล จากรายงานการศึกษาของรัชชนก กลิ่นชาติ (2541) พบว่า การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา มีความสัมพันธ์กับความสุขสมบูรณ์ของนักศึกษา กล่าวได้ว่าหากสถาบันสามารถจัดสิ่งตอบสนองต่อความต้องการของนักศึกษาได้อย่างเหมาะสม จะช่วยให้นักศึกษารู้สึกมีความสุข ซึ่งส่งผลต่อความสามารถในการเรียนรู้ ช่วยให้สามารถกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จในเป้าหมายที่วางไว้ได้ และสำเร็จเป็นพยาบาลที่มีคุณภาพ ดังนั้น การดำเนินกิจการด้านกิจการศึกษาน่าจะมีความสัมพันธ์กับความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล จากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่บทพวงดังกล่าวผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานการวิจัยดังนี้

1. เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข
2. การรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต 4 ปี ชั้นปีที่ 1,2,3 และ 4 ของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ยกเว้นหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต 4 ปี ในโครงการร่วมผลิตบัณฑิต ระหว่างมหาวิทยาลัยนเรศวรและกระทรวงสาธารณสุข
2. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย
 - เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล การรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษาและความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล หมายถึง ความรู้สึกรู้สีกของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อตนเองที่แสดงออกถึงความตั้งใจ มุ่งมั่น มีความปรารถนาอย่างแรงกล้า ในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ทั้งด้านการเรียนหรือกิจกรรมต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จลุล่วงเป็นไปตามเป้าหมาย หรือผลลัพธ์ที่วางไว้ โดยมีวิธีการหรือแบบแผนในการดำเนินการอย่างถูกต้องและเหมาะสม ทำให้การดำเนินชีวิตเป็นไปได้อย่างดี ซึ่งสามารถประเมินได้จากแบบวัดความเป็นผู้มีประสิทธิผล ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดลักษณะ 7 ประการของผู้มีประสิทธิผลของ Covey (1998) ครอบคลุม 7 ประการดังนี้

1. **บุคลิกภาพเชิงรุก (Being proactive)** หมายถึง นักศึกษาพยาบาลรู้สึกว่าเป็นผู้เลือกกระทำสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเองและหน้าที่ คิดก่อนทำ เสมอ ทุ่มเทความพยายามในสิ่งที่คุณสามารถทำได้และไม่วิตกกังวลกับสิ่งที่ไม่ได้ ไม่ยกเลิหรือยอมแพ้สิ่งใดง่าย ๆ
2. **มีเป้าหมายในชีวิต (Begin with the end in mind)** หมายถึง นักศึกษาพยาบาลรู้สึกว่าเป็นผู้ที่มีความตั้งใจแน่วแน่ในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน มีเป้าหมายในชีวิตที่ชัดเจน มีการวางแผนสำหรับการกระทำ มีการกำหนดสิ่งที่จะต้องทำเพื่อใช้เป็นแนวทางในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

3. **ทำตามลำดับความสำคัญ (Put first thing first)** หมายถึง นักศึกษาพยาบาลรู้สึกว่าเป็นผู้สามารถจัดสรรเวลาในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม รู้จักจัดระเบียบและมีวินัยในการดำเนินชีวิต มีการเรียงลำดับความสำคัญของสิ่งที่จะทำก่อนหลัง กำหนดตารางเวลาสำหรับการเรียนและกิจกรรมอื่น ๆ ไว้อย่างชัดเจนและเหมาะสมทำให้การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปได้ด้วยดี และทำงานเสร็จตามกำหนดเวลางานไม่สะสมพอกพูน

4. **คิดแบบชนะด้วยกัน (Think win/win)** หมายถึง นักศึกษาพยาบาลรู้สึกว่าเป็นผู้ที่มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ประารถนาที่จะให้เพื่อนทุกคนได้รับสิ่งที่ดี ๆ เท่ากัน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ส่งเสริมความสามัคคีในหมู่คณะ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

5. **เข้าใจผู้อื่น (Seek first to understand then to be understood)** หมายถึง นักศึกษาพยาบาลรู้สึกว่าเป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความสามารถในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น เข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคล ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และปรับตัวให้เข้าใจในความคิดเห็นนั้น และกล้าเสนอความคิดเห็นของตนในการปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

6. **ร่วมแรงร่วมใจ (Synergize)** หมายถึง นักศึกษาพยาบาลรู้สึกว่าเป็นผู้มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ชอบการทำงานเป็นทีม มีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือในการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ และมีความต้องการนำทีมไปสู่ความสำเร็จ

7. **เตรียมพร้อมตลอดเวลา (Sharpen the saw)** หมายถึง นักศึกษาพยาบาลรู้สึกว่าเป็นผู้ที่มีความสุขสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสติปัญญา ดูแลสุขภาพร่างกายโดยการออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ นอนหลับพักผ่อนเพียงพอ มีความใฝ่รู้ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองริเริ่มค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง และมีความมุ่งมั่นในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้สึก แนวโน้ม และความเชื่อในการมองเห็นคุณค่าทางวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล ซึ่งเกิดจากประสบการณ์การเรียนรู้ ในวิทยาลัยพยาบาลที่ศึกษาอยู่ ซึ่งเป็นความรู้สึกทั้งทางบวกและทางลบ ซึ่งสามารถวัดได้จากแบบวัดเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ที่พัฒนาโดย พัฒนวัตน์ เสรีนทวัฒน์และจริยาวัตร คมพยัคฆ์ (2531) ครอบคลุมถึงความรู้สึก แนวโน้มและความเชื่อ 4 ด้านคือ

1. ด้านค่านิยมของสังคม หมายถึง ความรู้สึกและแนวโน้มของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อวิชาชีพพยาบาลตามค่านิยมของสังคม

2. ด้านลักษณะวิชาชีพ หมายถึง ความรู้สึกและแนวโน้มของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อลักษณะวิชาชีพ

3. ด้านการปฏิบัติงาน หมายถึง ความรู้สึกและแนวโน้มของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อการปฏิบัติงานการพยาบาล

4. ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้ป่วยและญาติ หมายถึง ความรู้สึกและแนวโน้มของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ผู้ป่วยและญาติในเชิงวิชาชีพการพยาบาล

การรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา หมายถึง ความรู้สึกของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อฝ่ายกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลเกี่ยวกับความเหมาะสมของการจัดอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนให้นักศึกษาสามารถดำรงชีวิตในวิทยาลัยได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ มีความพร้อมในการเรียนมากขึ้น ซึ่งประเมินได้จากการรับรู้ของนักศึกษาเอง สามารถวัดได้โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดมาตรฐานกิจการนักศึกษาของกองบริการการศึกษา สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย (2541) ซึ่งครอบคลุม 8 งานดังนี้

1. งานการจัดปฐมนิเทศนักศึกษา หมายถึง ความรู้สึกของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อฝ่ายกิจการนักศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการจัดบริการด้านการปฐมนิเทศแก่นักศึกษา การจัดประชุมนักศึกษาใหม่ การชี้แจงเรื่องทั่วไปของวิทยาลัย การแนะนำสภาพแวดล้อมและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการศึกษา การเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้พบปะพูดคุยกับอาจารย์ที่ปรึกษา

2. งานวินัยนักศึกษา หมายถึง ความรู้สึกของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อฝ่ายกิจการนักศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการด้านงานวินัยนักศึกษา การเผยแพร่ กฎ ระเบียบให้นักศึกษาทราบ การพัฒนาปรับปรุงกฎระเบียบให้มีความเหมาะสมอยู่เสมอ มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีสถานที่สำหรับงานวินัยนักศึกษาที่เป็นสัดส่วนเฉพาะ

3. งานกิจกรรมนักศึกษา หมายถึง ความรู้สึกของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อฝ่ายกิจการนักศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการด้านงานกิจกรรมนักศึกษา การสนับสนุนการจัดกิจกรรมประเภทต่าง ๆ มีสถานที่สำหรับจัดกิจกรรม มีอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการทำกิจกรรม และมีงบประมาณในการดำเนินงานกิจกรรมนักศึกษาเพียงพอ

4. งานบริการหอพักนักศึกษา หมายถึง ความรู้สึกของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อฝ่ายกิจการนักศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการด้านงานบริการหอพักนักศึกษา การจัดที่พักอาศัยของนักศึกษาที่มีความสะอาด สะดวกสบาย มีอุปกรณ์ประจำห้องพัก การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอและมีคุณภาพ การจัดระบบการรักษาความปลอดภัยและการจัดระบบที่ปรึกษาหอพัก

5. งานการจัดจำหน่ายอาหาร หมายถึง ความรู้สึกของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อฝ่ายกิจการนักศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการด้านงานการจัดจำหน่าย การจัดอาหารที่มีคุณภาพดีเพียงพอกับความต้องการ มีอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่เพียงพอ มีสถานที่รับประทานอาหารที่มีความสะอาดถูกหลักสุขาภิบาลอาหาร ผู้ประกอบอาหารมีสุขอนามัยที่ดี

6. งานบริการแนะแนว หมายถึง ความรู้สึกของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อฝ่ายกิจการนักศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการด้านงานบริการแนะแนว การให้บริการปรึกษาแก่นักศึกษา การให้บริการข้อมูลต่าง ๆ ที่ถูกต้องและทันสมัย มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีสถานที่สำหรับให้บริการอย่างเป็นสัดส่วนเฉพาะ

7. งานทุนการศึกษา หมายถึง ความรู้สึกของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อฝ่ายกิจการนักศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการด้านงานทุนการศึกษา การให้ข้อมูลเกี่ยวกับทุนการศึกษาประเภทต่าง ๆ จัดสรรทุนการศึกษาให้แก่นักศึกษา การให้คำปรึกษาด้านการเงิน การช่วยเหลือนักศึกษาที่ประสบภัยพิบัติฉุกเฉินให้สามารถศึกษาได้จนสำเร็จการศึกษา

8. งานบริการอนามัย หมายถึง ความรู้สึกของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อฝ่ายกิจการนักศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินการด้านงานบริการ การให้บริการปัจจุบันพยาบาลที่ดีมีคุณภาพ มีห้องตรวจโรคเป็นสัดส่วนมิดชิด มีอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นอย่างเพียงพอ มีบริการเภสัชกรรมที่จำเป็น และมีระบบการส่งต่อที่มีคุณภาพ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารและคณาจารย์ในสถาบันการศึกษาพยาบาล ที่ใช้หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของสถาบันพระบรมราชชนกนำไปใช้ในการพัฒนาและส่งเสริมนักศึกษาพยาบาลให้เป็นผู้มีประสิทธิผล

2. เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลเป็นผู้มีประสิทธิผล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล การรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา กับความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอตามลำดับดังนี้

1. สถาบันอุดมศึกษากับนักศึกษา
 - 1.1 จุดมุ่งหมายของสถาบันอุดมศึกษา
 - 1.2 ภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา
 - 1.3 จุดมุ่งหมายและภารกิจของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข
2. ลักษณะและการดำเนินชีวิตของนักศึกษาอุดมศึกษา
 - 2.1 ลักษณะทั่วไปของนักศึกษาอุดมศึกษา
 - 2.2 ชีวิตประจำวันของนักศึกษาพยาบาล
 - 2.3 การเรียนของนักศึกษาพยาบาล
3. การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา
 - 3.1 ความหมายของกิจการนักศึกษา
 - 3.2 ความสำคัญของกิจการนักศึกษา
 - 3.3 มาตรฐานกิจการนักศึกษา
 - 3.4 กิจกรรมของนักศึกษาพยาบาล
4. เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล
 - 4.1 ความหมายของเจตคติ
 - 4.2 องค์ประกอบของเจตคติ
 - 4.3 นักศึกษาพยาบาลกับเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล
5. แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นผู้มีประสิทธิผล
 - 5.1 ความหมายของความเป็นผู้มีประสิทธิผล
 - 5.2 แนวคิดพื้นฐานของความเป็นผู้มีประสิทธิผล
 - 5.3 ความสำคัญของความเป็นผู้มีประสิทธิผล
 - 5.4 องค์ประกอบของความเป็นผู้มีประสิทธิผล
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. สถาบันอุดมศึกษากับนักศึกษา

1.1 จุดมุ่งหมายของสถาบันอุดมศึกษา

สถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งรวมวิทยาการต่าง ๆ ดังนั้นความเจริญก้าวหน้าของประเทศย่อมต้องอาศัยสถาบันอุดมศึกษาเป็นสำคัญ สถาบันอุดมศึกษาเริ่มมาจากความต้องการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ตามความต้องการของสังคมในแต่ละสังคม ดังนั้นภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาจึงต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของสถาบันอุดมศึกษา ได้มีผู้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาไว้หลายทัศนะดังนี้

วิจิตร ศรีสะอ้าน (2528 อ้างถึงใน เสียงพิณ อ่ำโพธิ์, 2543) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของสถาบันอุดมศึกษามี 3 ประการคือ

1) มุ่งบุกเบิก แสวงหา บำรุงรักษา และถ่ายทอดความรู้เพื่อสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าและความเป็นเลิศทางวิชาการ

2) ใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม โดยถือว่าสถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งวิชาการชั้นสูงที่เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อความเป็นอยู่ของมนุษยชาติ

3) ทำนุ บำรุง ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2524 อ้างถึงใน เสียงพิณ อ่ำโพธิ์, 2543) ได้กล่าวว่า สถาบันอุดมศึกษามีจุดมุ่งหมายดังนี้

1) ฝึกฝนให้เป็นคนสมบูรณ์ คือ มีความรู้ควบคู่กับการมีคุณธรรม

2) ทำให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและประยุกต์วิชาการนั้น

3) ส่งเสริมพัฒนาสังคมไทย โดยเป็นอุปการณให้เกิดการประเมินผลการพัฒนาไปด้วยตัวสังคมเอง

4) สนับสนุนและส่งเสริมวิชาชีพและอาชีพต่าง ๆ อย่างไม่จำกัดสาขา โดยการให้ภาคทฤษฎีสอดคล้องกับภาคปฏิบัติให้มากที่สุด

5) เปิดโอกาสทางการศึกษาให้แก่มวลชนอย่างมากที่สุด และกว้างขวางที่สุด

สรุปได้ว่า สถาบันอุดมศึกษานั้น มีจุดมุ่งหมายในการใช้การศึกษาพัฒนาคนให้มีคุณภาพ รวมถึงการส่งเสริมและจรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ เพื่อให้คนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาประเทศ และสามารถดำรงชีวิตได้ในสภาพการณ์ปัจจุบัน

1.2 ภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา

มีผู้กล่าวถึงภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาไว้หลายท่านดังนี้

สิปนันท เกตุทัต (2532 อ้างถึงใน เสียงพิณ อ่ำโพธิ์, 2543) กล่าวถึงภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาไว้ดังนี้

1) ให้การศึกษาระดับสูง ที่จะทำให้นักศึกษาได้ยึดไปประกอบอาชีพ และในการผลิตนักศึกษาในวิชาชีพต่าง ๆ สถาบันอุดมศึกษา ควรมีแผนที่สอดคล้องกับแผนและนโยบายของประเทศ

2) ให้การศึกษามูลฐานอันเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ศิลปะ และวิทยาการที่จะทำให้นักศึกษาเป็นผู้รอบรู้กว้างขวาง โดยสนับสนุนให้นักศึกษากระทำกิจกรรมส่งเสริมในและนอกหลักสูตร

3) ทำการวิจัยแสวงหาความรู้ใหม่ สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การค้นคว้าใฝ่หาความจริง ทำให้นักศึกษาเป็นผู้มีความคิด วิจัย มีความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ

4) เป็นสถาบันที่ถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมและการปลูกฝังความเป็นพลเมืองดี
 วิจิตร ศรีสะอ้าน (2528 อ้างถึงใน เสียงพิณ อ่ำโพธิ์, 2543) กล่าวว่าภารกิจของสถาบันอุดมศึกษามีภารกิจหลัก 4 ประการคือ

- 1) การสอนวิชาการและวิชาชีพ เพื่อสนองความต้องการกำลังคนของสังคม
- 2) การวิจัย ค้นคว้า เพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ
- 3) การบริการวิชาการแก่สังคม
- 4) การถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมและการปลูกฝังความเป็นพลเมืองดี

กล่าวโดยสรุปว่า สถาบันอุดมศึกษา มีภารกิจในการให้ความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพแก่นักศึกษา อีกทั้งยังมีภารกิจในการค้นคว้าวิจัย สร้างองค์ความรู้ใหม่ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม รวมทั้งปลูกฝัง ถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรมของชาติและอบรมให้นักศึกษาเป็นคนดี

จากภารกิจหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาดังกล่าว ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาคือ การสอนหรือถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักศึกษาและปลูกฝังให้เป็นคนดี นำความรู้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองและประเทศชาติได้ ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่มุ่งในการพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดีมีความรู้ความสามารถ ร่วมกับเป็นผู้ที่มีคุณธรรมอันเป็นที่พึงปรารถนาของสังคม อย่างไรก็ตามโดยที่นักศึกษาแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาและทำความเข้าใจสถานการณ์ของนักศึกษาด้วย เพื่อจะได้นำมาพัฒนานักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

1.3 จุดมุ่งหมายและภารกิจของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ปัจจุบันมีจำนวน 35 แห่งกระจายอยู่ในทุกภาคของประเทศ เป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่รับผิดชอบดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อผลิตบุคลากรทางการพยาบาล สถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข (2ด้านสาธารณสุข (2 วัย เหลืองบรรจง, 2538) ได้กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดไว้ดังนี้คือ

- 1) ให้การศึกษาและจัดการเรียนการสอนทางวิชาชีพ
- 2) ทำการค้นคว้าและวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาการและวิชาชีพ
- 3) บริการวิชาการพยาบาลแก่สังคม
- 4) ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

การจัดการเรียนการสอนของวิทยาลัยพยาบาลนั้นจะดำเนินการตามนโยบายจากสถาบันพระบรมราชชนก ที่มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจและสังคม มุ่งให้นักศึกษาพยาบาลสำเร็จเป็นบัณฑิตที่มีคุณค่าแก่สังคม ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงต้องมุ่งทั้งในเรื่องการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษา เพื่อเสริมสร้างความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ และจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตควบคู่กันไป เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าว วิทยาลัยพยาบาลจึงประกอบด้วยภารกิจ 5 ประการดังนี้

- 1) การจัดการเรียนการสอน สิ่งที่เป็นตัวบ่อนในดำเนินี้ ได้แก่ อาจารย์ นักศึกษา หลักสูตร และสิ่งแวดล้อมทางการเรียน อาจารย์จะต้องเตรียมตัวสำหรับการสอน ต้องเข้าใจในตัวนักศึกษา หลักสูตรต้องมีความเหมาะสมกับความต้องการของสังคม สิ่งแวดล้อมทางการเรียนเป็นปัจจัยเสริมการเรียนการสอน สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องจัดให้มีความเหมาะสม สิ่งบ่อนเข้าดังกล่าว เมื่อนำมาเข้าสู่กระบวนการอันประกอบด้วย การจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนการสอน ซึ่งหากมีประสิทธิภาพ ก็จะก่อให้เกิดผลผลิตตามที่ต้องการ ซึ่งก็คือบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถนั่นเอง (จินตนา ยูนิพันธุ์, 2536 อ้างถึงใน ศิริรัตน์ จันทรแสงรัตน์, 2537)

- 2) การวิจัย เป็นงานที่ต้องทำควบคู่ไปกับการสอน เพื่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการ หากการจัดการศึกษาพยาบาลในกระทรวงสาธารณสุข มีการนำผลการวิจัยมาใช้พัฒนาเนื้อหาวิชาที่แตกต่างไปจากหลักสูตรเดิม พัฒนาวิธีการสอนใหม่ ๆ รวมทั้งพัฒนาระบบการบริหารสถาบัน ก็จะส่งผลให้นักศึกษาพยาบาลได้รับสิ่งที่ดีที่สุดในระหว่างการศึกษา

- 3) การบริการวิชาการแก่สังคม วิทยาลัยพยาบาลถือได้ว่าเป็นแหล่งเอื้อประโยชน์ทางด้านสุขภาพแก่สังคมได้อย่างมาก ซึ่งมีเป้าหมายในการจัดบริการวิชาการที่ให้ประโยชน์

โดยตรงด้านสุขภาพอนามัยต่อสังคม อย่างน้อยสถาบันละ 3 โครงการต่อปีจัดสรรงบประมาณ เพื่อดำเนินการในกิจกรรมด้านวิชาการอย่างน้อยร้อยละ 5 ของงบประมาณดำเนินงานประจำปี ของสถาบัน จัดโครงการสัมมนาอย่างน้อยสถาบันละ 1 โครงการต่อปี จัดให้มีกิจกรรมการ เผยแพร่ความรู้ผ่านทางสื่อมวลชนต่าง ๆ และจัดให้มีเครือข่ายสารสนเทศ ด้านการบริการทาง วิชาการระหว่างสถาบันการศึกษา

4) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เป็นการที่สถาบันการศึกษาจัดกิจกรรมในการ ถ่ายทอดวัฒนธรรมเพื่อปลูกฝังและสร้างเยาวชนให้ออกไปสู่สังคมของวัฒนธรรมนั้น ๆ โดยทาง สถาบันการศึกษาสามารถกระทำได้ดังนี้ คือ สถาบันอาจจัดหลักสูตรที่ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย จัดสรรให้มีโครงการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมไทย จัดนิทรรศการเพื่อเผยแพร่ ความรู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมไทยในโอกาสต่าง ๆ จัดให้มีกิจกรรมที่ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย จัดพิพิธภัณฑ์เพื่อให้นักศึกษาได้ศึกษา เผยแพร่ความรู้และข่าวสารที่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมไทย จัดการอบรมให้บุคลากรและบุคคลภายนอกให้ความสนใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมไทย

5) กิจกรรมนักศึกษา เป็นงานที่วิทยาลัยพยาบาลจะต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่งหย่อน ไปกว่างานอื่น เพราะจะช่วยพัฒนาให้นักศึกษาเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ควบคู่ไปกับการมี มนุษย์สัมพันธ์ และปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ งานกิจกรรมนักศึกษา เป็นงานที่เกี่ยวกับการบริการ สวัสดิการ วินัยและพัฒนาการศึกษาและงานกิจกรรม นโยบายด้านกิจกรรมนักศึกษา โดยมุ่งพัฒนา นักศึกษาด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคม การเป็นผู้นำและการมีส่วนร่วมในการพัฒนา สังคม โดยเน้นการส่งเสริมกิจกรรมเสริมหลักสูตรและการปรับปรุงสวัสดิการที่ให้แก่ศึกษามี เป้าหมายดังนี้

5.1) เป้าหมายเชิงปริมาณ ให้จัดทำโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตรด้านการ พัฒนาบุคลิกภาพ การกีฬา นันทนาการ และการแนะแนวแก่นักศึกษาอย่างน้อยสถาบันละ 3 โครงการต่อปี จัดทำโครงการบริการทางวิชาการแก่ชุมชนซึ่งเป็นโครงการร่วมระหว่างอาจารย์ พยาบาลและนักศึกษา โครงการร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาพยาบาลและหรือโครงการ ร่วมมือระหว่างสถาบันกับสมาคมวิชาชีพอย่างน้อยสถาบันละ 3 โครงการต่อปี ให้ สถาบันการศึกษาพยาบาลทุกสถาบันสนับสนุนให้นักศึกษาจัดตั้งสโมสรนักศึกษาพยาบาล เพื่อดำเนินการบริหารนักศึกษาสถาบันละ 1 โครงการ ให้สถาบันการศึกษาพยาบาลทุกสถาบันมี โครงการจัดตั้งกองทุนการศึกษาเพื่อช่วยเหลือนักศึกษาที่ขาดแคลนอย่างน้อย 1 โครงการ ให้ สถาบันการศึกษาพยาบาลทุกสถาบันจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการในด้านสวัสดิการ นักศึกษาอย่างน้อยร้อยละ 1 ของงบดำเนินการประจำปี

5.2) เป้าหมายเชิงคุณภาพ ให้มีแผนปฏิบัติงานด้านกิจกรรมนักศึกษา ที่ มุ่งเน้นการพัฒนาศึกษาด้านต่าง ๆ ให้ชัดเจน ให้มีการประสานงานด้านกิจกรรมนักศึกษา

ระหว่างสถาบัน ให้มีการประชาสัมพันธ์การปฏิบัติกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชน การบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างสม่ำเสมอ ให้จัดสรรงบประมาณในการจัดสวัสดิการแก่นักศึกษาให้เพิ่มขึ้น

สรุปได้ว่า วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในปัจจุบันมี 35 แห่ง มีภาระหน้าที่ในการผลิตบุคลากรทางการพยาบาล จัดการสอนวิชาการและวิชาชีพ บริการทางวิชาการพยาบาล แนะแนวการพยาบาลแก่ประชาชนทั่วไป ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ค้นคว้าและวิจัยเพื่อพัฒนาวิชาการ โดยมีจุดมุ่งหมายในการผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม ซึ่งในวิทยาลัยพยาบาลมีงานกิจการนักศึกษา เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการต่าง ๆ ให้แก่นักศึกษาเพื่อเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษาพัฒนาเป็นพลเมืองที่ดี มีความรู้ ความสามารถ กล้าทำในสิ่งที่ดี เป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์ บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

2. ลักษณะและการดำเนินชีวิตของนักศึกษาอุดมศึกษา

2.1 ลักษณะทั่วไปของนักศึกษาอุดมศึกษา

นักศึกษาในระดับอุดมศึกษาโดยเฉพาะมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาที่เทียบเท่าปริญญาตรี มีอายุระหว่าง 17-22 ปี หรือ 18-22 ปี ซึ่งเป็นช่วงวัยที่มีลักษณะของวัยรุ่นตอนปลายร่วมกับวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ดังนั้นจึงกล่าวไม่ได้ว่าเป็นเด็กหรือเป็นผู้ใหญ่แล้ว วัยนี้ เป็นวัยที่กำลังปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง ทั้งความเชื่อ ทศนคติ และค่านิยมต่าง ๆ เป็นวัยที่เริ่มต้นด้วยความสับสน วุ่นวาย และมีอุดมคติที่ค่อนข้างแน่วแน่ ต้องการเป็นอิสระ และเป็นตัวของตัวเอง ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับ แต่ในขณะเดียวกันก็มีความลังเลใจ ทองเรียน อมรัชกุล (2525 : 4) กล่าวว่า นักศึกษาในมหาวิทยาลัยจะมีอายุระหว่าง 18-22 ปี ซึ่งระยะนี้เป็นวัยที่กำลังจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่มักมีอารมณ์อ่อนไหว มีความกระตือรือร้น อยากรู้อยากเห็น อยากรทดลองสิ่งแปลกใหม่ มีความคิดคำนึง ค่อนข้างเพ้อฝัน และพร้อมที่จะยอมรับอุดมการณ์ที่ตนเชื่อถือ ในทางจิตวิทยาถือว่าเป็นวัยที่กำลังแสวงหาเอกลักษณ์ของตนเอง

นักศึกษาพยาบาลเป็นนักศึกษาสาขาวิชาชีพในระดับอุดมศึกษา ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับนักศึกษาทั่วไป เพียงแต่นักศึกษาพยาบาลจะต้องมีความรับผิดชอบสูง เนื่องจากเป็นวิชาชีพซึ่งปฏิบัติกับชีวิตมนุษย์ ต้องฝึกภาคปฏิบัติในเวรเช้า เวรบ่าย และเวรดึกอย่างต่อเนื่อง ควบคู่ไปกับการเรียนภาคทฤษฎี ซึ่งถือว่าค่อนข้างเรียนหนัก และมีกิจกรรมที่ต้องทำในแต่ละวันมากมาย ชีวิตประจำวันจึงอยู่ในหอพักกับโรงพยาบาลเป็นส่วนใหญ่

Clark แบ่งลักษณะนักศึกษาที่สัมพันธ์กับการใช้ชีวิตในวิทยาลัยเป็น 6 กลุ่ม ดังนี้
(วาสนา เจือทอง, 2531 อ้างถึงใน ศิริรัตน์ จันทรแสงรัตน์, 2537: 19)

1) กลุ่มวิชาการ บุคคลพวกนี้สนใจศึกษาหาความรู้อย่างจริงจัง ต้องการมีผลการเรียนดี เพื่อศึกษาต่อในระดับสูงต่อไป ทุ่มเทเวลาในการหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ เชื่อในสิ่งที่ผ่านการไตร่ตรองและมีเหตุผลทางวิชาการ

2) กลุ่มวิชาชีพ มุ่งความสนใจที่การฝึกทักษะทางวิชาชีพมากกว่าวิชาการ ชอบเรียนภาคปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี สนใจวิชาหรือกิจกรรมที่สอดคล้องกับวิชาชีพ เพื่อการประกอบวิชาชีพของตน

3) กลุ่มก้าวหน้า เป็นพวกที่มีแนวความคิดใหม่ ๆ อยู่เสมอ มีความสนใจกว้างขวาง นอกเหนือจากวิชาชีพของตน ชอบค้นคว้าด้วยตนเอง ชอบศึกษาปัญหาสังคม มักใช้เวลาว่างในการบำเพ็ญประโยชน์เพื่อช่วยเหลือสังคม

4) กลุ่มกิจกรรม เป็นพวกที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรในฐานะผู้นำ ผู้บริหาร หรือผู้ปฏิบัติ จุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความสามารถในการทำงาน บุคลิกภาพและความรอบรู้อื่น ๆ มากกว่าเพื่อให้ได้สาระทางวิชาการหรือวิชาชีพ

5) กลุ่มสมาคม สนใจกิจกรรมในสถาบันที่สนุกสนานเพลิดเพลิน มากกว่ากิจกรรมลักษณะอื่น สนใจงานสังคม รักสนุก มีเพื่อนมาก ชอบสนุกสนานในกลุ่มเพื่อน ไม่ชอบอยู่คนเดียว ไม่ใคร่สนใจวิชาการและวิชาชีพเท่าใดนัก

6) กลุ่มเก็บตัว บุคคลพวกนี้ไม่สนใจกิจกรรมและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในสถาบัน มุ่งมั่นในการเรียน การฝึกทักษะทางวิชาชีพหรือการทำกิจกรรมเท่าใดนัก ทำไปเพราะเห็นว่าเป็นสิ่งที่นักศึกษาต้องทำ ชอบอยู่คนเดียวเงียบ ๆ ไม่สนใจใครไม่ว่าจะเป็นเพื่อนหรืออาจารย์

จะเห็นได้ว่าการแบ่งลักษณะนักศึกษาของ Clark มีความสอดคล้องหรือใกล้เคียงกับ นักศึกษาพยาบาลที่ใช้ชีวิตในส่วนใหญ่ในวิทยาลัย คือแบ่งเป็นกลุ่มที่เน้นการเรียนสูง กับกลุ่มที่เน้นสถาบัน

สำหรับการจำแนกลักษณะนักศึกษาในมหาวิทยาลัยตามชั้นปี ทองเรียน อมรชกุล (2525 อ้างถึงใน ศิริรัตน์ จันทรแสงรัตน์, 2537) ได้กล่าวไว้ ดังนี้

1) นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีความต้องการดังนี้

1.1 ความสำเร็จในเชิงวิชาการ ดังนั้น จึงสนใจการศึกษาหาความรู้ ความคิดต่าง ๆ

1.2 เข้าใจตนเอง (Self Understanding) เข้าใจปัญหาของสังคมรวมทั้งแสวงหาเอกลักษณ์ของตน

1.3 แสวงหาสถานภาพของตนเอง

1.4 ขอความเป็นมิตร ผูกพันกับเพื่อน และชอบอยู่ในกลุ่มเพื่อน

1.5 เป็นผู้มีมนุษยธรรม สุภาพเรียบร้อย ให้ความคุ้มครองและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความรู้สึกกระตือรือร้นระหว่างความกลัวและความตื่นเต้น จะเข้าร่วมกิจกรรมทุกประเภทในมหาวิทยาลัย

2) นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ส่วนใหญ่มักจะเกิดความไม่พอใจมหาวิทยาลัย แต่ในบางคนที่เพียงแต่จะมีความเบื่อและรู้สึกเฉย ๆ ไม่ยินดียินร้ายต่อสภาพทั่วไปในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ก็เพราะรู้สึกถูกทอดทิ้ง ไม่ได้รับการเอาใจใส่ ต่อมาเกิดความรู้สึกว่าตนเองเป็นคนขาดความรับผิดชอบ ดังนั้น ลักษณะภายนอกของนักศึกษาเหล่านี้ คือ การริเริ่มสร้างเสริมความเป็นแบบแผนของกลุ่มย่อยขึ้น จนเกิดเป็นวัฒนธรรมเพื่อนฝูงขึ้น (Peer Culture)

3) นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ต่อเนื่องจากความเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มาแต่เดิม นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จะมีวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของตนเอง มีเอกลักษณ์เฉพาะที่สูงมาก สำหรับในกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ด้วยกันเองจะมีความคิดเห็นแตกแยกออกไปน้อยมาก กล่าวคือ มีความคิดไปในแนวเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ มีค่านิยมคล้ายคลึงกัน และทุกคนจะมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ มีการวิพากษ์วิจารณ์มหาวิทยาลัยอย่างรุนแรง

4) นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีแนวโน้มที่จะหันเหความสนใจไปจากมหาวิทยาลัย จะมีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยน้อยลง เริ่มตั้งแต่ไม่สนใจวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของนักศึกษา รวมทั้งไม่ยอมรับระเบียบประเพณีของนักศึกษาด้วยตนเอง ส่วนใหญ่จะสนใจเรื่องส่วนตัว โดยเฉพาะชีวิตภายหลังสำเร็จการศึกษา

จากลักษณะนักศึกษาดังกล่าวทำให้เห็นได้ว่า นักศึกษาแต่ละคนจะมีความแตกต่างกัน นักศึกษาพยาบาลซึ่งเป็นนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาเช่นเดียวกัน จึงมีลักษณะที่แตกต่างกันไป ตามลักษณะนักศึกษาแต่ละคนและชั้นปีที่ศึกษา ดังนั้น นักศึกษาแต่ละคนจึงมีวิธีการในการจัดการกับชีวิตและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องปฏิบัติเพื่อให้ดำเนินไปให้สำเร็จแตกต่างกัน

2.2 ชีวิตประจำวันของนักศึกษาพยาบาล

ศิริรัตน์ จันทร์แสงรัตน์ (2537) ได้ศึกษาชีวิตประจำวันของนักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในวิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขพบว่า เมื่อนักศึกษาเข้าศึกษาในวิชาชีพพยาบาล นักศึกษาส่วนใหญ่จะพักอาศัยในหอพักที่วิทยาลัยพยาบาลจัดไว้ให้ ในปีการศึกษา 2537 วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เริ่มอนุญาตให้นักศึกษามีสิทธิเลือกพักอาศัยที่บ้าน หรือในหอพักที่มีหอพักของวิทยาลัยพยาบาล เนื่องจากในปีการศึกษานี้ วิทยาลัยพยาบาลไม่ได้ให้ทุนด้านที่พัก แต่จะให้ทุนด้านอาหารเท่านั้น นักศึกษาผู้ซึ่งพักอาศัยในหอพักของวิทยาลัย จะต้องชำระเงินค่าที่พักเดือนละ 100 - 200 บาท ขึ้นอยู่กับความตกลงร่วมกันของ

ผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาลในแต่ละภาค นอกจากนั้น นักศึกษาผู้ซึ่งพักอาศัยในหอพักของวิทยาลัยพยาบาล จะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของวิทยาลัยนั้น ๆ

การใช้ชีวิตประจำวันของนักศึกษาพยาบาลที่หอพักพยาบาล นักศึกษาจะพักในหอพักของวิทยาลัยในวันราชการ และกลับไปเยี่ยมบ้านได้ในวันหยุด โดยเฉพาะนักศึกษาที่มีบ้านหรือภูมิลำเนาไม่ไกลนัก ส่วนใหญ่จะกลับบ้านเกือบทุกสัปดาห์ โดยมีการกำหนดวัน – เวลา เข้าและออกไว้ ซึ่งนักศึกษาจะต้องปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด หากนักศึกษากระทำผิดกฎระเบียบใด ๆ ก็จะมีมาตรการในการลงโทษตามที่ได้ระบุไว้ในคู่มือนักศึกษา นักศึกษาต้องปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของสถาบัน ปรับตัวเข้ากับเพื่อน ๆ และบุคคลรอบข้าง นักศึกษามาจากที่ต่าง ๆ ต้องมาอาศัยอยู่ร่วมกัน ต้องปรับตัวให้เข้ากับบุคคลรอบข้าง สภาพแวดล้อม รวมทั้งกฎ ระเบียบต่าง ๆ ของสถาบัน มีการปรับตัวด้านการเรียน เนื่องจากการเรียนในระดับอุดมศึกษาแตกต่างจากการเรียนในระดับมัธยมศึกษา ต้องมีการจดคำบรรยายแทนการใช้หนังสือเป็นแบบเรียนเหมือนตอนเรียนระดับมัธยมศึกษา มีการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ บางสถาบันยังมีระบบอาวุโส ซึ่งรุ่นพี่จะมีการใช้ระบบอาวุโสในการปกครองรุ่นน้อง ทำให้นักศึกษาพยาบาลที่เข้ารับการศึกษาใหม่เกิดภาวะเครียด และยังพบว่านักศึกษาพยาบาลมีปัญหาต่าง ๆ อีก เช่น นอนไม่หลับ ไม่มีสมาธิในการอ่านหนังสือเนื่องจากเสียงดังรบกวน ตลอดจนความขัดแย้งเนื่องจากการไม่เข้าใจกัน รู้สึกอึดอัด และไม่สะดวกสบายเท่าที่ควร

ในด้านความเป็นอยู่ประจำวันของนักศึกษาพยาบาลบางแห่ง อาจมีความไม่สะดวกสบายเท่าที่ควร เนื่องจากวิทยาลัยพยาบาลส่วนใหญ่อยู่ต่างจังหวัด ซึ่งบางครั้งการประปาของจังหวัดอาจขัดข้อง ดังนั้นการใช้น้ำในหอพักซึ่งมีนักศึกษาอยู่รวมกันเป็นจำนวนมาก ๆ ย่อมไม่สะดวกตลอดเวลา บ่อยครั้งมีปัญหาน้ำไม่ไหล โดยเฉพาะในอาคารชั้น 2, 3 และ 4 นักศึกษาต้องใช้ถังน้ำมารองน้ำจากชั้นล่าง ทำให้ต้องเหนื่อย ร่วมกับวิทยาลัยพยาบาลบางแห่งมีระเบียบในเรื่องกำหนดการปิด – เปิดน้ำและไฟฟ้า และห้ามนำเครื่องใช้ไฟฟ้ามาใช้ในหอพัก ซึ่งทำให้นักศึกษารู้สึกอึดอัด ไม่พอใจในความเป็นอยู่เท่าที่ควร

จากคู่มือนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จะระบุไว้ว่า นักศึกษาจะได้รับสวัสดิการด้านอาหารจำนวน 3 มื้อต่อวัน ซึ่งนักศึกษาจะต้องรับประทานอาหารในช่วงเวลาที่ระบุไว้เท่านั้น และหากนักศึกษาจะกลับบ้าน ต้องแจ้งแม่บ้านเพื่อขออาหารในมื้อนั้น ๆ นอกเหนือจากนี้ นักศึกษาต้องหารับประทานเอง

การซักผ้า นักศึกษาที่อยู่ในหอพักทุกคนจะต้องจ้างซักผ้ากับวิทยาลัยโดยตรง ซึ่งวิทยาลัยจะกำหนดชนิดและจำนวนเสื้อผ้าที่จะส่งในแต่ละครั้ง ตลอดจนกำหนดวันรับและส่งผ้าไว้ ค่าจ้างซักผ้าของแต่ละวิทยาลัยแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับสภาพความเป็นอยู่ของแต่ละจังหวัด

สำหรับชุดชั้นใน ถุงเท้าและรองเท้าที่นักเรียนเป็นผู้ซื้เอง ซึ่งหอพักบางแห่งมักประสบปัญหา การถูกขโมยเสื้อผ้า โดยเฉพาะหอพักที่มีการออกแบบไม่มีติด บุคคลภายนอกลักลอบเข้ามาได้ การพักผ่อนและเที่ยวเตร่ของนักศึกษาค่อนข้างถูกจำกัด เนื่องจากวิทยาลัยพยาบาลส่วน ใหญ่ไม่อนุญาตให้นักศึกษาออกนอกวิทยาลัยในวันธรรมดาดังเลิกเรียน มีเพียงการพักผ่อนด้วย การดูรายการโทรทัศน์และเล่นกีฬาที่จัดไว้ในหอพักและในบริเวณวิทยาลัย วิทยาลัยพยาบาลส่วน ใหญ่จะจัดให้มีเครื่องรับโทรทัศน์ไว้ประจำหอพัก ๆ ละ 1 เครื่อง จึงทำให้มีข้อจำกัดเรื่องที่นั่งอาจ ไม่เพียงพอ ไม่สามารถเปลี่ยนช่องตามใจชอบของตนเอง นักศึกษาส่วนใหญ่จะตามใจนักศึกษา รุ่นพี่ ดังนั้นนักศึกษาส่วนใหญ่จึงตัดปัญหาโดยการไม่ดูรายการโทรทัศน์ แต่เปลี่ยนไปฟังวิทยุ ส่วนตัวแทน สำหรับบริการด้านหนังสือพิมพ์ วารสารและนวนิยาย ในหอพักนั้นวิทยาลัย ส่วนใหญ่มีบริการไว้ให้ แต่เนื่องจากนักศึกษามีจำนวนมาก จึงไม่เพียงพอต่อความต้องการ ของนักศึกษา

ในด้านสถานที่สำหรับออกกำลังกาย เล่นกีฬา บางสถาบันค่อนข้างมีเนื้อที่จำกัด มักขาด ความพร้อมด้านสนามกีฬา และอุปกรณ์การกีฬา

ด้านการติดต่อสื่อสาร นักศึกษาพยาบาลสามารถใช้บริการรับ – ส่งจดหมาย ธนาณัติ พัสดุ และโทรเลข ได้ภายในวิทยาลัย สำหรับการใช้บริการโทรศัพท์ทางไกล – โกลสธารณะ จะมี อยู่ในทุกวิทยาลัย แต่การบริการอาจไม่สะดวกเท่าที่ต้องการ เพราะจำนวนนักศึกษามีจำนวนมาก

ด้านการใช้ห้องสมุด สถาบันการศึกษาจัดห้องสมุดให้ได้มาตรฐานที่ทางสภาการ พยาบาลกำหนดไว้ นั่นคือ จำนวนหนังสือเพียงพอ จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ ได้สัดส่วนกับจำนวน นักศึกษา มีบรรยากาศที่เงียบสงบ เวลาที่ใช้บริการห้องสมุดส่วนใหญ่ เปิดวันธรรมดา ตั้งแต่ เวลา 8.00 – 16.00 น. และบางวิทยาลัยเปิดทำการเพิ่มเติมในวันเสาร์ครึ่งวันหรือเต็มวัน

สรุปได้ว่า นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่จะพักอาศัยอยู่ในหอพักของวิทยาลัย เนื่องจาก เพื่อความสะดวกต่อการฝึกปฏิบัติ ดังนั้นชีวิตประจำวันจึงอยู่ในวิทยาลัยเป็นส่วนมาก ซึ่งต้องอยู่ ภายใต้อาการระเบียบ ข้อบังคับมากมาย ความอิสระค่อนข้างถูกจำกัด อาจไม่มีความ สะดวกสบายเท่าที่ควร หากนักศึกษาไม่สามารถปรับตัวและปรับเปลี่ยนแบบแผนการดำเนิน ชีวิตให้สอดคล้องกับสิ่งเหล่านี้ ก็อาจส่งผลกระทบต่อการศึกษาและชีวิตส่วนตัวได้

2.3 การเรียนของนักศึกษาพยาบาล

ระบบการศึกษาพยาบาลศาสตร์เป็นการศึกษาแบบหน่วยกิตในระบบทวิภาค ปี การศึกษาหนึ่ง ๆ แบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติและภาคฤดูร้อน มีระยะเวลา 8 สัปดาห์ ทั้งนี้ต้องมีชั่วโมงเรียนในภาคการศึกษาปกติในระยะเวลาการศึกษาเต็มเวลา 4 ปี รวมได้ 8 ภาค การศึกษาปกติและ 3 ภาคฤดูร้อน และรวมแล้วต้องได้หน่วยกิตไม่น้อยกว่า 144 หน่วยกิต

ส่วนประกอบของหลักสูตร 4 ปีมีหมวดวิชาดังนี้ แบ่งเป็นหมวดวิชาชีพพื้นฐานทั่วไป 38 หน่วยกิต หมวดวิชาชีพพื้นฐาน 27 หน่วยกิต หมวดวิชาชีพการพยาบาล 73 หน่วยกิต และหมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต (สถาบันพระบรมราชชนก, 2537)

การเรียนการสอนภาคทฤษฎี เป็นการเรียนการสอน เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในด้านเนื้อหาทฤษฎี หลักการ และวิธีปฏิบัติควบคู่ไปกับการปลูกฝังด้านเจตคติ เพื่อเตรียมนักศึกษาให้พร้อมที่จะเป็นพยาบาลที่ดี การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบ่งเป็น 3 วิธี ใหญ่ ๆ คือ การบรรยาย การสาธิต และการปฏิบัติหรือทดลองในห้องปฏิบัติการ โดยมีการนำ อุปกรณ์การสอนประเภทต่าง ๆ เข้ามาช่วยในการเรียนการสอน ส่วนการเรียนการสอน ภาคปฏิบัติเป็นการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียน นำความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ที่ได้ จากชั้นเรียนมาประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริง การจัดการเรียนการสอนจำเป็นต้องแบ่งนักศึกษา ออกเป็นกลุ่มย่อย แต่ละกลุ่มมีอาจารย์ติดตามดูแลอย่างใกล้ชิด ซึ่งการฝึกภาคปฏิบัตินี้แบ่ง ออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 เป็นการฝึกปฏิบัติการพยาบาลพื้นฐาน โดยมีโรงพยาบาลที่ วิทยาลัยพยาบาลตั้งอยู่ใกล้เป็นแหล่งฝึก ระยะที่ 2 เป็นการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในแต่ละสาขา แหล่งฝึกปฏิบัติได้แก่สถานบริการสาธารณสุขทุกระดับและในชุมชน นอกจากนี้ นักศึกษา พยาบาลจะต้องศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมนอกห้องเรียน โดยอาศัยระบบบริการห้องสมุด และเทคโนโลยีทางการศึกษาทั้งในและต่างสถาบัน เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์

การประเมินผล นักศึกษาต้องมีคะแนนความประพฤติไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 จึงจะมี สิทธิเข้าสอบในแต่ละภาคเรียน ต้องสอบผ่านทุกวิชาของปีการศึกษา คะแนนเฉลี่ยสะสมประจำปี ไม่ต่ำกว่า 2.00 ในการสำเร็จการศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาต้องมีคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร ไม่ต่ำกว่า 2.00 และสอบได้หน่วยกิตครบตามหลักสูตร (สถาบันพระบรมราชชนก, 2537)

เมื่อนักศึกษาพยาบาลเริ่มเข้าสู่การเรียนในชั้นปีที่ 1 นักศึกษามักประสบปัญหาในการ จับประเด็นที่อาจารย์สอน จุดคำบรรยายไม่ทัน เนื่องจากการเรียนการสอนในวิทยาลัยพยาบาล ส่วนใหญ่เป็นบรรยาย ซึ่งหลักการจุดคำบรรยายต่าง ๆ ก็ไม่มีการสอนหรือบอกให้รู้ว่าควรจะทำ อย่างไร นักศึกษาปี 1 จึงต้องปรับตัวในเรื่องนี้มาก นอกจากนี้ นักศึกษาทุกชั้นปีมีความเห็น ว่า อุปสรรคต่อการเรียนของนักศึกษา คือ เนื้อหาวิชาต่าง ๆ มาก อาจารย์ต้องเร่งสอนเพื่อให้ทันจบ บทเรียน การสอนใช้อุปกรณ์การสอนน้อย วิธีการสอนไม่น่าสนใจ เน้นบทบาทครูมากกว่า นักศึกษา แทบไม่เปิดโอกาสให้นักศึกษาอภิปรายหรือแสดงความคิดเห็น (กองงานวิทยาลัย พยาบาล, 2530) สำหรับนักศึกษาปี 2, 3 และ 4 ซึ่งต้องเรียนควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติ ส่วนใหญ่ประสบปัญหาขาดสมาธิในการเรียน เนื่องจากเหน็ดเหนื่อยจากการฝึกปฏิบัติในภาคเช้า และต้องมาเรียนในภาคบ่าย ร่วมกับนักศึกษาในชั้นเรียนมีมาก อาจารย์เอาใจใส่ได้ไม่ทั่วถึง และ

อากาศในชั้นเรียนร้อนอบอ้าว (กองงานวิทยาลัยพยาบาล, 2530) ส่วนปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน ซึ่งได้แก่ สภาพแวดล้อมของห้องสมุด ยังไม่เอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษาพยาบาลเท่าที่ควร ห้องสมุดมีตำรา เอกสาร และวารสาร เพื่อการศึกษาค้นคว้าไม่เพียงพอแก่ผู้ใช้บริการ (ดุษฎี สรรประดิษฐ์, 2529 อ้างถึงใน ศิริรัตน์ จันทรแสงรัตน์, 2537) ในการฝึกภาคปฏิบัติ นักศึกษาจะต้องทำงานร่วมกับบุคลากรหลายระดับ ความแตกต่างของคนสถานที่ ระยะเวลาการทำงาน ลักษณะของผู้ป่วย ร่วมกับการที่นักศึกษาต้องปฏิบัติงานบางอย่าง ทั้ง ๆ ที่ยังไม่ได้เรียนทฤษฎีมาก่อน จึงทำให้นักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน และเกิดความเครียดขณะฝึกปฏิบัติงาน (อารมณ วุฒิปุทกษ และ จิราพร ธีรพัฒนะ, 2527 อ้างถึงใน ศิริรัตน์ จันทรแสงรัตน์, 2537)

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า การเรียนของนักศึกษาพยาบาลมีความแตกต่างจากการเรียนของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาทั่วไปคือ จำนวนหน่วยกิตในการเรียนค่อนข้างมาก นักศึกษาเรียนหนัก ต้องเรียนทั้งภาคทฤษฎีควบคู่ไปกับภาคปฏิบัติ ต้องขึ้นฝึกปฏิบัติบนหอผู้ป่วย ซึ่งต้องพบเจอทั้งผู้ป่วย,ญาติ และบุคลากรทีมสุขภาพ นักศึกษาจึงต้องใช้ทั้งสติปัญญา ร่างกาย กำลังใจและสมาธิในการศึกษาเล่าเรียนเป็นอันมาก ต้องมีความรับผิดชอบสูง ต้องใช้ความอดทนและการปรับตัวเป็นอย่างมาก ซึ่งอาจทำให้นักศึกษาบางคนประสบกับปัญหาได้ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ทางสถาบันต้องจัดให้มีสิ่งต่าง ๆ ที่จะช่วยส่งเสริมให้นักศึกษามีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียนมีความสุขในชีวิต สามารถพัฒนาตนเอง และประสบความสำเร็จในการเรียนได้

3. การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา

3.1 ความหมายของกิจการนักศึกษา

กิจการนักศึกษาในความหมายเดิมใช้คำว่า งานบุคลากรนักศึกษา (Student Personal Work) Crookston ได้เสนอแนะให้ใช้คำว่า Student Affairs แทนคำว่า Student Personal Work ในปัจจุบันหลายประเทศทั่วโลกจึงนิยมใช้คำว่า Student Affairs (1976 อ้างถึงใน รัชชนก กลิ่นชาติ, 2541: 20) เมื่อแปลเป็นภาษาไทย พบว่ามีการใช้คำว่า “กิจการนักศึกษา” หรือ “กิจการนิสิต”

กิจการนักศึกษา (Student Affairs) เป็นงานที่อธิการบดี หรืออธิการมอบหมายให้รองอธิการบดี หรือผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา เป็นผู้รับผิดชอบอำนวยความสะดวก จัดการ ควบคุม ประสานงาน ส่งเสริมให้นักศึกษามีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ อย่างสมบูรณ์ เพื่อช่วยให้นักศึกษามีความพร้อมในการศึกษา และสามารถใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย ความเจริญงอกงามของนิสิตในด้านสติปัญญา ส่วนตัว จิตวิทยาสังคม และร่างกาย โดยให้นิสิตประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายของตนและสังคม

Hopke (1968 อ้างถึงใน รัชชนก กลิ่นชาติ, 2541: 11) กล่าวว่า กิจกรรมนิตินิยมหมายถึง โปรแกรมของมหาวิทยาลัยหรือวิทยาลัยซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยให้บัณฑิตทั้งเป็นรายบุคคลหรือกลุ่ม ได้มีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในชุมชนทางวิชาการ โดยมีการจัดสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการในมหาวิทยาลัย ความเจริญงอกงามของนิสิตในด้านปัญญา ส่วนตัว จิตวิทยาสังคม และร่างกาย โดยให้นิสิตได้ประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมายของตนและสังคม

Good (1973 อ้างถึงใน รัชชนก กลิ่นชาติ, 2541: 11) มีความเห็นว่า กิจกรรมนิตินิยมหมายถึง โปรแกรมเฉพาะอย่างที่ได้จัดให้แก่บัณฑิตในระดับอุดมศึกษา ที่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในห้องเรียน โดยมีลักษณะเป็นการให้คำปรึกษาเป็นส่วนใหญ่ และเกี่ยวข้องกับสวัสดิการทั้งหมดของนิสิต

สรุปได้ว่า กิจกรรมนักศึกษา หมายถึง การดำเนินการในกิจการต่าง ๆ ของฝ่ายกิจการนักศึกษา ในการจัดบริการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของนักศึกษา เพื่อช่วยให้นักศึกษา มีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน ส่งเสริมให้มีพัฒนาการด้านต่าง ๆ ได้อย่างสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม ให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพตอบสนองต่อความต้องการของสังคม

3.2 ความสำคัญของกิจการนักศึกษา

งานกิจการนักศึกษา เป็นงานที่จำเป็นและสำคัญมากที่จะช่วยให้ผู้เข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ได้เข้าใจบทบาทหน้าที่และการดำรงชีวิตในอุดมศึกษาได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ สามารถเล่าเรียนได้เต็มความสามารถ เตรียมพร้อมให้เป็นบัณฑิตที่มีงานทำและทำประโยชน์ให้แก่สังคมในอนาคต กิจการนักศึกษาช่วยพัฒนานักศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ทั้งในด้านสติปัญญา สังคม เอกลักษณะ อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ ตลอดจนการช่วยสถาบันอุดมศึกษา ในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ มีความสำคัญต่อความคงอยู่ และความสำเร็จของสถาบันอุดมศึกษา และเกี่ยวข้องกับชีวิตนักศึกษาทั้งด้านความเป็นอยู่รวมทั้งความเจริญในทุก ๆ ด้าน (สำเนาฯ ขจรศิลป์, 2539 อ้างถึงใน รัชชนก กลิ่นชาติ, 2541)

สถาบันการศึกษามีจุดมุ่งหมายสำคัญคือ การผลิตบัณฑิตเพื่อเป็นพลเมืองที่ดี มีความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งคุณลักษณะนี้สามารถพัฒนาได้จากการศึกษาตามหลักสูตรวิชาพื้นฐาน และการจัดกิจกรรมนักศึกษา Frederick (1959 อ้างถึงใน ชลิกกร บุญประเสริฐ, 2543) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของงานกิจการนักศึกษาสรุปได้ดังนี้

3.2.1 ความสำคัญต่อนักศึกษา

3.2.1.1 เป็นการเตรียมตัวนักศึกษาสำหรับการดำเนินชีวิตในสังคมประชาธิปไตย

3.2.1.2 ส่งเสริมความมีระเบียบวินัยในตนเอง

- 3.2.1.3 ให้อู้จักวิธีการทำงานร่วมกัน
- 3.2.1.4 เพิ่มพูนความสนใจของนักศึกษาให้กว้างขวางขึ้น
- 3.2.1.5 ให้อ่านักในการปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบแบบแผนต่าง ๆ
- 3.2.1.6 พัฒนาความสามารถพิเศษของนักศึกษา
- 3.2.1.7 ส่งเสริมแรงขับที่เป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษา
- 3.2.1.8 พัฒนาความสามัคคีในสถาบัน
- 3.2.1.9 ช่วยให้นักศึกษามีการปรับตัวได้ดีขึ้น แก้ปัญหาและลดปัญหาต่าง ๆ ของนักศึกษา
- 3.2.1.10 ช่วยขัดเกลา ส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ
- 3.2.1.11 หาแนวทางที่จะช่วยให้นักศึกษามีความสมบูรณ์ในชีวิต
- 3.2.1.12 ช่วยดูแลอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยให้แก่นักศึกษา
- 3.2.1.13 ส่งเสริมให้นักศึกษาอยากเรียนรู้อยากอยู่ในสถาบันเพื่อทำหน้าที่ของตนเองอย่างดีที่สุด
- 3.2.1.14 ตอบสนองความต้องการของนักศึกษา ทั้งด้านร่างกายและความมั่นใจ โดยช่วยให้นักศึกษาได้มีโอกาสใช้พลังร่างกาย และความคิด ทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม
- 3.2.1.15 ช่วยให้นักศึกษาค้นหางานอดิเรก และกิจกรรมการพักผ่อนที่เหมาะสมกับตนได้
- 3.2.1.16 ช่วยให้นักศึกษาได้มีโอกาสเปลี่ยนบรรยากาศ และอริยาบถผ่อนคลายความตึงเครียด
- 3.2.1.17 ทำให้นักศึกษามีโอกาสพัฒนาตนเองทั้งด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ร่างกายและจิตใจ
- 3.2.1.18 ช่วยให้นักศึกษามีโอกาสได้เสริมสร้างประสบการณ์ในการทำงานด้านต่าง ๆ ได้ทำประโยชน์ต่อสังคมทำให้นักศึกษาเห็นคุณค่าของตนเอง และเกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง

3.2.2 ความสำคัญต่อสถาบัน

- 3.2.2.1 ช่วยให้การสอนของสถาบันมีประสิทธิภาพ
- 3.2.2.2 เป็นเครื่องมือที่สำคัญของสถาบันในการพัฒนานักศึกษา
- 3.2.2.3 ทำให้สถาบันบรรลุเป้าหมายในการจัดการศึกษา
- 3.2.2.4 มีส่วนสำคัญในการช่วยเผยแพร่ชื่อเสียงเกียรติคุณของสถาบัน

จะเห็นได้ว่า กิจกรรมนักศึกษามีประโยชน์อย่างยิ่ง ในการที่จะพัฒนานักศึกษาให้มีความ

รับผิดชอบต่อส่วนรวม ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีการปรับตัวและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ การเรียนรู้อันหลากหลายทำให้เกิดการสังคมนิยมอันจะนำไปสู่การปรับตัวต่อสภาพแวดล้อม การควบคุมตัวเอง และความรับผิดชอบต่อสังคม แต่จากรายงานการศึกษาพบว่า นักศึกษาในประเทศไทยนั้นยังเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการน้อย ทั้งนี้เพราะวิทยาลัยต่าง ๆ ยังไม่มีนโยบายของกิจการนันทนาการที่ชัดเจน และประเภทของกิจกรรมมีให้เลือกน้อย ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ นักศึกษาไม่สนใจการทำกิจกรรมเท่าที่ควร (วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา และคณะ , 2527 อ้างถึงใน ชลธิกร บุญประเสริฐ, 2543) ดังนั้นการที่จะให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสถาบัน จำเป็นต้องมีการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน

3.3 มาตรฐานกิจการนักศึกษา

ทบวงมหาวิทยาลัยโดยคณะกรรมการพัฒนานักศึกษา (2541) ได้กำหนดมาตรฐานด้านกิจการนักศึกษา เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา และการประเมินผลงานกิจการนักศึกษาให้ได้มาตรฐาน ซึ่งจะทำให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถประกันคุณภาพทางการศึกษาและรักษาความเชื่อมั่นของสังคมให้คงอยู่ต่อไป

มาตรฐานนี้เป็นสิ่งที่สถาบันอุดมศึกษาต้องปฏิบัติ ไม่รวมถึงสิ่งที่สถาบันควรปฏิบัติโดยมีเกณฑ์มาตรฐานหลัก และมาตรฐานในการดำเนินการกิจการนักศึกษาในด้านต่าง ๆ ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยโดยคณะกรรมการพัฒนานักศึกษา (2541) ได้กำหนดไว้ 9 งานดังนี้

3.3.1 งานการจัดปฐมนิเทศนักศึกษา

การจัดปฐมนิเทศเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง ซึ่งถือเป็นภารกิจที่สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้แก่ นักศึกษาใหม่ โดยมีเป้าหมายเพื่อช่วยให้นักศึกษาใหม่

- 1) ได้ทราบโอกาสทางการศึกษาและระบบการศึกษาของสถาบัน
- 2) ทราบกฎ ระเบียบของสถาบัน
- 3) ทราบวัตถุประสงค์และปรัชญาของสถาบัน
- 4) สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมของสถาบัน

การจัดปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ทุกรูปแบบต้องประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญอย่างน้อยสองประการคือ

- 1) เนื้อหาสาระที่ช่วยให้นักศึกษาทราบกฎ ระเบียบ สภาพแวดล้อมและระบบการศึกษาของสถาบัน
- 2) ให้โอกาสนักศึกษาได้พบปะพูดคุยกับอาจารย์ที่ปรึกษาและบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับนักศึกษา

3.3.2 งานวินัยนักศึกษา

วินัยเป็นข้อกำหนดพื้นฐานของสถาบันที่นักศึกษาทุกคนจะต้องถือเป็นข้อตกลง

ร่วมกันและเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับการดำเนินชีวิต ฝึกความรับผิดชอบทั้งด้านวิชาการและความประพฤติทั่วไป เป้าหมายของงานวินัยนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาดังต่อไปนี้

- 1) เพื่อพัฒนาเผยแพร่ ติความกฎ ระเบียบ และให้นักศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถาบันอุดมศึกษา
 - 2) เพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของนักศึกษาตามกฎหมาย
 - 3) เพื่อให้สามารถระงับพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องของนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 - 4) เพื่อรักษาและส่งเสริมให้นักศึกษาร่วมกันสร้างบรรยากาศของการเรียนการสอนและการพัฒนานักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา
 - 5) เพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษามีความรับผิดชอบต่อตนเอง มีวินัยในตนเอง เป็นพลเมืองที่ดี และมีส่วนร่วมเสริมสร้างและจรรโลงความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม
- ขอบข่ายของงานวินัยนักศึกษา เช่น กฎ ระเบียบ ต้องเขียนไว้ชัดเจน และเผยแพร่ให้อาจารย์และนักศึกษาทราบ ต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับงานวินัยนักศึกษาคือ ห้องทำงานของหัวหน้างานวินัยนักศึกษาต้องเป็นห้องที่เป็นสัดส่วนเฉพาะมิดชิด เก็บเสียงให้อยู่ภายในห้องได้ และมีห้องพิจารณาความผิดที่เหมาะสม 1 ห้อง เป็นต้น

3.3.3 งานกิจกรรมนักศึกษา

กิจกรรมนักศึกษา เป็นกิจกรรมนอกชั้นเรียนที่นักศึกษาจัดขึ้นเพื่อเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ

เป้าหมายของงานกิจกรรมนักศึกษา คือ การส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษาร่วมกันจัดกิจกรรมที่มีปริมาณเพียงพอกับความต้องการของนักศึกษาและมีคุณภาพดี

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของงานกิจกรรมนักศึกษาดังกล่าว สถาบันอุดมศึกษาต้องส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษาร่วมกันจัดกิจกรรมที่ประเภทต่าง ๆ ดังนี้

- 1) กิจกรรมส่วนกลาง ได้แก่ องค์การนักศึกษา หรือสโมสรนักศึกษา
- 2) กิจกรรมวิชาการ ได้แก่ ชมรม หรือชุมนุมทางวิชาการ เช่น ชมรมภาษาอังกฤษ และชมรมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น
- 3) กิจกรรมกีฬา ได้แก่ ชมรมกีฬาประเภทต่าง ๆ เช่น ชมรมกรีฑา
- 4) กิจกรรมศิลปะและวัฒนธรรม ได้แก่ ชมรมศิลปะหรือชมรมวัฒนธรรม เช่น ชมรมดนตรีไทย และชมรมอีสาน
- 5) กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ได้แก่ ชมรมกิจกรรมเพื่อการช่วยเหลือสังคม เช่น ชมรมค่ายอาสาพัฒนา และชมรมอนุรักษ์

6) กิจกรรมนันทนาการ ได้แก่ กิจกรรมเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน เช่น การสังสรรค์ การออกกำลังกาย การเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพ และการเล่นกีฬาเฮฮา

สถาบันควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนกิจกรรมนักศึกษา เช่น อาคารหรือสถานที่ซึ่งใช้เป็นที่ทำการสโมสรหรือชมรมกิจกรรมให้เพียงพอกับจำนวนองค์กรกิจกรรมนักศึกษาของสถาบัน อาคารหรือสถานที่จัดกิจกรรมนักศึกษา อาคารกีฬา สนามกีฬา และศูนย์สมรรถภาพทางกาย (Fitness Center) อุปกรณ์กีฬาที่เพียงพอต่อการออกกำลังกายและการฝึกซ้อมกีฬาของนักศึกษา รวมทั้งอุปกรณ์กีฬาเพื่อสุขภาพและนันทนาการ รถยนต์หรือสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ของสถาบันอุดมศึกษาที่อนุญาตให้นักศึกษาใช้เพื่อการจัดกิจกรรมนักศึกษาได้ เมื่อนักศึกษามีความจำเป็น มีงบประมาณอย่างเพียงพอ

3.3.4 งานบริการหอพักนักศึกษา

งานบริการหอพักนักศึกษา เป็นการ จัดที่พักอาศัย เพื่อช่วยให้นักศึกษามีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน ช่วยส่งเสริมการศึกษาและช่วยพัฒนานักศึกษา โดยมีเป้าหมายของบริการหอพักนักศึกษาดังนี้

- 1) ให้บริการที่พักอาศัยที่มีความสะอาด สะดวก สบายและปลอดภัยแก่นักศึกษา
- 2) จัดสิ่งอำนวยความสะดวกและกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาของนักศึกษา

- 3) จัดสภาพแวดล้อมและกิจกรรมเพื่อช่วยพัฒนานักศึกษา

ซึ่งการจัดบริการต่าง ๆ ให้นักศึกษาในหอพักควรมีดังนี้

- 1) จัดที่พักอาศัยที่มีความสะอาด สะดวก สบาย และปลอดภัยในราคา ยุติธรรมให้นักศึกษา
- 2) จัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อสนับสนุนการศึกษา เช่น จัดคอมพิวเตอร์ให้นักศึกษาใช้อย่างเพียงพอ จัดห้องบรรยาย และห้องสอนทบทวนขนาดเล็ก จัดที่นั่งอ่านหนังสือ จัดบรรยากาศภายในหอพักและบริเวณหอพักที่เอื้อต่อการศึกษา จัดกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา เช่น การส่งเสริมให้นักศึกษาจัดกิจกรรมสอบทบทวน

- 3) จัดระบบที่ปรึกษาหอพัก โดยให้มีที่ปรึกษาประจำแต่ละหอพัก เพื่อจัดสภาพแวดล้อมและกิจกรรมพัฒนานักศึกษาในด้านต่าง ๆ เช่น การพัฒนาการปกครองตนเอง การรู้จักอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น การพัฒนาทักษะมนุษยสัมพันธ์ การวางแผนและการดำเนินการตามแผนด้านการศึกษาและการประกอบอาชีพ การพัฒนาคุณธรรมและการพัฒนาด้านร่างกาย

บุคลากรของบริการหอพักนักศึกษาต้องประกอบด้วยบุคลากรประจำสองฝ่ายคือ ฝ่ายจัดการหอพักนักศึกษาและฝ่ายที่ปรึกษาหอพักนักศึกษา

สิ่งอำนวยความสะดวกในหอพักนักศึกษาต้องมีดังต่อไปนี้

- 1) ขนาดห้องพักและจำนวนนักศึกษาที่พักอาศัยในห้องต้องมีความเหมาะสม โดยต้องไม่จัดนักศึกษาให้อยู่อย่างแออัด
- 2) ห้องพักนักศึกษาต้องมีอากาศถ่ายเทดี
- 3) ต้องมีห้องน้ำและห้องสุขาให้เพียงพอกับนักศึกษา
- 4) อุปกรณ์ประจำห้องพัก เช่น โต๊ะ เก้าอี้ เตียงนอน ที่นอน และตู้เสื้อผ้า ต้องมีคุณภาพดีพอสมควรและมีจำนวนเท่ากับจำนวนนักศึกษาที่พักในห้อง
- 5) ต้องจัดสิ่งอำนวยความสะดวกประจำห้องพักเช่น คอมพิวเตอร์ ห้องพักผ่อน ห้องอ่านหนังสือ ห้องให้คำปรึกษา โทรทัศน์ โทรศัพท์ น้ำดื่มที่สะอาด หนังสือพิมพ์รายวัน และอุปกรณ์ซักกรีด เป็นต้น ไว้บริการให้เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา
- 6) อาคารหอพักและสิ่งอำนวยความสะดวกในหอพักต้องได้รับการดูแลรักษาให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี มีความสะอาด และเป็นระเบียบอยู่เสมอ
- 7) ห้องพักนักศึกษา ห้องน้ำ บริเวณภายในและภายนอกหอพักต้องได้รับการดูแลให้สะอาดอยู่เสมอ

นอกจากนี้ต้องจัดระบบการรักษาความปลอดภัยในหอพักนักศึกษาให้มีความปลอดภัยทั้งบุคคลและทรัพย์สิน

3.3.5 งานการจัดจำหน่ายอาหาร

การจัดจำหน่ายอาหารเป็นภารกิจที่สำคัญ ที่สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดการให้เรียบร้อย โดยมีเป้าหมายของการจัดจำหน่ายอาหารก็เพื่อให้นักศึกษาและบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา

- 1) สามารถเลือกรับประทานอาหารที่มีความหลากหลาย มีคุณภาพดี มีความสะอาดในราคายุติธรรม
- 2) ได้รับบริการที่รวดเร็วและมีอาหารเพียงพอกับความต้องการของนักศึกษาและบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา
- 3) มีสถานที่รับประทานอาหารที่มีความสะอาดสบายและถูกหลักสุขาภิบาลอาหาร

สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการในการจัดจำหน่ายอาหาร ดังต่อไปนี้

- 1) จัดให้มีอาหารจำหน่ายหลากหลายและเพียงพอกับความต้องการของนักศึกษาและบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา
- 2) ให้ความรู้ตามหลักสุขาภิบาลอาหารแก่ผู้ประกอบการจำหน่าย

- 3) ตรวจสอบการประกอบอาหารของผู้จำหน่ายอาหารอย่างสม่ำเสมอ
- 4) ควบคุมให้มีการจำหน่ายอาหารในราคายุติธรรม
- 5) จัดให้มีการตรวจโรคผู้ประกอบอาหารทุกคนเป็นประจำทุกปี
- 6) จัดสถานที่รับประทานอาหารให้มีความสะอาดสบาย และถูกหลัก

สุขาภิบาลอาหาร

- 7) จัดสถานที่ประกอบอาหารที่ถูกหลักสุขาภิบาล

3.3.6 งานบริการแนะแนว

ภารกิจหลักของบริการแนะแนวคือ การช่วยให้นักศึกษากำหนด และบรรลุเป้าหมายด้านอาชีพ ด้านการศึกษา ด้านส่วนตัวและสังคม โดยมีเป้าหมายของบริการแนะแนวดังนี้

- 1) ให้บริการปรึกษาที่มีคุณภาพดีทั้งการปรึกษาเป็นการรายบุคคล และเป็นกลุ่มแก่นักศึกษาทั้งทางด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัว และสังคม
- 2) ช่วยให้นักศึกษาสามารถวางแผนการประกอบอาชีพและแผนการศึกษาได้
- 3) ช่วยให้นักศึกษาได้ทำงานที่ตรงกับความถนัด ความสามารถ และความสนใจของนักศึกษาได้

บริการแนะแนวต้องจัดบริการต่าง ๆ ให้นักศึกษาดังต่อไปนี้

- 1) บริการปรึกษาเป็นรายบุคคลทั้งทางด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัว และสังคม
 - 2) บริการปรึกษาเป็นรายกลุ่มเพื่อช่วยเหลือให้นักศึกษาให้สามารถแก้ปัญหา ด้านการศึกษา การพัฒนาอาชีพ และการพัฒนาบุคลิกภาพ
 - 3) บริการห้องสมุดอาชีพที่มีข้อมูลด้านต่าง ๆ เช่น อาชีพต่าง ๆ ภาวะและแนวโน้มของตลาดแรงงาน แหล่งฝึกอาชีพ สถานที่ประกอบอาชีพ ตำแหน่งงานที่ว่าง ตลอดจนข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาระดับต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
 - 4) บริการทดสอบซึ่งมีแบบทดสอบ แบบสำรวจที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพ ความสนใจในอาชีพ ความถนัด ค่านิยมที่มีคุณภาพดี
 - 5) บริการระเบียบสะสมของนักศึกษาที่มีข้อมูลที่ต้องการและทันเหตุการณ์
 - 6) บริการจัดหางานทั้งการจัดหางานให้นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่และบัณฑิต
- นอกจากการจัดบริการต่าง ๆ แล้ว ต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับบริการแนะแนวดังต่อไปนี้

- 1) ห้องทำงานของนักแนะแนวที่ทำหน้าที่ให้การปรึกษา ต้องเป็นห้องที่เป็นสัดส่วนเฉพาะ มีความมิดชิด สามารถเก็บเสียงให้อยู่ภายในห้องได้ ที่ประตูห้องต้องมีกระจก

โปร่งใสให้คนภายนอกห้องสามารถเห็นคนภายในห้องได้

- 2) ต้องมีห้องให้การปรึกษาแบบกลุ่มอย่างน้อย 1 ห้อง

3.3.7 งานบริการนักศึกษานานาชาติ

การช่วยให้นักศึกษาต่างชาติปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษา และบรรลุเป้าหมายด้านการศึกษา โดยมีเป้าหมายดังนี้

- 1) ให้บริการปรึกษาที่มีคุณภาพดีทั้งการปรึกษาเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มแก่นักศึกษาต่างชาติทั้งทางด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม

2) ช่วยให้นักศึกษาต่างชาติอยู่ในสถาบันอุดมศึกษาหรือชุมชนอย่างมีความสุข บริการนักศึกษานานาชาติต้องจัดให้มีบริการต่าง ๆ ให้นักศึกษาต่างชาติ ดังต่อไปนี้

- 1) บริการปรึกษา ทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม ทางด้านการศึกษา ด้านอาชีพ ด้านส่วนตัวและสังคม
- 2) บริการติดต่อประสานงานกับกระทรวงการต่างประเทศ สถานทูตหรือหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ความสะดวกแก่นักศึกษานานาชาติ เช่น การต่ออายุหนังสือเดินทางและการตรวจลงตรา รวมทั้งสัญญาต่าง ๆ เป็นต้น
- 3) บริการปรึกษาการเดินทางภายในประเทศ
- 4) จัดปฐมนิเทศและปัจฉิมนิเทศให้นักศึกษาต่างชาติ
- 5) บริการติดต่อประสานงานกับชุมชน เพื่อให้นักศึกษาต่างชาติได้มีโอกาสพบปะกับบุคคลในชุมชนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้วัฒนธรรมไทยให้มากยิ่งขึ้น

3.3.8 งานทุนการศึกษา

การให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาทางด้านการเงินโดยการจัดการทุนการศึกษาประเภทต่าง ๆ และการจัดให้นักศึกษาได้กู้เงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของรัฐบาลเป็นภารกิจสำคัญที่สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการเพื่อช่วยให้นักศึกษามีโอกาสได้ศึกษาจนสำเร็จการศึกษา โดยมีเป้าหมายของงานทุนการศึกษาดังนี้

- 1) ช่วยเหลือนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ให้สามารถศึกษาจนสำเร็จการศึกษา
- 2) จัดสรรทุนการศึกษาประเภทต่าง ๆ ให้แก่นักศึกษาที่มีสิทธิ์ได้รับทุนการศึกษาแต่ละประเภท
- 3) ช่วยเหลือนักศึกษาที่ประสบภัยพิบัติฉุกเฉินให้สามารถศึกษาได้จนสำเร็จการศึกษา

สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดให้มีการดำเนินงานทุนการศึกษาดังต่อไปนี้

- 1) ให้ข้อมูลแก่นักศึกษาและคณาจารย์ที่เกี่ยวกับทุนการศึกษาประเภทต่าง ๆ และกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของรัฐบาล
- 2) ช่วยเหลือนักศึกษาเพื่อการกู้เงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา
- 3) ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถาบันอุดมศึกษาเพื่อขอข้อมูลเกี่ยวกับผู้ได้รับทุน แหล่งเงินทุน และจำนวนเงินทุนที่ได้รับ
- 4) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาการกู้เงินของนักศึกษาจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของรัฐบาลและคณะกรรมการพิจารณาทุนการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา
- 5) ให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาที่เกี่ยวกับทุนการศึกษาและการกู้เงินจากกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาของรัฐบาล
- 6) ติดตามประเมินผลนักศึกษาที่กู้เงินจากกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และนักศึกษาที่ได้รับทุนการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา หรือทุนการศึกษาที่มีผู้บริจาคให้นักศึกษา

3.3.9 งานบริการอนามัย

บริการอนามัยเป็นภารกิจที่สำคัญที่สถาบันอุดมศึกษาต้องจัดขึ้นเพื่อให้บริการแก่นักศึกษาโดยมีเป้าหมายดังนี้

- 1) มีมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันโรคระบาดในสถาบันอุดมศึกษา
- 2) ให้บริการปัจจุบันพยาบาลและบริการตรวจรักษาโรคที่มีคุณภาพดีแก่นักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา
- 3) ให้บริการด้านเภสัชกรรมที่จำเป็นแก่นักศึกษา
- 4) ให้บริการหรือติดต่อบริการทันตกรรมที่มีคุณภาพดีแก่นักศึกษา
- 5) ให้บริการหรือติดต่อบริการจิตเวชที่มีคุณภาพแก่นักศึกษา

บริการอนามัยต้องจัดบริการและกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้บริการแก่นักศึกษาดังนี้

- 1) จัดให้มีบริการตรวจสุขภาพนักศึกษาใหม่เมื่อรับเข้าเป็นนักศึกษา
- 2) จัดให้มีการตรวจสุขภาพประจำปีแก่นักศึกษาแพทย์ นักศึกษาพยาบาล นักศึกษาทันตแพทย์ และนักกีฬาของสถาบันอุดมศึกษา
- 3) จัดให้มีการสร้างภูมิคุ้มกันโรคให้นักศึกษาเมื่อเกิดโรคระบาด
- 4) ให้การปรึกษาแก่บุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาเกี่ยวกับการสุขาภิบาลอาหารและสิ่งแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษา
- 5) ให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรค การรักษาโรค และการส่งเสริมสุขภาพแก่นักศึกษา

6) ให้บริการปัจจุบันพยาบาล และบริการตรวจรักษาโรคแก่นักศึกษา มีการจัดเตรียมความพร้อมในการส่งต่อผู้ป่วยเข้ารับการรักษารวมทั้งมีการประสานงานกับสถานพยาบาลในพื้นที่ใกล้เคียง

- 7) ให้บริการเภสัชกรรมที่จำเป็นแก่นักศึกษา
 - 8) ให้บริการหรือติดต่อบริการทันตกรรมแก่นักศึกษา
 - 9) ให้บริการหรือติดต่อบริการจิตเวชแก่นักศึกษา
 - 10) ให้บริการหรือติดต่อบริการประกันชีวิตหรือประกันอุบัติเหตุแก่นักศึกษา
- สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับบริการอนามัย ต้องมีดังต่อไปนี้

- 1) ห้องตรวจโรคที่เป็นสัดส่วนมิดชิด ติดเครื่องปรับอากาศ และมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการตรวจโรคที่จำเป็นอย่างเพียงพอ
- 2) ห้องปัจจุบันพยาบาลพร้อมอุปกรณ์ช่วยชีวิตที่จำเป็นอย่างเพียงพอ
- 3) ห้องเภสัชกรรมพร้อมอุปกรณ์และเวชภัณฑ์ที่จำเป็นอย่างเพียงพอ
- 4) รถพยาบาลหรือรถขนย้ายผู้ป่วยส่งต่อโรงพยาบาล

จากลักษณะการดำเนินการด้านกิจการนักศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่า ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดกิจการนักศึกษาไว้ 9 งาน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยให้นักศึกษามีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน พัฒนาให้นักศึกษาเป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจและสังคม ประสบความสำเร็จในการเรียน เป็นบุคคลที่มีคุณภาพตอบสนองต่อความต้องการของสังคม จึงกล่าวได้ว่าหากทางสถาบันมีกระบวนการบริหารงานกิจการนักศึกษาเป็นไปในแนวทางดังกล่าวแล้ว ย่อมช่วยให้นักศึกษามีความสุขสบายทั้งกายและใจ ได้รับการพัฒนาตนเอง รู้จักวิธีการทำงานร่วมกับผู้อื่น กล้าแสดงออก สำหรับนักศึกษาพยาบาลแล้ว หากนักศึกษาพยาบาลได้รับบริการด้านกิจการนักศึกษาที่สมบูรณ์ก็ย่อมทำให้นักศึกษาได้รับความสะดวกสบาย มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ ทำให้พร้อมที่จะเรียนรู้ เกิดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ให้เป็นผู้ที่มีประสิทธิผลต่อไป

3.4 กิจกรรมของนักศึกษาพยาบาล

วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข มีปรัชญาในการจัดการศึกษาเพื่อผลิตพยาบาลให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติกรพยาบาล จัดการนิเทศและแนะแนวแก่

บุคลากรในความรับผิดชอบ มีทักษะในการประสานงาน เป็นผู้นำ มีความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาตนเอง หน่วยงานและวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ยึดมั่นในจริยธรรม เห็นคุณค่าและดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรม ซึ่งการจัดกิจกรรมของนักศึกษา นับเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยพัฒนานักศึกษาให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ทั้งด้านวิชาชีพ ร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม ผลสืบเนื่องจากวิทยาลัยพยาบาลส่วนใหญ่ไม่มีรูปแบบการบริหารกิจการนักศึกษาที่สมบูรณ์ถูกหลักวิชา และเหมาะสมตามสภาพที่ควรจะเป็น การจัดกิจกรรมนักศึกษาพยาบาล จึงไม่ได้รับการสนใจสนับสนุนและพัฒนาเท่าที่ควร การประสานงานการประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึง และโดยเฉพาะเรื่องงบประมาณในการจัดกิจกรรมนักศึกษามีน้อยไม่เพียงพอในการดำเนินงาน (เตือนใจ แวงงาม, 2535) ซึ่งใกล้เคียงกับผลการศึกษาของ มยุรี นภาพรรณสกุล (2529) ที่พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีใ้ นักศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมนักศึกษาระดับน้อย ในเรื่อง การสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษาของสถาบัน การอำนวยความสะดวกในเรื่องสถานที่สำหรับทำกิจกรรม และองค์กรนักศึกษาเป็นตัวแทนความคิดเห็นที่ดีของนักศึกษา กิจกรรมนักศึกษาพยาบาลโดยทั่วไป ประกอบด้วย กิจกรรมที่นักศึกษาประพฤติปฏิบัติสืบทอดต่อกันมาจนเป็นประเพณีของนักศึกษาแต่ละวิทยาลัยพยาบาล กิจกรรมของชมรม กิจกรรมเนื่องในวันสำคัญประจำปี และกิจกรรมของท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

จากการศึกษาของ ศิริรัตน์ จันทร์แสงรัตน์ (2537) พบว่า กิจกรรมที่เป็นประเพณีของนักศึกษา ได้แก่ การรับน้องใหม่ งานราตรีน้องใหม่ งานรับหมวก งานรับตะเกียง และงานเลี้ยงอำลา สำหรับกิจกรรมของนักศึกษาที่เกี่ยวกับการรับน้องใหม่นั้น นักศึกษารุ่นพี่ โดยเฉพาะปี 2 จะนัดพบน้องใหม่ทุกคนในช่วงเย็นถึงค่ำ เพื่อให้น้องใหม่แนะนำตัวเองให้รุ่นพี่รู้จัก ฝึกท่องคำปฏิญาณตน ซ้อมเพลงประจำวิทยาลัย รุ่นพี่บางคนอาจใช้คำพูด ท่าที และน้ำเสียงที่ก่อให้เกิดความไม่พอใจแก่นักศึกษาใหม่ และมีปฏิกิริยาตอบโต้ หรือเกิดความรู้สึกที่ไม่ดีกับนักศึกษาใหม่ กิจกรรมเช่นนี้มักจะจัดในช่วงเดือนแรกเท่านั้น กล่าวคือ มักยุติหลังจากประเพณีซ้อมลอดซุ้มงานราตรีน้องใหม่เป็นกิจกรรมในช่วงกลางคืนหลังจากน้องใหม่ได้ลอดซุ้มไปแล้วในช่วงกลางวัน รูปแบบของงานราตรีน้องใหม่จะจัดให้มีการรับประทานอาหาร หรืออาหารว่างร่วมกันระหว่างนักศึกษารุ่นพี่รุ่นน้อง และเชิญคณาจารย์ร่วมในงานด้วย ในงานมีการแสดงการละเล่นของแต่ละชั้นปี มีการลีลาศการเต้นรำ น้องใหม่จะได้รับของขวัญจากพี่รหัสทั้ง 3 ชั้นปี การจัดงานจะสิ้นสุดลงเวลาประมาณ 23.00 – 24.00 น. งานรับหมวกเป็นกิจกรรมที่จัดให้หลังจากที่นักศึกษาสอบผ่านในภาคการเรียนที่ 1 และจะต้องฝึกปฏิบัติงานในหน้าที่พยาบาลต่อไป จึงเสมือนเป็นการย้ำเตือนถึงภาระกิจแห่งวิชาชีพ และความมานะอดทนที่นักศึกษาจะต้องมีมากขึ้น คณาจารย์และรุ่นพี่จะเป็นผู้ติดหมวกให้แก่นักศึกษาปี 1 ซึ่งรูปแบบของงานจะสร้างความประทับใจแก่นักศึกษาเป็นอย่างมาก ประเพณีที่ควบคู่กับงานรับหมวกคือ งานรับตะเกียง โดยจะจัดในช่วงกลางคืนหลังรับ

หมวกไปแล้ว มีจุดประสงค์เพื่อรำลึกถึงคุณงามความดีของ พลอเรนซ์ ไนติงเกล ผู้นำทางการพยาบาลท่านแรก สำหรับงานเลี้ยงอำลาเป็นงานเลี้ยงซึ่งจัดให้นักศึกษาปีที่ 4 ที่กำลังจะจบการศึกษา รูปแบบของงานคล้ายงานราตรีน้องใหม่ร่วมกับการแสดงความยินดีในความสำเร็จและอาลัยที่ต้องจากกัน

กิจกรรมของชมรมโดยทั่วไปประกอบด้วยกิจกรรมกีฬา กิจกรรมทางสังคมและวัฒนธรรม กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และกิจกรรมการปกครองตนเองของนักศึกษา วิทยาลัยบางแห่งมีตัวแทนนักศึกษาในรูปสโมสรนักศึกษาที่มาจากการเลือกตั้ง บริหารและดำเนินกิจกรรมของนักศึกษาเอง โดยมีอาจารย์คอยให้คำแนะนำ คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด ในขณะที่วิทยาลัยพยาบาลบางแห่ง อาจารย์คนใดคนหนึ่งเป็นผู้จัดการเสียทุกอย่าง นักศึกษาหรืออาจารย์อื่นไม่มีส่วนรู้เห็นในการบริหารและจัดกิจกรรมใด ๆ จึงทำให้เกิดปัญหาความไม่ร่วมมือตามมา

กิจกรรมเนื่องในวันสำคัญประจำปี และกิจกรรมท้องถิ่น ได้แก่ กิจกรรมวันเฉลิมพระชนมพรรษา กิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา เป็นต้น ส่วนกิจกรรมของท้องถิ่น เช่น งานกาชาด และกิจกรรมเฉพาะกิจอื่น ๆ ของจังหวัด ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ นักศึกษาพยาบาลที่ไม่ติดภาระการขึ้นฝึกปฏิบัติมักจะต้องผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันไป อาจโดยสมัครใจหรือไม่สมัครใจ นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เห็นคุณค่าหรือประโยชน์ในการทำกิจกรรม ทั้งนี้เนื่องจากอาจารย์หรือนักศึกษารุ่นพี่ที่รับผิดชอบไม่ได้แจ้งวัตถุประสงค์หรือนำมาให้เห็นความสำคัญและประโยชน์ของกิจกรรมที่ทำ ในบางครั้งคำสั่งให้ปฏิบัติในกิจกรรมเฉพาะกิจนั้นดูเงินมากจนทำให้นักศึกษารู้สึกเหมือนถูกบีบบังคับ และรู้สึกฝืนใจอย่างยิ่ง

จะเห็นได้ว่า กิจกรรมนักศึกษามีทั้งกิจกรรมซึ่งริเริ่มและทำโครงการโดยนักศึกษา และกิจกรรมซึ่งริเริ่มโดยอาจารย์หรือวิทยาลัยพยาบาล ต่างก็เป็นการเสริมสร้างคุณสมบัติที่ดีในตัวนักศึกษา เช่น มีคุณธรรม พลานามัย มนุษย์สัมพันธ์ สนใจเข้าใจปัญหาและวิธีแก้ที่ถูกต้องในสังคม มีความสามัคคี รับผิดชอบต่อหมู่คณะ ขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมของประเทศชาติ ทั้งนี้ วิทยาลัยพยาบาลและนักศึกษา จะต้องมีความเข้าใจอันดีต่อประโยชน์ของการทำกิจกรรม นักศึกษาดังกล่าว

จากลักษณะการดำเนินการด้านกิจการนักศึกษาดังกล่าว กล่าวได้ว่า หากทางสถาบันมีกระบวนการบริหารงานกิจการนักศึกษาเป็นไปในแนวทางดังกล่าวแล้ว ย่อมช่วยให้นักศึกษามีความสุขสบายทั้งกายและใจ ได้รับการพัฒนาตนเอง รู้จักวิธีการทำงานร่วมกับผู้อื่น กล่าวแสดงออก สำหรับนักศึกษาพยาบาลแล้ว หากนักศึกษาพยาบาลได้รับบริการด้านกิจการนักศึกษาที่สมบูรณ์ก็ย่อมทำให้นักศึกษาได้รับความสะดวกสบาย มีความพร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ทำให้พร้อมที่จะเรียนรู้ เกิดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ให้เป็นผู้ที่มีประสิทธิผลต่อไป

จากที่กล่าวมาทั้งหมด จึงเห็นได้ว่า นักศึกษาพยาบาลมีกิจกรรมประจำวันที่ต้องทำมากมาย ทั้งการเรียนและกิจกรรมต่าง ๆ อีกหลากหลาย อีกทั้งต้องมีความรับผิดชอบอย่างมาก เนื่องจากต้องขึ้นฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย ต้องมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลประเภทต่าง ๆ ทั้งทีมสุขภาพ ญาติและผู้รับบริการ ซึ่งในแต่ละวันแทบจะไม่มีเวลาว่าง หรือมีเวลาเพียงพอในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้ ดังนั้น จึงต้องมีการวางแผนชีวิต มีวิธีการในการปฏิบัติและจัดสรรเวลาให้เหมาะสม เพื่อให้เกิดความสมดุลในชีวิต สามารถปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างราบรื่น และประสบความสำเร็จ เป็นบัณฑิตที่มีประสิทธิภาพ มีความเพียบพร้อมทั้งในด้านวิชาความรู้ ความสามารถ มีประสิทธิภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม รู้จักการปรับตัว สามารถสร้างความสัมพันธ์ส่วนตัวกับผู้อื่น รวมทั้งสามารถเตรียมตัวเพื่อก้าวสู่สังคมภายนอกที่สลับซับซ้อน และเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

4. เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล

4.1 ความหมายของเจตคติ

เจตคติ หรือ ทศนคติ ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525) เป็นคำนาม หมายถึง ท่าทีหรือความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด และใช้ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “ Attitude “ ซึ่งมาจากภาษาลาตินว่า Aptus หมายถึง ความพร้อมหรือแนวโน้มที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด

ภรณ์ เชาวกุล (2542) ให้ความหมายว่า เจตคติคือความรู้สึก อารมณ์ ค่านิยม ความสนใจ การแสดงออก รวมไปถึงความเชื่อของบุคคลแต่ละบุคคล ที่มีบุคคล เหตุการณ์ หรือสิ่งต่าง ๆ ซึ่งรู้ในพฤติกรรมที่แสดงออกมาเป็นผลมาจากการเรียนรู้ และประสบการณ์ รวมทั้งสภาพแวดล้อมที่บุคคลนั้นเคยได้รับ

ชลิกร บุญประเสริฐ (2543) กล่าวว่า เจตคติเป็นความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ หรืออารมณ์ชอบ – ไม่ชอบ พอใจ – ไม่พอใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ภายหลังจากได้รับประสบการณ์หรืออิทธิพลในเรื่องนั้น ๆ และส่งผลให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา

นิตยา ยงภูมิพุทธา (2543) ให้ความหมายว่า เจตคติหมายถึง สภาวะความพร้อมทางจิตใจ ความรู้สึก อารมณ์ ความชอบหรือไม่ชอบ ความพอใจหรือไม่พอใจของบุคคลและมีแนวโน้มที่จะตอบสนองในทางสนับสนุน หรือต่อต้านของแต่ละบุคคล ที่มีต่อบางสิ่งบางอย่าง ซึ่งอาจเป็นบุคคล สิ่งของ และสถานการณ์ต่าง ๆ

Hilgard (1962, อ้างถึงใน ชลิกร บุญประเสริฐ, 2543) ได้ให้ความเห็นว่าเจตคติเป็นสิ่งที่ส่งเสริมหรือหักล้างแรงขับ หรือแรงจูงใจในการปฏิบัติงานถ้ามีเจตคติที่ไม่ดีต่อการปฏิบัติงานของตนแล้วย่อมจะไม่ชอบไม่เต็มใจที่จะปฏิบัติงานให้ก้าวหน้า ไม่ชวนขวายที่จะปฏิบัติงานของตนเอง ขาดความรับผิดชอบ

Thurstone (1992) ได้กล่าวว่า เจตคติเป็นตัวแปรทางจิตวิทยาชนิดหนึ่งที่ไม่สามารถสังเกตได้โดยง่ายแต่เป็นการโน้มเอียงทางจิตภายใน จะแสดงออกให้เห็นได้โดยพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง

จากความหมายต่าง ๆ ข้างต้น กล่าวได้ว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึก แนวโน้มและความเชื่อของบุคคล ซึ่งเกิดจากประสบการณ์ การเรียนรู้ ที่บุคคลนั้นเคยได้รับ ซึ่งมีทั้งความรู้สึกทั้งทางบวกและทางลบ ดังนั้น เจตคติต่อวิชาชีวการพยาบาล คือ ความรู้สึก แนวโน้มและความเชื่อในการมองเห็นคุณค่าทางวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล ซึ่งเกิดจากประสบการณ์ การเรียนรู้อ การศึกษาในสถาบันการศึกษายพยาบาล ซึ่งมีทั้งความรู้สึกทั้งทางบวกและทางลบ

4.2 องค์ประกอบของเจตคติ (Attitude Component)

นักการศึกษาได้จำแนกองค์ประกอบของเจตคติไว้ 3 ด้าน (Triandis, 1971) ดังนี้

4.2.1 องค์ประกอบด้านความรู้ความคิด (Cognitive Component) เป็นความเชื่อของบุคคลเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งของ บุคคล หรือสถานการณ์ต่าง ๆ แล้วนำมาพิจารณาว่าสิ่งนั้นดีหรือไม่ดี ถูกหรือผิด ฟังปรารภหรือไม่ฟังปรารภ

4.2.2 องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (Affective Component) เป็นอารมณ์หรือความรู้สึกกับความคิดที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน ประกอบด้วยการประเมินความรู้สึก ความชอบหรือการตอบสนองทางอารมณ์ที่มีต่อบุคคลหรือสิ่งของ โดยจะออกมาในลักษณะของความชอบไม่ชอบ มีความรู้สึกในทางที่ดีหรือไม่ดี องค์ประกอบทางด้านความรู้สึกจึงแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ ความรู้สึกทางบวกและความรู้สึกทางลบ องค์ประกอบนี้สำคัญที่สุดเพราะเป็นศูนย์กลางของเจตคติเนื่องจากความรู้สึกจะเกี่ยวข้องกับการกระทำ

4.2.3 องค์ประกอบทางด้านพฤติกรรม (Behavior Component) เป็นความพร้อมที่จะกระทำ เป็นพฤติกรรมภายนอกของบุคคลที่แสดงออกโดยตรงต่อสิ่งของหรือบุคคล มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบด้านความรู้ความคิดและองค์ประกอบด้านความรู้สึก เราจึงอนุมานเจตคติของบุคคลได้จากสิ่งที่พูดหรือกระทำเสมอ

ดังนั้น จะเห็นว่า องค์ประกอบด้านความรู้ความคิด ด้านความรู้สึก และด้านพฤติกรรมเป็นส่วนประกอบพื้นฐานของเจตคติ และองค์ประกอบนี้สัมพันธ์กับความรู้สึกของบุคคลที่จะบอกออกมาในรูปของความสุขหรือความทุกข์ ยินดีหรือไม่ยินดี

4.3 นักศึกษาพยาบาลกับเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล

ทัศน านุกทอง (2533) ได้จำแนกเจตคติทัศนคติของนักศึกษาพยาบาลต่อวิชาชีพการพยาบาลได้ 3 ประเภทดังนี้

1) กลุ่มนักศึกษาที่เข้ามาศึกษาในวิชาชีพการพยาบาลโดยที่ตนเองมีความรู้สึกไม่ชอบ แต่พ่อแม่ผู้ปกครองชอบและสนับสนุน หรือบังคับให้มาเรียน แต่ผู้เข้ามาเรียนไม่ชอบและมีเจตคติไม่ดีต่อวิชาชีพ โดยส่วนตัวบุคคลกลุ่มนี้จะมีความรู้สึกฝืนใจ ขาดแรงจูงใจและขาดความสุขในการปฏิบัติงาน

2) กลุ่มนักศึกษาที่เข้ามาศึกษาในวิชาชีพการพยาบาลที่เข้ามาโดยไม่มีทัศนคติทั้งในทางบวกหรือลบต่อวิชาชีพการพยาบาล เพราะไม่เคยเห็นมาก่อนว่าวิชาชีพนี้มีลักษณะงานอย่างไร แต่เมื่อเข้ามาแล้วถึงตระหนักในความจริงหลายอย่าง แล้วจึงรู้ว่าไม่เหมาะสมกับตัวเอง ในกรณีเช่นนี้หากบุคคลสามารถปรับตัวปรับใจให้เห็นคุณค่าความเป็นจริงได้ ก็จะอยู่ในวิชาชีพนี้ได้ แต่ถ้าปรับตัวไม่ได้เลยก็จะหาทางออกไปศึกษาในวิชาชีพอื่น

3) กลุ่มนักศึกษาที่เข้ามาศึกษาในวิชาชีพการพยาบาลโดยความสมัครใจ ชอบวิชาชีพนี้ และต้องการมาเป็นพยาบาลโดยความรู้สึกส่วนตัว บุคคลกลุ่มนี้จะอยู่ในวิชาชีพด้วยความสุข มีความเต็มใจที่จะปฏิบัติงาน

กล่าวได้ว่า เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลเป็นไปได้ในทางบวกและลบได้โดยขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง หากมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาลก็จะเป็นแรงจูงใจที่สำคัญที่ทำให้ นักศึกษาสนใจการเรียนรู้อันในวิชาชีพ การปรับตัว และมีความพยายามที่จะศึกษาหาความรู้ พัฒนาตนเองให้สามารถเรียนรู้และปฏิบัติได้ เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลประกอบด้วย 4 ด้านดังนี้ (พัฒน์วดี เสรินทวัฒน์ และจรรยาวัตร คมพยัคฆ์, 2531)

1) ด้านการยอมรับจากสังคม

วิชาชีพการพยาบาลในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับของสังคมมากขึ้น ภาพพจน์ของพยาบาลในสายตาของสังคมดีขึ้นจากเดิมที่ส่วนใหญ่คิดว่าพยาบาลเป็นเพียงผู้ช่วยแพทย์เท่านั้น สังคมเริ่มยอมรับว่าพยาบาลมีบทบาทเป็นตัวของตัวเองในการดูแลผู้ป่วย หรือผู้รับบริการมากขึ้น แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับตัวพยาบาลเองว่าจะมีบทบาทอย่างไร วางตัวอย่างไรจึงจะเป็นที่ยอมรับของสังคม วิชาชีพพยาบาลได้รับการพัฒนาขึ้นเป็นลำดับ พยาบาลได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถทางการพยาบาลตามมาตรฐานการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีสถานภาพทางสังคมเป็นที่ยอมรับว่าเท่าเทียมกับผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาอื่น ๆ (นันทนา น้ำฝน, 2538 อ้างถึงใน ชลิกกร บุญประเสริฐ, 2543) ในปัจจุบันการสื่อสารเผยแพร่ข้อมูลมีบทบาทสำคัญมากต่อภาพลักษณ์ของวิชาชีพโดยเฉพาะข้อมูลด้านลบ การนำพยาบาลไปเป็นสื่อในการโฆษณา และภาพยนตร์มีทั้งทางบวกและลบต่อวิชาชีพ ซึ่งสื่อกลางจะมีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็น และเปลี่ยนเจตคติของสังคมได้ ถ้าสื่อกลางแสดงภาพพจน์ที่ไม่ดี ก็จะมีผลกระทบต่อภาพพจน์พยาบาล

2) ด้านลักษณะวิชาชีพ

วิชาชีพพยาบาลเป็นทั้งวิทยาศาสตร์และศิลปะที่ต้องนำมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการทางด้านสุขภาพแก่ประชาชน ลักษณะวิชาชีพเป็นงานบริการสังคมที่ต้องปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับสวัสดิภาพและความปลอดภัยของชีวิตมนุษย์ทั้งในส่วนบุคคล ครอบครัว ชุมชนทั้งในสภาวะปกติและเจ็บป่วย และการดูแลต้องเอาใจใส่ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม เพื่อคงไว้ซึ่งสุขภาพที่ดี การพยาบาลจึงเป็นวิชาชีพที่มีภาระงานหนักต้องเสียสละและอดทน

3) ด้านการปฏิบัติงาน

พยาบาลมีหน้าที่ความรับผิดชอบกว้างขวางต้องให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง ต้องทำงานร่วมกับบุคลากรทางการแพทย์อื่น ๆ ในการดูแลผู้ป่วยรวมทั้งการแนะนำผู้ป่วยและญาติในการส่งเสริมสุขภาพอนามัย การป้องกันโรค การปฏิบัติงานของพยาบาลต้องปฏิบัติงานในเวรกลางคืน ซึ่งเป็นเวลาที่ร่างกายต้องการพักผ่อน จึงเป็นเหตุให้สุขภาพจิตและสุขภาพกายทรุดโทรมง่าย และก่อให้เกิดความเครียดแก่ผู้ปฏิบัติงานได้

4) ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้ป่วยและญาติ

วิชาชีพพยาบาลมีการทำงานร่วมกับบุคลากรในทีมสุขภาพเพื่อการดูแลผู้ป่วยอย่างมีประสิทธิภาพ การมีมนุษยสัมพันธ์จะเป็นตัวเชื่อมที่ช่วยให้งานด้านบริการมีประสิทธิภาพดีขึ้น ก่อให้เกิดความร่วมมือในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่เหมาะสม (อารีย์ สุขก่องวารี, 2537 อ้างถึงใน ชลิกกร บุญประเสริฐ, 2543) และกระตุ้นให้กลุ่มคนมีความต้องการที่จะทำงานร่วมกันให้สำเร็จ ซึ่งในการฝึกภาคปฏิบัตินั้น นักศึกษาพยาบาลจะต้องทำงานร่วมกับบุคลากรหลายระดับ ความแตกต่างของคน สถานที่ระยะเวลาในการทำงาน ลักษณะของผู้ป่วยความคาดหวังจากบุคคลดังกล่าวและในบางครั้งนักศึกษาต้องปฏิบัติงานบางอย่างโดยที่ยังไม่ได้เรียนภาคทฤษฎีมาก่อน จึงทำให้นักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานเนื่องจากไม่สามารถปรับตัวได้จึงทำให้เกิดความเครียดขณะฝึกปฏิบัติงาน ทำให้มีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาลได้

เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาลทำให้นักศึกษาเกิดความชอบ ฟังพอใจ และเต็มใจส่งผลให้พฤติกรรมที่แสดงออกมาเป็นพฤติกรรมที่เหมาะสม ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยคิดว่าเมื่อนักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ จะทำให้นักศึกษาสนใจและตั้งใจเรียน มีความใฝ่รู้ที่จะศึกษาค้นคว้าแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีความรับผิดชอบในหน้าที่ อดทนต่อความยากลำบากในการศึกษาในวิชาชีพ ตลอดจนจนทำให้การดำเนินชีวิต หรือการทํากิจกรรมต่าง ๆ เป็นไปได้ด้วยดี และประสบความสำเร็จในการเรียน จบเป็นพยาบาลที่มีคุณภาพ ในทางตรงกันข้ามหากนักศึกษามีเจตคติที่ไม่ดีทำให้นักศึกษาไม่สนใจเรียน ไม่มีความรับผิดชอบ ไม่มีความอดทน ไม่อยากเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ทำให้เป็นคนที่ไม่มีประสิทธิภาพ

5. แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นผู้มีประสิทธิผล

5.1 ความหมายของความเป็นผู้มีประสิทธิผล

จากการทบทวนวรรณกรรมและเอกสารที่เกี่ยวข้องพบว่ายังไม่มีผู้ให้ความหมายของคำว่าความเป็นผู้มีประสิทธิผลไว้ แต่มีผู้ให้ความหมายของคำว่าประสิทธิผลไว้ดังนี้

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน (2525) ให้ความหมายของประสิทธิผล หมายถึง ผลสำเร็จ หรือ ผลที่เกิดขึ้น

Barnard (1968: 19) กล่าวถึงความหมายของประสิทธิผลว่า หมายถึง การทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายของวัตถุประสงค์เฉพาะที่กำหนดไว้

Zammuto (1982: 61) กล่าวถึงความหมายของประสิทธิผลว่า เป็นระดับการทำในสิ่งที่ถูกต้อง (Doing the right things)

ศิริภา ขี้ทางให้ (2543: 8) กล่าวถึงความหมายของประสิทธิผลว่า หมายถึง ความสามารถในการทำงานได้อย่างถูกต้องและได้ผลลัพธ์ตามที่วางไว้

ส่วนความหมายของคำว่า ความเป็นผู้มีประสิทธิผลนั้น มีผู้ให้ความหมายที่ใกล้เคียงไว้คือ

ดรักเกอร์ (2531: 12) กล่าวถึงความหมายของนักประสิทธิผลว่า คือผู้ที่ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าในการทำสิ่งที่เหมาะสมที่ควรให้สำเร็จลุล่วงโดยสมบูรณ์ เป็นการทำงานให้ถูกต้อง มีการวางแผนและจัดระเบียบการทำงานไว้ล่วงหน้าเพื่อให้บรรลุผล ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

Covey (1998) กล่าวถึงผู้ที่มีประสิทธิผลว่า เป็นผู้ที่มีความสามารถในการจัดการให้ชีวิตมีความสมดุล โดยมีวิธีการปฏิบัติที่เหมาะสม มีความสมดุลระหว่างวิธีที่ปฏิบัติกับผลลัพธ์ที่ได้แสดงออกโดยเป็นผู้ที่สามารถกระทำการต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองโดยไม่ต้องมีใครบอกให้ทำมีเป้าหมายในชีวิตที่ชัดเจน สามารถจัดลำดับความสำคัญของสิ่งที่จะทำได้อย่างเหมาะสม มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น เข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคลได้เป็นอย่างดี ให้ความร่วมมือในการกระทำต่าง ๆ และเป็นผู้ที่เตรียมพร้อมอยู่เสมอ

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ความเป็นผู้มีประสิทธิผล หมายถึง ผู้ที่มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าในการทำในสิ่งที่ถูกต้อง ให้สำเร็จลุล่วงโดยสมบูรณ์บรรลุจุดมุ่งหมายของวัตถุประสงค์ที่วางไว้ใน การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล ดังนั้น ความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาลจึงหมายความว่า การที่นักศึกษาพยาบาลแสดงออกถึงความตั้งใจ มุ่งมั่น มีความปรารถนาอย่างแรงกล้า ในการกระทำการต่าง ๆ ทั้งด้านการเรียนหรือกิจกรรมใด ๆ ให้ประสบความสำเร็จลุล่วงเป็นไปตามเป้าหมาย หรือผลลัพธ์ที่ตนวางไว้ โดยมี

วิธีการหรือแบบแผนในการดำเนินการอย่างถูกต้องและเหมาะสม ทำให้การดำเนินชีวิตเป็นไปได้ด้วยดี มีความสมดุลในชีวิต

5.2 แนวคิดพื้นฐานของความเป็นผู้มีประสิทธิผล

Covey (1998) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าและเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ รวมทั้งการสังเกตด้วยตัวของเขาเอง เกี่ยวกับพื้นฐานในการเป็นคนที่มีประสิทธิผล โดยศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องในการดำเนินชีวิต เขาพบว่าบุคคลที่มีประสิทธิผลไม่ได้มีเพียงแต่คุณลักษณะและบุคลิกภาพเท่านั้น หากแต่เป็นบุคคลที่มีการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง และในการพัฒนานั้นใช้วิธีการที่เริ่มต้นที่ตัวของตัวเองก่อน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ซึ่งมีการพัฒนาไปตามลำดับ อีกทั้งยังมีการปรับเปลี่ยนตัวเองไปใหม่เรื่อย ๆ เพื่อเป็นการเพิ่มความมีประสิทธิภาพของตนเอง ด้วยเหตุนี้ Covey จึงได้เขียนหนังสือเกี่ยวกับ ลักษณะ 7 ประการของความเป็นผู้มีประสิทธิผล (7 habits of highly effective teens) ซึ่งเป็นเรื่องของการทำตามหลักการโดยมีพื้นฐานอยู่ที่การเริ่มต้นที่ตัวเองก่อน ด้วยการเอาชนะใจตัวเองให้ได้ก่อนที่จะเอาชนะใจคนอื่นเพื่อให้เกิดประสิทธิผลในแต่ละบุคคล

การที่คนจะประสบความสำเร็จในเรื่องต่าง ๆ ได้นั้นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งก็คือ ลักษณะของคนแต่ละคน ซึ่งแสดงให้เห็นพฤติกรรมของเรว่าเป็นคนมีประสิทธิผลหรือไร้ประสิทธิผล ซึ่ง Covey (1998) ได้กล่าวไว้ว่า มนุษย์จะมีธรรมชาติของการพัฒนาการในการดำเนินชีวิต 3 ขั้นตอนคือ

5.2.1 ฟังพาทผู้อื่น กล่าวคือ เมื่อมนุษย์ทุกคนเกิดมาตั้งแต่เป็นเด็กแรกเกิดที่ต้องฟังพาทอาศัยผู้อื่นตลอดเวลา

5.2.2 ฟังพาทตนเอง กล่าวคือ เมื่อมนุษย์ได้เริ่มเติบโตขึ้นมาเป็นผู้ใหญ่แล้วก็จะสามารถฟังพาทตนเองได้และฟังพาทผู้อื่นน้อยลง

5.2.3 ฟังพาทอาศัยซึ่งกันและกัน กล่าวคือ เมื่อมนุษย์สามารถฟังพาทตัวเองได้แล้วก็จะสามารถเป็นที่ฟังให้ผู้อื่นได้ สามารถให้ความช่วยเหลือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ การฟังพาทอาศัยซึ่งกันและกันนั้นจะเกิดขึ้นได้เฉพาะในคนที่ฟังพาทตัวเองได้แล้วเท่านั้น คนที่ต้องฟังพาทคนอื่นไม่สามารถที่จะเป็นที่ฟังพาทอาศัยซึ่งกันและกันได้ เนื่องจากพวกเขายังอยู่ด้วยตนเองไม่ได้ ด้วยเหตุนี้จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้ลักษณะแรก ๆ ของความเป็นผู้มีประสิทธิผลเกี่ยวข้องกับการเอาชนะใจตนเอง ซึ่งเป็นวิธีการเริ่มต้นจากภายในสู่ภายนอก คือต้องเริ่มต้นที่ตัวเองก่อนตั้งแต่เบื้องต้น เริ่มต้นด้วยสิ่งที่อยู่ในตัวตนของตนเอง เมื่อบุคคลมีลักษณะที่ทำให้สามารถชนะใจตัวเองได้แล้ว บุคคลนั้นจะมีความมั่นใจในตนเอง เรียนรู้จากตัวเองมากขึ้น รู้จักรธรรมชาติของตน

รู้คุณค่าที่มีอยู่ในตัวเอง ทำให้สามารถเปลี่ยนตัวเองจากคนที่ต้องพึ่งพาคนอื่นไปเป็นคนที่สามารถพึ่งพาตัวเองได้ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันได้ในที่สุด

5.3 ความสำคัญของความเป็นผู้มีประสิทธิผล

ความเป็นผู้มีประสิทธิผล เป็นหลักการเบื้องต้นที่ไม่ซับซ้อน ซึ่งนำไปสู่ความสำเร็จและความสุขที่แท้จริง เป็นการเริ่มต้นที่ตัวเองก่อนตั้งแต่เบื้องต้น เริ่มต้นด้วยสิ่งที่อยู่ในตัวตนของเรา ลักษณะของบุคคลเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นพฤติกรรมของแต่ละคนว่า เป็นคนมีประสิทธิผลหรือไร้ประสิทธิผล

ความเป็นผู้มีประสิทธิผล ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในระยะยาว เนื่องจากจะช่วยให้บุคคลเกิดกรอบความคิดและแนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้อง ทำให้คนคนนั้นสามารถดำเนินการในการทำสิ่งต่าง ๆ และสามารถแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ใช้โอกาสที่มีให้มากที่สุด สามารถเรียนรู้และรวมหลักการอื่น ๆ เข้ามารวมกันและนำไปสู่ความสำเร็จต่อไป (Covey, 1998)

ประสิทธิผลขึ้นอยู่กับความสมดุลของสองสิ่งคือ ผลผลิต (Production) และความสามารถในการผลิต (Production Capability) นั่นคือ ความสมดุลระหว่างวิธีการที่บุคคลนั้นใช้ในการปฏิบัติและผลลัพธ์ที่ได้จากการปฏิบัติตนเอง

Covey (1998) ได้ให้ความเห็นไว้ว่าความเป็นผู้มีประสิทธิผลมีความสำคัญต่อคนที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นอย่างมากคือ ช่วยให้

- 5.3.1 สามารถควบคุมชีวิตให้มีระเบียบวินัยได้
- 5.3.2 เสริมสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่นให้ดีขึ้น
- 5.3.3 ทำให้มีการตัดสินใจที่ดีและถูกต้อง
- 5.3.4 มีความเข้าใจอันดีระหว่างตนเองกับพ่อแม่และผู้อื่น
- 5.3.5 สามารถหลีกเลี่ยงจากสิ่งลุ่มหลง สิ่งไม่ดีทั้งหลาย และเอาชนะความลุ่มหลงในสิ่งผิดได้
- 5.3.6 ทำให้ตัวเรามีคุณค่า มีสิ่งที่ดีที่สุดเกิดขึ้นกับชีวิต
- 5.3.7 กระทำสิ่งต่าง ๆ ในเวลาอันจำกัดได้
- 5.3.8 เพิ่มความมั่นใจให้ตนเอง
- 5.3.9 มีความสุขในการดำเนินชีวิต
- 5.3.10 มีความสมดุลในชีวิต สามารถควบคุมและจัดการได้ดีระหว่างกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ โรงเรียน งาน เพื่อน และสิ่งอื่น ๆ ให้สำเร็จราบรื่นไปด้วยดี

สรุปได้ว่า ความเป็นผู้มีประสิทธิผล ช่วยให้บุคคลมีกรอบแนวคิด มีแนวทางในการกระทำสิ่งต่าง ๆ สามารถกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จได้ ด้วยวิธีที่ถูกต้อง เหมาะสม ทำให้ชีวิตมีความสมดุล ไม่วุ่นวาย สับสน การดำเนินชีวิตในประจำวันเป็นไปได้ด้วยดี

5.4 องค์ประกอบของความเป็นผู้มีประสิทธิผล

องค์ประกอบของความเป็นผู้มีประสิทธิผลประกอบด้วย 7 ด้านดังนี้

5.4.1 บุคลิกภาพเชิงรุก (Being proactive) หมายถึง การที่บุคคลมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ รู้จักกระทำสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองโดยที่ไม่ต้องมีใครมาคอยบอกหรือกระตุ้นให้ทำ ริเริ่มกระทำสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตัวเอง พยายามพยายามในส่วนที่ตนทำได้ และไม่วิตกกังวลกับสิ่งที่ทำไม่ได้ (Covey, 1998)

Covey ได้แนวคิดบุคลิกภาพเชิงรุกจาก Frankl (Covey, 1998) ซึ่งเป็นแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการคิดและตัดสินใจเลือกของบุคคล Covey อธิบายว่าเมื่อมีสิ่งเร้าหรือแรงกระตุ้น บุคคลจะคิดพิจารณาอย่างรอบคอบ คิดถึงวิธีที่จะตอบสนองออกไปอย่างมีสติ และคำนึงถึงหลักการที่ถูกต้องเหมาะสมในการเลือกตอบสนองมากกว่าที่จะตอบสนองออกไปในแบบตั้งรับด้วยอารมณ์ การที่บุคคลสามารถคิดพิจารณาหาทางเลือกในการตอบสนองออกไปนี้มีพื้นฐานมาจากคุณสมบัติประจำตัวของบุคคล 4 ประการคือ การรู้จักตนเอง การจินตนาการ มโนธรรม และความต้องการเป็นอิสระ การรู้จักตนเอง เป็นการสังเกตของบุคคลเพื่อพิจารณาตนเองกำลังคิดอะไร รู้สึกอย่างไร การจินตนาการ เป็นการคิดถึงเรื่องที่จะเกิดขึ้นในอนาคต คิดในสิ่งนอกเหนือจากความเป็นจริงที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน มโนธรรมเป็นการคำนึงถึงความสอดคล้องเหมาะสมของความคิดและการกระทำกับหลักการต่าง ๆ รวมถึงความเป็นเหตุเป็นผลของทั้งความคิดและกระทำ ด้วยการตระหนักรู้เสมอว่าอะไรถูกอะไรผิด อะไรควร อะไรไม่ควร และความต้องการเป็นอิสระเป็นเจตนาหรือความปรารถนาของบุคคลที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นด้วยตนเอง โดยไม่จำเป็นต้องได้รับการชี้แนะจากบุคคลอื่น และความต้องการเป็นอิสระนี้มีพื้นฐานมาจากการที่บุคคลรู้จักตัวเอง จากการผสมผสานคุณสมบัติประจำตัวของบุคคล 4 ประการนี้ ทำให้บุคคลมีความคิดอิสระในการหาทางเลือกของตนเองและแสดงออกโดยการเป็นผู้มีความรับผิดชอบในชีวิตของตนเอง สามารถตัดสินใจเลือกได้อย่างมีอิสระ โดยไม่จำเป็นต้องได้รับการกระตุ้นจากสังคมหรือสิ่งแวดล้อมและไม่ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขใด ๆ ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้เรียกว่า บุคลิกภาพเชิงรุก(Proactive)

ผู้ที่มีบุคลิกภาพเชิงรุกนั้นแสดงออกโดย การเป็นผู้ริเริ่ม การเป็นผู้ริเริ่มคือการที่บุคคลมีความคิดว่าตัวเองสามารถเลือกทำงานในสิ่งที่ตนเองต้องการได้ สามารถคิดริเริ่มกระทำสิ่งต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นได้โดยไม่ต้องรอให้อะไรเกิดขึ้นก่อน ด้วยการมองปัญหาให้เป็นโอกาสใน

การกระทำ มีแนวคิดของการกระทำในสิ่งที่เป็นอย่างนั้นให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ โดยคิดใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด สามารถมองเห็นและเสนอแนะปัญหาที่เกิดขึ้นในที่ทำงานก่อนผู้อื่น และคิดวิธีการใหม่ ๆ หลาย ๆ วิธีในการแก้ไขปัญหา โดยคิดว่าปัญหาที่เกิดขึ้นทุก ๆ ปัญหา มีทางแก้ไขหรือบรรเทาได้ ซึ่งการคิดหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา นั้นจะต้องพิจารณาปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น ว่าส่วนหนึ่งมาจากการกระทำหรือข้อผิดพลาดของตนเองหรือไม่ ถ้าใช่จะใช้แนวทางในการแก้ไขปัญหาด้วยการเปลี่ยนแปลงที่แนวคิดของตนเองก่อน และก่อนที่จะกระทำการใด ๆ จะนึกถึงผลที่จะเกิดขึ้นก่อนตัดสินใจลงมือกระทำการใด ๆ เสมอ และเมื่อลงมือกระทำจะเลือกที่จะกระทำให้สิ่งต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นด้วยตนเอง ไม่ใช่เป็นเพราะสถานการณ์รอบข้างบีบบังคับให้ต้องกระทำ บุคคลที่มีบุคลิกภาพเชิงรุกนอกจากจะทำในสิ่งที่เลือกแล้ว ยังคิดและริเริ่มทำในสิ่งใหม่ ๆ อีกด้วย ในการเลือกลงมือที่จะกระทำนี้ จะมุ่งเน้นเฉพาะในขอบเขตที่ตนเองสามารถทำได้ ซึ่งเป็นการตระหนักถึงขอบเขตที่ตัวเองสามารถทำได้ โดยคิดก่อนว่าตนเองจะเป็นอะไร ตนเองมีข้อดีข้อด้อยอย่างไรบ้าง แล้วพยายามทำในสิ่งที่ตนเองสามารถทำได้อย่างเต็มที่ อย่างดีที่สุดด้วยตัวของตัวเอง ด้วยการใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มศักยภาพในการทำงาน เมื่อเกิดปัญหาจะมองหาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นจากตัวเองก่อน และคิดว่าตัวเองสามารถปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้นกว่าเดิมได้ มีความยึดมั่นในสัญญาที่ได้ให้กับทั้งตัวเองและผู้อื่น ด้วยการพยายามทำงานให้สำเร็จตามที่ตั้งใจไว้ และก่อนที่จะรับปากทำงานให้กับผู้อื่นจะพิจารณาความเป็นไปได้ก่อน เมื่อมีความผิดพลาดเกิดขึ้นก็ยอมรับแล้วเรียนรู้ในความผิดพลาดนั้น และทำการแก้ไขทันที และถือว่าความผิดพลาดที่เกิดขึ้นนี้เป็นบทเรียนสำหรับสิ่งที่จะทำต่อไปในอนาคต สำหรับปัญหาหรือสิ่งที่ไม่สามารถควบคุมได้ก็สามารถอยู่กับสิ่งนั้นได้อย่างมีความสุข ด้วยการยอมรับและเรียนรู้ที่จะอยู่กับสิ่งนั้น (Covey, 1998)

ลักษณะของผู้ที่มีบุคลิกภาพเชิงรุกมีดังนี้ (Covey, 1998)

5.4.1.1 เป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบในการกระทำของตนเอง โดยรู้จักหรือตระหนักในความรับผิดชอบของตน ไม่โทษสิ่งแวดล้อม สถานการณ์หรือเงื่อนไขต่าง ๆ พฤติกรรมหรือการกระทำต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมาจากการเลือก การตรึกตรองอย่างมีสติรอบคอบ คำนึงถึงคุณค่าของทางเลือกที่จะตอบสนองในสิ่งที่ตนเองเลือกกระทำมากกว่าผลผลิตที่จะได้รับ หรือความรู้สึกที่มี

5.4.1.2 เป็นคนรู้จักตัวเอง รู้ว่าตัวเองคิด และต้องการอะไร รู้ว่าตัวเองมีพลังอำนาจและความสามารถในการทำอะไรได้มากน้อยแค่ไหน และรู้ซึ่งถึงคุณค่าของตัวเอง เวลาที่มีใครวิพากษ์วิจารณ์หรือยกย่อง สามารถรับฟังโดยไม่คล้อยตามไปทั้งหมดแต่รับฟังด้วยเหตุผล

5.4.1.3 เป็นคนมีสติสัมปชัญญะ คือรู้ตัวอยู่ตลอดเวลา รู้ว่าตนเอง กำลังทำอะไร และทำไปเพื่ออะไร รู้ว่าอะไรผิด อะไรถูก คำนึงถึงความถูกต้องและมีศีลธรรม

5.4.1.4 เป็นคนที่มีความเป็นตัวของตัวเอง มองโลกตามที่เป็นอยู่จริงจากมุมมองที่ตัวเองมองเห็นอยู่ มิใช่คาดหมายว่าถ้าตัวเองเป็นคนอื่นแล้วจะมองอย่างไร สามารถบอกได้อย่างมั่นใจว่าภาพของโลกที่ตัวเองมองเห็นเป็นอย่างไร ซึ่งอาจไม่เหมือนกับที่คนอื่นมอง แต่สามารถยอมรับได้ เพราะเป็นคนที่ยอมรับในความแตกต่าง มีความเคารพในศักดิ์ศรี และความคิดเห็นของคนอื่น ยอมรับในธรรมชาติของคนอื่น สามารถพิจารณาจุดอ่อนของคนอื่นด้วยเมตตาธรรม นอกจากไม่กล่าวโทษแล้วยังพยายามสร้างบรรยากาศที่เป็นโอกาสให้บุคคลอื่น ได้หาทางแก้ไขปัญหาคด้วยตัวของเขาเอง

5.4.1.5 เป็นคนที่ทำงานในเชิงรุกมากกว่าเชิงรับ ริเริ่มกระทำโดยไม่จำเป็นต้องรอให้อะไรเกิดขึ้นก่อน และมีความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ได้กระทำ

5.4.1.6 เป็นแบบอย่างให้กับคนอื่น และทำในสิ่งๆมากกว่าที่คนอื่นคาดหวังไว้

5.4.1.7 สามารถทำงานกับทุกคนได้อย่างไม่มีปัญหา ไม่ทำตัวให้เป็นปัญหาเสียเองหรือไม่เป็นส่วนหนึ่งของปัญหา สามารถแก้ปัญหาโดยการเปลี่ยนแปลงจากตัวเองก่อน ด้วยการเลือกทำในสิ่งที่เป็นไปได้ ในสิ่งที่ตัวเองเป็นอยู่และทำในสิ่งที่ตัวเองสามารถทำได้

5.4.1.8 สามารถหาวิธีจัดการสิ่งที่เป็นปัญหาด้วยการประเมินความสามารถที่ตัวเองมีอยู่แล้วคิดหาวิธีหรือแนวทางเลือกที่เป็นไปได้ที่ตัวเองสามารถทำได้ มาจัดการกับสิ่งที่เป็นปัญหานั้น สำหรับปัญหาหรือสิ่งที่เป็นไปไม่ได้ ก็สามารถอยู่กับสิ่งนั้นได้อย่างมีความสุข ด้วยการยอมรับและเรียนรู้ที่จะอยู่กับสิ่งนั้น

5.4.1.9 เป็นคนที่มีอิสระภาพทางใจ คือเป็นเจ้าของตัวเองอย่างสมบูรณ์ สามารถดำเนินชีวิตและเลือกใช้พฤติกรรมตามที่ตัวเองกำหนด คนอื่นไม่สามารถมาแทรกแซงหรือบิดเบือนเป้าหมายที่ตนเองต้องการได้ และไม่ยึดถือผู้อื่นเป็นที่พึ่งทางใจ

5.4.1.10 เมื่อเกิดความผิดพลาดขึ้นก็จะยอมรับผิด แล้วเรียนรู้ที่จะแก้ไขทันที

5.4.1.11 เป็นคนที่รักษาสัญญาทั้งที่สัญญากับตัวเอง และที่สัญญากับผู้อื่นและยึดมั่นในคำสัญญา

5.4.2 มีเป้าหมายในชีวิต (Begin with the end in mind) หมายถึง การที่บุคคลทราบว่สิ่งสำคัญสำหรับชีวิตที่ตนจะต้องทำคืออะไร มีการวางแผน กำหนดจุดมุ่งหมายหรือมีเป้าหมายไว้ก่อนที่จะกระทำสิ่งใด ๆ เสมอ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดและแนวทางให้สามารถกระทำ

สิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สามารถกำหนดเป้าหมายของชีวิตในอนาคตไว้ล่วงหน้าได้ว่าตนจะกระทำอะไรต่อไป อย่างไรก็ตาม มีการเขียนหรือกำหนดเกณฑ์ กำหนดวิธีการที่จะทำให้ตนสามารถไปถึงยังจุดมุ่งหมายที่ตนกำหนดไว้ได้ ซึ่ง Covey (1998) ได้เสนอแนะวิธีที่ทำให้สามารถกระทำสิ่งต่าง ๆ ได้ตรงตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ดังนี้คือ

5.4.2.1 สร้างคุณค่า ความสำคัญของสิ่งที่เราจะทำ นั่นคือการให้ความสำคัญกับเป้าหมายของเรา ว่าเป็นสิ่งที่ยิ่งใหญ่ คุ่มค่ากับการที่เราจะทุ่มเท การกำหนดเช่นนี้จะเป็นการสร้างแรงจูงใจให้แก่เรานั้นเอง

5.4.2.2 เขียนสิ่งที่เราตั้งใจจะทำให้เป็นลายลักษณ์อักษร เป็นการเตือนตัวเองถึงเป้าหมายของเรา

5.4.2.3 ลงมือปฏิบัติตามแผนที่เราได้กำหนดไว้

5.4.2.4 นำความผิดพลาด หรือประสบการณ์ในอดีตมาปรับปรุงแก้ไข หรือเป็นพลังขับเคลื่อนสำหรับการกระทำในครั้งต่อไป ปรับปรุงในจุดอ่อนของตนให้เข้มแข็งขึ้น

5.4.2.5 ปรึกษาและขอความช่วยเหลือจากผู้รู้และผู้ที่สามารถช่วยเหลือได้ เพื่อให้เป็นแรงกำลังในการสนับสนุนให้เราสามารถดำเนินการไปให้ถึงเป้าหมายได้

5.4.3 ทำตามลำดับความสำคัญ (Put first thing first) หมายถึง การที่บุคคลสามารถจัดสรรเวลาในการกระทำสิ่งต่าง ๆ ไปได้เป็นอย่างดี รู้จักกระทำสิ่งต่าง ๆ ได้ตามลำดับความสำคัญก่อน - หลังว่าสิ่งใดที่เป็นงานสำคัญที่ต้องทำให้เสร็จก่อน ทั้งด้านการเรียน กิจวัตรประจำวัน การพักผ่อน การออกกำลังกาย และกิจกรรมต่าง ๆ สามารถกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ อย่างครบถ้วนและสมบูรณ์ มีระเบียบวินัย ชีวิตไม่สับสนวุ่นวาย ทำงานอย่างมีระเบียบแบบแผน ไม่ผลัดวันประกันพรุ่งทำงานได้เสร็จตามกำหนดเวลา งานไม่สะสมพอกพูน Covey(1998)ได้เสนอรูปแบบของการใช้เวลาโดยทั่วไปดังนี้

5.4.3.1 ส่วนของกิจกรรมที่มีความสำคัญและเร่งด่วน เป็นสิ่งที่เราต้องกระทำโดยทันที ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ หากบุคคลใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับกิจกรรมในส่วนนี้มากเกินไปจะทำให้ผลลัพธ์ที่ได้คือ เกิดความเครียดและวิตกกังวลกับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น

5.4.3.2 ส่วนของกิจกรรมที่มีความสำคัญแต่ไม่เร่งด่วน ในส่วนนี้เป็นการรักษาสมดุลในชีวิต จะทำให้เราสามารถควบคุมตัวเองได้ดี ไม่เจอะเจอบกับภาวะวิกฤต มีความสมดุลในชีวิต มีระเบียบวินัย

5.4.3.3 ส่วนของกิจกรรมที่ไม่มีความสำคัญแต่เร่งด่วน ในส่วนนี้เป็นการกระทำงานทุก ๆ อย่างอย่างรีบร้อน โดยไม่คิดว่าสิ่งใดที่สามารถรอก่อนได้ ผู้ที่ใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับกิจกรรมในส่วนนี้ผลลัพธ์ที่ได้คือ จะทำให้มองเห็นแต่เรื่องเฉพาะหน้า ไม่เห็นความสำคัญของแผนและเป้าหมาย รู้สึกว่าไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้

5.4.3.4 ส่วนของกิจกรรมที่ไม่มีความสำคัญและไม่เร่งด่วน ผู้ที่ใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับกิจกรรมในส่วนนี้ผลลัพธ์ที่ได้คือ ทำให้กลายเป็นคนที่ไม่รับผิดชอบอะไรเลย พึ่งพาตัวเองไม่ได้

จะเห็นได้ว่าบุคคลสามารถกำหนดได้ว่า จะกำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตไว้ในส่วนใดใน 4 ส่วนนี้ ซึ่ง Covey (1998) กล่าวไว้ว่าการใช้เวลาที่เหมาะสมที่สุดก็คือ ส่วนที่ 2 นั่นคือ ส่วนกิจกรรมที่มีความสำคัญแต่ไม่เร่งด่วน ซึ่งเป็นการใช้ชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีวิธีการคือ ต้องกำหนดบทบาทแต่ละบทบาทของตนเองให้ชัดเจน เนื่องจากคนคนหนึ่งอาจมีหลายบทบาทได้ ไม่ว่าจะเป็น บทบาทของการเป็นนักเรียน บทบาทในครอบครัวคือการเป็นลูก การเป็นพี่หรือน้อง บทบาทในสังคมเช่นการเป็นประธานนักเรียน เป็นต้น หลังจากที่ได้กำหนดบทบาทของตนแล้ว ก็กำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน และกำหนดตารางเวลาของกิจกรรมที่จะปฏิบัติให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เมื่อทำได้ดังนี้แล้ว ก็จะทำให้ชีวิตมีความสมดุล มีระเบียบวินัย สามารถกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามแผนที่ได้กำหนดไว้ได้

5.4.4 **คิดแบบชนะด้วยกัน (Think win/win)** เป็นพื้นฐานของการมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น ต้องการให้ทุก ๆ คนได้รับผลประโยชน์เหมือนกัน และเท่าเทียมกัน เป็นนิสัยพื้นฐานของการทำงานร่วมกับผู้อื่น เริ่มจากความเชื่อว่า คนเราเท่าเทียมกัน ไม่มีใครต่ำกว่าหรือเหนือกว่าใคร เชื่อว่าทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับสิ่งต่าง ๆ เท่ากัน ไม่ต้องการแข่งขัน หรือแก่งแย่งชิงดีชิงเด่นกัน ต้องการให้ทุกคนได้รับผลประโยชน์และประสบความสำเร็จร่วมกัน หากจุดกึ่งกลางสร้างความพึงพอใจให้กับทั้งตนเองและผู้อื่น มีความสามัคคีช่วยเหลือให้ความร่วมมือกันเพื่อประโยชน์ของทุก ๆ คน Covey (1998) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะสำคัญของผู้ที่มีคิดแบบชนะด้วยกันดังนี้คือ

5.4.4.1 มองเห็นตนเองและผู้อื่นมีคุณค่า

5.4.4.2 มีความเป็นผู้ใหญ่ นั่นคือ มีความกล้าหาญ มีการไตร่ตรองอย่างรอบคอบ มีความเชื่อมั่น ไวต่อความรู้สึกของผู้อื่น

5.4.4.3 ใจกว้าง เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีกรอบความคิดที่กว้างมีที่ว่างมากมายสำหรับทุกคน เต็มใจและเปิดใจยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

ผลลัพธ์ที่ได้จากการคิดแบบชนะด้วยกันคือ จะทำให้ทุกคนร่วมแรงร่วมใจกัน ให้ความร่วมมือในการทำงาน มีความสามัคคี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จได้ด้วยดีในที่สุด

5.4.5. **เข้าใจผู้อื่น (Seek first to understand then to be understood)** คือการที่บุคคลมีทักษะในการสื่อสาร มีความเข้าใจในบุคคลอื่น เข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคลว่าบุคคลแต่ละคนมีความคิดที่แตกต่างกันไป เป็นกุญแจสำคัญของหลักการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลที่มีประสิทธิภาพ Covey (1998) ได้กล่าวไว้ว่า การไว้ใจจะไม่เกิดขึ้น หากว่าไม่มีความ

เข้าใจในกันและกัน การเข้าใจผู้อื่นนั้น ต้องเริ่มต้นด้วยการฟังเพื่อทำความเข้าใจ (Empathic listening) นั่นคือ การตั้งใจฟังในสิ่งที่ผู้อื่นพูดและพยายามทำความเข้าใจในความคิดเห็นของบุคคลอื่น เป็นการฟังด้วยความตั้งใจอย่างแท้จริง เนื่องจากพื้นฐานของมนุษย์นั้นย่อมต้องการเป็นที่ยอมรับนับถือ และต้องการให้ผู้อื่นมองเห็นคุณค่าของตน และมนุษย์จะไม่สนใจว่าใครคนใดมีความสามารถหรือมีความรอบรู้มากเพียงใด จนกว่าตนจะเป็นที่สนใจและได้รับการยอมรับจากบุคคลนั้น ๆ ก่อน และสามารถที่จะแสดงความคิดเห็นของตนและอธิบายให้ผู้อื่นเข้าใจในความคิดเห็นของตนได้ (Covey ,1998) ดังนั้นก่อนที่จะให้ผู้อื่นสนใจและรับฟังความคิดเห็นหรือความรู้สึกของเรานั้น เราจึงควรรับฟังและทำความเข้าใจในความรู้สึกหรือความคิดของผู้อื่นก่อน เมื่อเรารับฟังผู้อื่นแล้ว ผู้อื่นก็จะเปิดใจ รับฟังเราเช่นกัน การเข้าใจผู้อื่นนั้น สามารถทำได้โดย

5.4.5.1 ใช้หู ตา และหัวใจในการฟัง หมายความว่า ฟังด้วยความตั้งใจอย่างแท้จริง

5.4.5.2 ทำความเข้าใจในเรื่องที่ได้รับฟังมา เหมือนกับว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องที่มาจากความคิดของตนเอง

5.4.5.3 ให้บทวนความหมายของเรื่องที่ได้รับฟังมาว่า ผู้พูดพูดด้วยความรู้สึกอย่างไร และหมายความว่าอย่างไร

นอกจากนั้น Covey (1998) ได้เสนอแนะถึงแนวทางให้แก่วัยรุ่นในการติดต่อสื่อสารวิธีที่จะทำให้พ่อแม่เข้าใจและรับฟังความคิดเห็นของตนเองดังนี้

1) ให้แสดงออกถึงความเคารพ และการนับถือในตัวพ่อแม่ สนใจและรับฟังในสิ่งที่พ่อแม่สอนมา

2) พยายามทำความเข้าใจในสิ่งที่พ่อแม่พูด แสดงให้ท่านทราบว่าเรารับฟังและเข้าใจท่าน เมื่อท่านรู้สึกที่เราเข้าใจความรู้สึกท่านแล้ว ท่านก็จะเชื่อใจเราและรับฟังเราในที่สุด

เมื่อเราเข้าใจในความรู้สึกของผู้อื่นแล้ว ก็จงมั่นใจและกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกของเราให้ผู้อื่นได้รับรู้และได้เข้าใจบ้าง ทั้งหมดที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ก่อนที่เราจะพยายามนำเสนอความคิดของเราให้ผู้อื่นเข้าใจและรับฟัง เราต้องพยายามทำความเข้าใจในผู้อื่นก่อน เพราะสิ่งนี้จะส่งผลดีอย่างมหาศาลสำหรับการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลที่มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การสร้างเสริมพลังต่อไป

5.4.6 **ร่วมแรงร่วมใจ (Synergize)** การที่บุคคลมีความเสียสละ ให้ความร่วมมือร่วมใจในการกระทำกิจกรรมใด ๆ เสมอด้วยความเต็มใจ เพื่อต้องการให้ทีมของตนประสบความสำเร็จในการกระทำกิจกรรมนั้น ๆ เป็นความสำเร็จที่เกิดขึ้นเมื่อคน 2 คน หรือมากกว่าทำงานร่วมกัน ร่วมแรงร่วมใจสร้างสรรคงานให้ดำเนินไปด้วยดี การร่วมแรงร่วมใจนี้เกิดขึ้นได้

จากการเริ่มต้นที่ เปิดใจให้กว้างเพื่อรับรู้และรับฟังความคิดเห็นของแต่ละคน และร่วมกันประสานพลังช่วยกันทำงานให้ประสบความสำเร็จ เป็นการทำงานเป็นทีม เนื่องจากบุคคลแต่ละคนย่อมมีมุมมองหรือความคิดที่แตกต่าง หลากหลายกันไป เมื่อมารวมมือกัน ก็จะทำให้ได้สิ่งที่ดีที่สุด ซึ่ง Covey (1998) ได้เสนอแนะถึงวิธีการที่จะทำให้เกิดการร่วมแรงร่วมใจได้นั้นมีดังนี้คือ

5.4.6.1 ทำความเข้าใจในปัญหา หรือสิ่งที่เราจะทำ

5.4.6.2 ทำความเข้าใจในความคิดเห็นที่ผู้อื่นได้เสนอแนะมา

5.4.6.3 เสนอความคิดเห็นของเราให้ผู้อื่นได้รับทราบ

5.4.6.4 ระดมสมอง นำความคิดเห็นของทุกคนมาพิจารณาและหาแนวทางใหม่ที่เหมาะสมกับงานและทำให้งานประสบความสำเร็จ

5.4.6.5 ได้ผลลัพธ์แนวทางที่ทำให้งานประสบความสำเร็จ

ผลลัพธ์จากการร่วมแรงร่วมใจคือ เกิดเป้าหมายขึ้น เป็นเป้าหมายที่ทุกคนมีส่วนร่วมในการสร้างมันขึ้นแล้ว ทุกคนก็จะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดความคิดใหม่ ๆ เกิดทางเลือกใหม่ที่สร้างสรรค์กว่าเดิม กล่าวได้ว่าการร่วมแรงร่วมใจเป็นหลักการที่ถูกต้อง เป็นประสิทธิผลของการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เป็นการทำงานเป็นทีม สร้างทีมงานให้เกิดขึ้น ทำให้เกิดความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันกับคนอื่น เนื่องจากการที่จะกระทำสิ่งใด ๆ ให้สำเร็จได้นั้น บางสิ่งบางอย่างไม่สามารถกระทำเพียงลำพังคนเดียวได้ ต้องอาศัยแรงหรือกำลังของคน 2 คนหรือมากกว่าทำงานร่วมกัน เป็นการทำงานเป็นทีม ทุกคนต้องร่วมแรงร่วมใจกัน มีทีมที่ดี ช่วยกันทำงาน ก็จะทำให้งานนั้นสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

5.4.7 เตรียมพร้อมตลอดเวลา (Sharpen the saw) เป็นการรักษาและเพิ่มคุณค่าสิ่งที่มีอยู่ในตัวเราให้มากขึ้น เป็นการเตรียมพร้อม ปรับเปลี่ยน ดูแลตนเองให้พร้อมและอยู่ในความสมดุลอยู่เสมอ นั่นคือ

5.4.7.1 ร่างกาย รู้จักดูแลรักษาสุขภาพร่างกายให้มีความสมบูรณ์แข็งแรงอยู่เสมอ โดยการออกกำลังกายสม่ำเสมอ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์อย่างครบถ้วน นอนหลับพักผ่อนอย่างเพียงพอ

5.4.7.2 สติปัญญา เป็นการพัฒนาความคิด และความรู้ของตนเอง โดยการหมั่นอ่าน เขียน เรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ

5.4.7.3 อารมณ์และความรู้สึก โดยการหมั่นสร้างความรู้สึที่ดี ๆ ให้กับตนเองและผู้อื่น สร้างสัมพันธภาพที่ดี ทำจิตใจให้ร่าเริงแจ่มใสอยู่เสมอ

5.4.7.4 จิตวิญญาณ เป็นศูนย์รวมของบุคคล เป็นการปรับสิ่งที่อยู่ในตัวเราอย่างแท้จริง สามารถทำได้โดยการฝึกสมาธิ สวดมนต์ ทำจิตใจให้สงบ

ทั้งหมดนี้เป็นการสร้างสรรค์ชีวิตให้มีความสุข เป็นการเพิ่มพลังให้กับตนเอง เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการทำกิจกรรมอื่นต่อไป

สรุปได้ว่า ผู้ที่มีประสิทธิผลนั้นจะต้องมีคุณลักษณะที่มีความตั้งใจ มุ่งมั่น ในการกระทำสิ่งต่าง ๆ และมีการวางแผนไว้ล่วงหน้า มีจุดมุ่งหมายในชีวิต มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี รู้จักดูแลตนเองให้มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง และเตรียมพร้อมจิตใจ อารมณ์ ให้มีความสุขสมบูรณ์เพื่อที่จะได้กระทำกิจกรรมใด ๆ ให้สำเร็จไปโดยราบรื่น เพราะการที่คนเราจะกระทำสิ่งใด ๆ ให้สมบูรณ์ได้นั้น จะต้องมีความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจควบคู่กันไป จึงจะทำให้สิ่งที่จะกระทำประสบความสำเร็จอย่างสมบูรณ์

จะเห็นได้ว่า ความเป็นผู้มีประสิทธิผลดังกล่าว เป็นคุณสมบัติที่สำคัญยิ่งที่ นักศึกษาพยาบาลพึงต้องมี เนื่องจากที่นักศึกษาพยาบาลมีกิจกรรมต้องทำมากมาย นักศึกษาพยาบาลจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทั้งในการพยาบาลและในด้านอื่น ๆ เป็นอย่างดี ต้องมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน อีกทั้งยังต้องมีทักษะในการดำเนินชีวิต มีสัมพันธภาพอันดีกับผู้อื่น มีทักษะในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ มีการเตรียมพร้อมตนเองอยู่เสมอ สามารถทำงานให้ประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นผู้ที่สามารถจัดการกับชีวิตให้ดำเนินไปด้วยความราบรื่น เพื่อที่จะได้เป็นพยาบาลที่มีคุณภาพ มีความรู้ และเก่งรอบด้านอย่างสมบูรณ์ มิใช่เพียงแต่มีความสามารถเพียงด้านใด ด้านหนึ่งเท่านั้น เพื่อที่จะได้สามารถให้การพยาบาลดูแลผู้อื่นได้อย่างครบถ้วนดีเยี่ยม และเป็นแบบอย่างให้ผู้อื่นได้เป็นอย่างดี เป็นที่ยอมรับของสังคม นำมาซึ่งความก้าวหน้าของวิชาชีพการพยาบาลต่อไป และในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาลโดยใช้แนวคิดลักษณะ 7 ประการของผู้ที่มีประสิทธิผลของ Covey(1998) ซึ่งประกอบด้วย บุคลิกภาพเชิงรุก มีเป้าหมายในชีวิต ทำตามลำดับความสำคัญ คิดแบบชนะด้วยกัน เข้าใจผู้อื่น ร่วมแรงร่วมใจและเตรียมพร้อมตลอดเวลา

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเป็นผู้มีประสิทธิผล เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล และการดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา ทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเป็นผู้มีประสิทธิผล

มณฑป ไชยชิต (2537) ศึกษาความเป็นคนบดีคณะศึกษาศาสตร์และครุศาสตร์ที่สัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของคณะวิชาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบภาวะความเป็นคนบดีคณะศึกษาศาสตร์และครุศาสตร์ และความสัมพันธ์ระหว่างภาวะความเป็นคนบดีคณะ

ศึกษาศาสตร์และครุศาสตร์กับประสิทธิผลของคณะวิชา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้เชี่ยวชาญ 30 คน และอาจารย์ 540 คน ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมผู้นำของคณบดีประกอบด้วยด้านโครงสร้างการริเริ่ม ข้อที่สำคัญที่สุดได้แก่ การกำหนดนโยบายหลักในการบริหารงานคณะไว้ชัดเจน และด้านจินตนาการ ข้อที่สำคัญที่สุดได้แก่ ใจกว้าง ยอมรับความคิดเห็นใหม่ ๆ สภาพการณ์ของคณะวิชา ด้านบรรยากาศของคณะวิชา พบว่า 10 แห่ง มีบรรยากาศแบบปรึกษา ข้อที่สำคัญที่สุดได้แก่ สมาชิกร่วมกันวางแผนในการทำงาน ความพึงพอใจของสมาชิกในคณะวิชาจำนวน 9 แห่งปรากฏอยู่ในระดับมาก ข้อที่สำคัญที่สุดได้แก่ สมาชิกในคณะวิชาได้รับการสนับสนุนส่งเสริมในการทำงาน ส่วนประสิทธิผลของคณะวิชาในด้านการบรรลุวัตถุประสงค์ของคณะวิชาด้านการบริการวิชาการพบว่า ข้อที่สำคัญที่สุดได้แก่ บุคคลที่สนใจเข้าร่วมในแต่ละโครงการมีจำนวนมาก ด้านการผลิตบัณฑิตข้อที่สำคัญที่สุดได้แก่ จำนวนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ด้านการวิจัยข้อที่สำคัญที่สุดได้แก่ ผลงานวิจัยได้รับการอ้างอิงมากในการนำไปใช้ และด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมข้อที่สำคัญที่สุดได้แก่ จำนวนนักศึกษาสนใจเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

อัฐพร หิรัญพุกษ์ (2539) ศึกษาการวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่เกี่ยวกับการเรียนของนักศึกษาพยาบาลที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ในวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีภาคเหนือ โดยศึกษาในกลุ่ม นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ถึง 4 ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีภาคเหนือ จำนวน 364 คน พบว่า ตัวแปรที่สามารถจำแนกกลุ่มนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและกลุ่มนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมี 2 ตัวแปรคือ นิสัยการเรียนรู้ด้านวิธีการเรียน และภูมิลำเนา ซึ่งตัวแปร นิสัยการเรียนรู้ด้านวิธีการเรียนเป็นตัวแปรที่มีแนวโน้มที่จะเป็นลักษณะของกลุ่มนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ส่วนตัวแปรภูมิลำเนาเป็นตัวแปรที่จะเป็นลักษณะของกลุ่มนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

วาสนา ชัตติยวงษ์ (2540) ศึกษาลักษณะบุคลิกภาพคัดสรรที่สัมพันธ์กับความสำเร็จในการทำงานของตัวแทนชายประกันชีวิต โคนศึกษาในกลุ่มตัวแทนชายประกันชีวิตของบริษัทอินเตอร์เนชั่นแนลแอสซิวรันส์ จำกัด (AIA) ที่เริ่มขายประกันก่อนเดือน มกราคม 2539 จำนวน 364 คน พบว่า ลักษณะบุคลิกภาพเชิงรุกมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความสำเร็จในการทำงานของตัวแทนชายประกันชีวิต

พัชรินทร์ สังวาลย์ (2542) ศึกษาความเป็นผู้คิดก้าวหน้าของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ซึ่งใช้คำว่า “ความเป็นผู้คิดก้าวหน้า” ซึ่งมาจากแนวความคิดเดียวกับ “บุคลิกภาพเชิงรุก” คือ ใช้แนวคิดของ Covey(1989) โดยศึกษาในกลุ่มพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ จำนวน 374 คน พบว่าพยาบาลวิชาชีพทั้งหัวหน้าหอผู้ป่วยและพยาบาลประจำการ มีคะแนนความเป็นผู้คิดก้าวหน้า

อยู่ในระดับสูง โดยปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา และตำแหน่งในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเป็นผู้คิดก้าวหน้า และคะแนนความเป็นผู้คิดก้าวหน้าของพยาบาลวิชาชีพ ไม่แตกต่างกันเมื่อปฏิบัติงานในสังกัดงานการพยาบาลที่แตกต่างกัน

ศิริรณภา ชี้อาทังให้ (2543) ศึกษาตัวชี้วัดประสิทธิผลขององค์การพยาบาล โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารองค์การพยาบาล และด้านการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล จำนวน 20 ท่าน พบว่า ตัวชี้วัดประสิทธิผลขององค์การพยาบาลมีทั้งหมด 114 รายการ จำแนกเป็น 3 ชุดข้อมูลย่อย คือ 1) รายการตัวชี้วัดประสิทธิผลขององค์การพยาบาลด้านผู้ให้บริการ 2) รายการตัวชี้วัดประสิทธิผลขององค์การพยาบาลด้านการจัดการทางพยาบาล 3) รายการตัวชี้วัดประสิทธิผลขององค์การพยาบาลด้านผู้รับบริการ ซึ่งรายการตัวชี้วัดประสิทธิผลขององค์การพยาบาลด้านผู้ให้บริการ ประกอบด้วยตัวชี้วัดย่อยได้ 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) รายการตัวชี้วัดของผู้บริหาร จำนวน 10 รายการ 2) รายการตัวชี้วัดของพยาบาล จำนวน 8 รายการ (มีคุณสมบัติเหมาะสม มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของตน มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติ การพยาบาล จำนวนและประเภทของบุคลากรทางการพยาบาลเหมาะสมกับปริมาณงาน เป็นสมาชิกในองค์การวิชาชีพ มีความรักและภาคภูมิใจในวิชาชีพ ยอมรับการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงตนเอง) 3) รายการตัวชี้วัดด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ จำนวน 15 รายการ 4) รายการตัวชี้วัดพฤติกรรมการทำงานของบุคลากรทางการพยาบาล จำนวน 10 รายการ (การมีส่วนร่วมในกิจกรรมพัฒนาคุณภาพ การทำงานร่วมกันของสมาชิก การยอมรับเป้าหมายขององค์การ ความพอใจในการปฏิบัติงาน ความยึดมั่นผูกพันในองค์การ ทัศนคติต่อวิชาชีพ ความเชื่อมั่นในผู้บริหารองค์การ ความคล่องตัวและการปรับตัว ความสามัคคีร่วมแรงร่วมใจ ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน) 5) รายการตัวชี้วัดด้านการให้การพยาบาล จำนวน 16 รายการ

Coombs and Davies (1967) ได้ทำการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีความมั่นคงทางอารมณ์และสังคมในระดับสูงและต่ำจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน แต่นักศึกษาที่มีความตั้งใจ นิสัยและทักษะทางการเรียนในระดับสูงและต่ำจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล

นันทนา น้ำฝน และ คณะ (2524) ศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาปีที่ 1 และปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข ในระดับภาคและระดับชั้นปี ในกลุ่มนักศึกษาพยาบาลปีที่ 1 และปีที่ 4 ของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 655 คน พบว่า ทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลมีความแตกต่างกันในแต่ละภาค และแต่ละชั้นปี เหตุช้กนำที่ให้นักศึกษาเข้ามาศึกษาในวิชาชีพพยาบาลมากที่สุด

คือ สม่ครใจมาเรียนเอง เพราะรักในวิชาชีัพพยาบาล รองลงมาคือ เป็นความประสงค์ของ ผู้ปกครอง และน้อยสุดคือมาเรียนตามเพื่อน

กองวิทยาลัยพยาบาล (2530) ได้ศึกษาระยะเวลาเพื่อประเมินหลักสูตรพยาบาล 4 ปี จากนักศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 4 ปีการศึกษา 2524 – 2527 โดยใช้แบบสอบถาม พบว่า นักศึกษามี ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิชาชีัพพยาบาลอยู่ในระดับดี เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาใน ปลายปีการศึกษาแต่ละชั้นปี ตั้งแต่ปีที่ 1 ถึงปีที่ 4 กับความคิดเห็นของนักศึกษาเมื่อเริ่มเข้า ศึกษา โดยคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาในทุกชั้นปีจะต่ำกว่าเมื่อเริ่มเข้าศึกษา ความ คิดเห็นเกี่ยวกับวิชาชีัพการพยาบาลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาพยาบาลปีที่ 4 และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาพยาบาลทุกปี ยกเว้นปีที่ 1

นฤมล เกื่อนมา (2538) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และ สภาพแวดล้อมในวิทยาลัยกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัย พยาบาลกระทรวงสาธารณสุข พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคติต่อวิชาชีัพ สภาพแวดล้อม ในวิทยาลัยด้านหลักสูตร อาจารย์ เพื่อน และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ มีความสัมพันธ์ ทางบวกกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลโดยรวม ส่วนตัวแปรที่ร่วม พยากรณ์ ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลได้คือ สภาพแวดล้อมใน วิทยาลัยด้านเพื่อน ทักษะคติต่อวิชาชีัพพยาบาล และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ภรณ์ี ชาวกุล (2542) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน เจตคติต่อวิชาชีัพ กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์พยาบาลและ สภาพแวดล้อมของสถาบันกับสมรรถนะเชิงวิชาชีัพของนักศึกษาพยาบาล โดยศึกษาในกลุ่ม นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 4 สังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 361 คน พบว่า สมรรถนะด้านบุคลิกภาพมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเจตคติต่อวิชาชีัพ กิจกรรม การเรียนการสอนของอาจารย์พยาบาลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติด้านกายภาพและด้านจิตใจ และสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับสมรรถนะเชิงวิชาชีัพของนักศึกษาพยาบาล

ชลิกร บุญประเสริฐ (2543) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล เจตคติต่อ วิชาชีัพพยาบาล ความเข้มแข็งในการมองโลก สิ่งแวดล้อมของสถาบันและการปรับตัวของ นักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงกลาโหมและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดย ศึกษาในกลุ่มนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1,2,3 และ 4 วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงกลาโหม และสำนักงานตำรวจแห่งชาติจำนวน 278 คน พบว่า เจตคติต่อวิชาชีัพพยาบาลมีความสัมพันธ์ ทางบวกระดับปานกลางกับการปรับตัวของนักศึกษาพยาบาล ความเข้มแข็งในการมองโลกมี

ความสัมพันธ์ทางบวกระดับสูงกับการปรับตัวของนักศึกษาพยาบาล สิ่งแวดล้อมของสถาบันมีความสัมพันธ์ทางบวกระดับปานกลางกับการปรับตัวของนักศึกษาพยาบาล

Gunter (1969) ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนานักศึกษาในเรื่องทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาล เพื่อประโยชน์ในวงการการศึกษาที่จะวางหลักสูตร และจัดหาประสบการณ์ให้แก่นักเรียน โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยมิดเวสต์เทอร์น (Midwestern University) พบว่า นักศึกษาร้อยละ 53.00 เห็นว่าวิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพเดียวที่พอใจมากที่สุดนักศึกษาร้อยละ 71.00 คิดจะลาออกจากโรงเรียนพยาบาลระหว่างเรียนและผลสรุปแรงจูงใจเริ่มแรกในการเข้าเรียนพยาบาลของนักศึกษาในกลุ่มนี้คือ ต้องการช่วยเหลือประชาชน

Edwina (1971) ศึกษาภาพพจน์ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ในนิวออร์ลีอัน (New Orleans) ที่มีต่องานพยาบาล พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่างานพยาบาลเป็นงานที่ต้องรับใช้ผู้อื่น ต้องทำงานด้วยความเสียสละ ได้รับเงินเดือนต่ำ เป็นงานซ้ำซาก จำเจน่าเบื่อหน่าย และไม่มีโอกาสได้ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา

รัฐทอง ล้อทอง (2535) ศึกษาวิเคราะห์กิจกรรมนักศึกษาพยาบาลที่ส่งเสริมจริยธรรม ของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงสาธารณสุข โดยรวบรวมคุณลักษณะทางจริยธรรมสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพพยาบาลเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา ในการวิเคราะห์กิจกรรมนักศึกษาที่จัดขึ้นในวิทยาลัยพยาบาลพบว่า มีการจัดกิจกรรม 9 ด้าน ซึ่งแต่ละกิจกรรมก่อให้เกิดคุณลักษณะทางจริยธรรมดังนี้ กิจกรรมด้านศานาก่อให้เกิดความศรัทธาในศาสนา ความรับผิดชอบ และความมีสติ กิจกรรมด้านวิชาการก่อให้เกิดการใฝ่รู้ ความรับผิดชอบ และการมีวิจรรย์ญาณ กิจกรรมด้านการเมืองก่อให้เกิดความมีเหตุผล ความเคารพในสิทธิมนุษยชนและการมีวิจรรย์ญาณ กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมก่อให้เกิดความสามัคคี ความสุภาพอ่อนโยน และความมีระเบียบวินัย กิจกรรมด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมก่อให้เกิดความรับผิดชอบต่อ ความเสียสละเช่นเดียวกัน กิจกรรมด้านอื่น ๆ ก่อให้เกิดความเสียสละ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเมตตา กรุณา และความรับผิดชอบ เมื่อพิจารณาภาพรวมพบว่า คุณลักษณะทางจริยธรรมส่วนใหญ่ที่เกิดจากกิจกรรมนักศึกษาพยาบาลได้แก่ ความรับผิดชอบ ความเสียสละ และความสามัคคี

ประนอม รอดคำดี (2537) ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาระดับความสุขสมบูรณ์ของนิสิตนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาในกลุ่มนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต ในมหาวิทยาลัยจำกัดรับของของรัฐ 9 แห่ง ในกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง

ประกอบด้วยนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนิสิตนักศึกษาชั้นปีสุดท้าย ทั้ง 4 สาขาวิชาคือ มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์สุขภาพ ทั้งหมดจำนวน 2,280 คน ผลการวิจัยพบว่า นิสิตนักศึกษารุ่นใหญ่มีความสุขสมบูรณ์อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนระดับสูงและระดับต่ำมีจำนวนใกล้เคียงกัน ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความสุขสมบูรณ์ของนิสิตนักศึกษาในทางบวกได้แก่ เพศหญิง คะแนนคุณภาพบริการสวัสดิการและสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย และคะแนนพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตนักศึกษา ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบได้แก่ สาขาวิชาที่เรียนคือ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยี สาขามนุษยศาสตร์ และที่อยู่อาศัยที่เป็นบ้านของตนเอง ตัวแปรเหล่านี้สามารถร่วมกันพยากรณ์ความสุขสมบูรณ์ของนิสิตนักศึกษา

ศิริรัตน์ จันทร์แสงรัตน์ (2537) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กิจกรรมนักศึกษา และสภาพแวดล้อม กับคุณภาพชีวิตนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข โดยศึกษาในกลุ่มนักศึกษาพยาบาลที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ 1,2,3 และ 4 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ปีการศึกษา 2537 จำนวน 367 คน ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนหมวดครอบครัว สุขภาพ จิตใจและจิตวิญญาณอยู่ในระดับสูง ส่วนหมวดสังคมและเศรษฐกิจ หน้าที่ และชีวิตประจำวันอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างสูง ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ สภาพครอบครัวและการเป็นผู้นำในกิจกรรมตำแหน่งกรรมการมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาล ส่วนชั้นปีที่ศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การเป็นผู้นำในกิจกรรม ตำแหน่งประธาน รายได้นักศึกษา และรายได้ครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาล ปัจจัยด้านกิจกรรมนักศึกษา ได้แก่ งานหอพัก งานวินัยและพัฒนา นักศึกษา และงานกิจกรรมนักศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาล ปัจจัยด้านกิจกรรมนักศึกษา ได้แก่ งานวินัยและพัฒนา นักศึกษา และงานกิจกรรมนักศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาลโดยรวม ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ สัมพันธภาพของวิทยาลัยพยาบาล จำนวนนักศึกษาในห้องเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาพยาบาลโดยรวม

สำเนาวิ ขจรศิลป์ (2538) ได้ทำการศึกษาจากผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา กิจกรรมเสริมหลักสูตรนิสิตนักศึกษาที่เป็นกลุ่มผู้นำกิจกรรมนิสิตนักศึกษา และนิสิตนักศึกษาทั่วไปในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย และสังกัดกระทรวงศึกษาธิการจากทุกภาคของประเทศ พบว่า นิสิตนักศึกษาที่เป็นผู้นำในการทำกิจกรรมนิสิตนักศึกษาและนิสิตนักศึกษาทั่วไป มีทัศนคติต่อกิจกรรมนิสิตนักศึกษาสอดคล้องกันว่า กิจกรรมนิสิตนักศึกษาทั่วไปช่วยสร้างความสามัคคี และช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของนิสิตนักศึกษาในด้านต่าง ๆ กิจกรรมกีฬา เป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนานิสิตนักศึกษาให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย อารมณ์ และเป็นผู้มี

ระเบียบวินัย กิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นิสิตนักศึกษาที่มีระดับจริยธรรมดีขึ้น ช่วยให้นักศึกษาเข้าใจ และมีทักษะในด้านศิลปวัฒนธรรมมากขึ้นตลอดจนช่วยทำนุบำรุงเผยแพร์และพัฒนาศิลปวัฒนธรรมของชาติ กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์มีประโยชน์ในการพัฒนาบุคลิกภาพของนิสิตนักศึกษา ช่วยให้เข้าใจความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมประเพณีไทยจากสภาพจริง และช่วยให้นักศึกษาได้ใช้ความรู้ทางวิชาการของตนในการพัฒนาชนบท

รัชชนก กลิ่นชาติ (2541) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินกิจการด้านกิจการนักศึกษาและด้านสภาพแวดล้อมของวิทยาลัย กับความสุขสมบูรณ์ของนักศึกษาพยาบาล และศึกษาตัวแปรที่ร่วมกันพยากรณ์ความสุขสมบูรณ์ของนักศึกษาพยาบาล โดยศึกษาในกลุ่มนักศึกษาพยาบาลจำนวน 604 คน พบว่า การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา ได้แก่ งานวินัยนักศึกษา งานกิจกรรมนักศึกษา งานบริการหอพักนักศึกษา และสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต รวมทั้งสภาพแวดล้อมทางจิตสังคมและสภาพแวดล้อมที่เป็นสิ่งมีชีวิต สามารถร่วมกันพยากรณ์ความสุขสมบูรณ์ของนักศึกษาพยาบาล

Abrahamowicz (1988) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นสมาชิกองค์กรนักศึกษากับการรับรู้ ความพอใจ และการมีส่วนร่วมในมหาวิทยาลัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี 550 คน ในมหาวิทยาลัยใหญ่แห่งหนึ่งในฤดูใบไม้ผลิปี 1985 กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักศึกษา 240 คน ที่เป็นสมาชิกขององค์กรนักศึกษาที่เป็นที่ยอมรับ 45 แห่ง และนักศึกษาที่ไม่ได้เป็นสมาชิกองค์กรนักศึกษาใด ๆ 310 คน พบว่าการมีส่วนร่วมในองค์กรนักศึกษาและกิจกรรมนักศึกษาต่าง ๆ สามารถส่งผลต่อการพัฒนาของนิสิตนักศึกษา

Lampkin (1991) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมในเวลาว่างกับการพัฒนาด้านอาชีพของกลุ่มนักศึกษาปีที่ 4 โดยศึกษาในกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ของรัฐแห่งหนึ่งในมลรัฐเวอร์จิเนีย พบว่าการที่นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมในเวลาว่างช่วยให้พวกเขารักษาสมาคมในชีวิตรหว่างด้านจิตใจ กาย และสังคม และการที่นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมในเวลาว่างต่าง ๆ ทำให้พวกเขามีภาพชัดเจนขึ้นในการวางแผนอาชีพสำหรับอนาคต

Smith (1991) ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนอกหลักสูตรกับการพัฒนาด้านจิตสังคมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเคมสัน โดยศึกษาในกลุ่มนักศึกษาระดับปริญญาตรีภาคปกติที่มหาวิทยาลัยเคมสัน ในแคลิฟอร์เนียตอนต้น พบว่าการพัฒนาด้านความเป็นอิสระทางวิชาการจะสูงขึ้นเมื่อระดับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพิ่มขึ้น และมีความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกับการสร้างเป้าหมายทางการศึกษาและอาชีพในกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 4

Baxter (1992) ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มีต่อการพัฒนาสติปัญญาของนักศึกษา โดยศึกษาในกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิชาเอกต่าง ๆ ที่มีภูมิหลังต่าง ๆ กัน

ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐแห่งหนึ่งในเขตตะวันตกกลางทั้งหมด 101 คน พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเพื่อน การมีส่วนร่วมในองค์กรนักศึกษา การจัดการด้านที่อยู่อาศัย การทำงาน และประสบการณ์การแลกเปลี่ยน มีส่วนช่วยให้นักศึกษาพัฒนาด้านสติปัญญา

Chebator (1995) ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกับผลการพัฒนานักศึกษา และผลจากโปรแกรมกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มีต่อการพัฒนาของนักศึกษา โดยศึกษาในกลุ่มนักศึกษาของมหาวิทยาลัยคาทอลิกเอกชนขนาดใหญ่แห่งหนึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่ 1 นักศึกษาจำนวน 135 คนที่เข้าร่วมโปรแกรมกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยจัดขึ้น 3 โปรแกรมในระหว่างที่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คือ โปรแกรมการบริการ โปรแกรมความเป็นผู้นำ และโปรแกรมกีฬาระหว่างมหาวิทยาลัย กับกลุ่มที่ 2 นักศึกษาจำนวน 172 คนที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมประเภทนี้ พบว่านักศึกษาที่เข้าร่วมโปรแกรมการบริการและนักศึกษาที่มีส่วนร่วมทั้งหมดมีผลการเรียนสูงขึ้น และนักศึกษาที่มีส่วนร่วมมีความมั่นใจในตนเองสูงกว่า สามารถจัดการกับอารมณ์ได้ดีกว่า

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Reseach) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล การรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา กับความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข โดยมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต 4 ปี ชั้นปีที่ 1,2,3 และ 4 ของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ยกเว้นหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต 4 ปี ในโครงการร่วมผลิตบัณฑิต ระหว่างมหาวิทยาลัยนครสวรรค์และกระทรวงสาธารณสุข มีนักศึกษาทั้งหมดจำนวน 5,890 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้กลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) มีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

1. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตาม Taro Yamane ใช้ค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (1970 อ้างถึงใน ประคอง กรรณสูต, 2542) แล้วคำนวณได้กลุ่มตัวอย่าง 315 คน แต่เพื่อป้องกันการสูญหายของข้อมูลและข้อมูลไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

2. จำแนกวิทยาลัยพยาบาลออกเป็น 4 กลุ่ม ตามที่ตั้งของวิทยาลัย ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลางและภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ โดยจำแนกวิทยาลัยที่มีนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ครบ 4 ชั้นปี

3. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างแต่ละภาค โดยใช้อัตราส่วนตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละภาค มาคำนวณกลุ่มตัวอย่างในแต่ละภาค

4. กำหนดจำนวนวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของจำนวนประชากรใน 4 ภาค ได้ภาคละ 1 วิทยาลัย แต่ในภาคกลางและภาคตะวันออกรวมกันได้ 2 แห่งของภาคอื่นจึงสุ่มตัวอย่างได้ 2 วิทยาลัย โดยผู้วิจัยนำรายชื่อวิทยาลัยทั้งหมดของแต่ละภาค มาจับฉลากแบบไม่แทนที่ ตามจำนวนของวิทยาลัยที่กำหนดไว้ ได้กลุ่มตัวอย่าง 5 วิทยาลัย

5. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของแต่ละชั้นปีของวิทยาลัยที่ได้รับเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรจริงของวิทยาลัยนั้น

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

วิทยาลัยพยาบาล	จำนวนประชากร (คน)					จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)				
	ปี 1	ปี 2	ปี 3	ปี 4	รวม	ปี 1	ปี 2	ปี 3	ปี 4	รวม
ภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ										
ตะวันออก										
วพบ.กรุงเทพ	81	51	57	53	242					
วพบ.สระบุรี	60	49	66	41	216					
วพบ.พระพุทธรบาท สระบุรี	60	51	62	48	221					
วพบ.ชัยนาท	55	50	68	46	219					
วพบ.จักรีรัช	55	40	49	40	184					
วพบ.ราชบุรี	58	53	69	45	225					
วพ.พระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี	56	53	69	46	219	22	18	27	18	85
วพ.เครือข่าย จังหวัดนนทบุรี	99	74	130	48	351					
วพบ.ชลบุรี	62	54	55	46	217					
วพ.พระปกเกล้า จันทบุรี	73	55	60	50	238					
วพบ.สุพรรณบุรี	62	40	49	47	198					
วพบ.นพรัตน์วิริยะ	60	56	49	42	207	23	22	19	16	80

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัด
กระทรวงสาธารณสุข (ต่อ)

วิทยาลัยพยาบาล	จำนวนประชากร (คน)					จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)				
	ปี 1	ปี 2	ปี 3	ปี 4	รวม	ปี 1	ปี 2	ปี 3	ปี 4	รวม
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ										
เหนือ										
วพบ.สรรพสิทธิประสงค์	50	50	70	50	220					
วพบ.นครราชสีมา	85	61	74	48	268	29	21	25	17	92
วพบ.สุรินทร์	60	43	40	49	192					
วพบ.ศรีมหาสารคาม	62	50	69	44	225					
วพบ.อุดรธานี	59	50	69	47	225					
วพบ.นครพนม	60	39	49	44	192					
วพบ.ขอนแก่น	55	39	54	48	196					
ภาคเหนือ										
วพ.เครือข่าย จังหวัดลำปาง	81	50	99	48	278	25	16	31	15	87
วพบ.พะเยา	60	50	70	47	227					
วพบ.เชียงใหม่	55	41	49	48	193					
ภาคใต้										
วพบ.ตรัง	50	43	48	35	176					
วพบ.สุราษฎร์ธานี	50	37	67	37	191	15	11	19	11	56
วพบ.สงขลา	55	49	65	51	220					
วพบ.นราธิวาส	40	38	49	46	173					
วพบ.นครศรีธรรมราช	51	41	39	46	177					
รวม	1,654	1,302	1,694	1,240	5,890	114	88	121	77	400

6. สุ่มตัวอย่างนักศึกษาพยาบาลในแต่ละชั้นปี เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จากการจับฉลากแบบไม่แทนที่จากเลขที่ของนักศึกษาแต่ละชั้นปี โดยแยกจับฉลากแต่ละวิทยาลัยตามจำนวนนักศึกษาที่กำหนดไว้ รายละเอียดตามตารางที่ 1

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีจำนวน 1 ชุด แบ่งเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยด้านนักศึกษา

ตอนที่ 2 แบบวัดเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา

ตอนที่ 4 แบบวัดความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยด้านนักศึกษา เป็นแบบสอบถามประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนปีที่ศึกษา

ตอนที่ 2 แบบวัดเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยใช้แบบวัดเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของพัฒน์วดี เสรินทวัฒน์และจรรยาวัตร คมพยัคฆ์ (2531) ที่ใช้ศึกษาในนักศึกษาพยาบาล ซึ่งมีค่าความเที่ยงของเครื่องมือเท่ากับ 0.96 โดยผู้วิจัยนำมาปรับปรุงสำนวนภาษาเพื่อสื่อความหมายให้ชัดเจนมากขึ้น และปรับเพิ่มเติมข้อคำถามเกี่ยวกับสิทธิผู้ป่วยครอบคลุม 4 ด้านคือ ด้านค่านิยมทางสังคม ด้านลักษณะวิชาชีพ ด้านการปฏิบัติงาน และด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้ป่วยและญาติ ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 38 ข้อ เป็นข้อคำถามด้านบวกจำนวน 27 ข้อ และเป็นข้อคำถามด้านลบจำนวน 11 ข้อ มีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านค่านิยมของสังคม 10 ข้อ โดยเป็นข้อคำถามด้านบวกจำนวน 6 ข้อ และเป็นข้อคำถามด้านลบจำนวน 4 ข้อ

2. ด้านลักษณะวิชาชีพ 9 ข้อ โดยเป็นข้อคำถามด้านบวกจำนวน 7 ข้อ และเป็นข้อคำถามด้านลบจำนวน 2 ข้อ

3. ด้านการปฏิบัติงาน 9 ข้อ โดยเป็นข้อคำถามด้านบวกจำนวน 5 ข้อ และเป็นข้อคำถามด้านลบจำนวน 4 ข้อ

4. ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้ป่วยและญาติ 10 ข้อ โดยเป็นข้อคำถามด้านบวกจำนวน 9 ข้อ และเป็นข้อคำถามด้านลบจำนวน 1 ข้อ

ลักษณะแบบวัดเป็นแบบมาตราประเมินค่า(Likert Scale) 5 ระดับข้อความโดยมีความหมายดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	นักศึกษาเห็นด้วยกับข้อความนั้นอย่างยิ่ง
เห็นด้วย	หมายถึง	นักศึกษาเห็นด้วยกับข้อความนั้น
เห็นด้วยปานกลาง	หมายถึง	นักศึกษาเห็นด้วยกับข้อความนั้นปานกลาง
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	นักศึกษาไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	นักศึกษาไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้นอย่างยิ่ง

เกณฑ์การให้คะแนนขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อความดังนี้

ข้อความที่มีความหมายด้านบวก		ข้อความที่มีความหมายด้านลบ	
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 5 คะแนน	1	คะแนน
เห็นด้วย	ให้ 4 คะแนน	2	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้ 3 คะแนน	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้ 2 คะแนน	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ 1 คะแนน	5	คะแนน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการค้นคว้าเอกสารและตำรา โดยใช้แนวคิดมาตรฐานกิจการนักศึกษาของสำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย (2541) ครอบคลุม 8 งาน ได้แก่ งานการจัดปฐมนิเทศนักศึกษา งานวินัยนักศึกษา งานกิจกรรมนักศึกษา งานบริการหอพักนักศึกษา งานการจัดจำหน่ายอาหาร งานบริการแนะแนว งานทุนการศึกษา และงานบริการอนามัย ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 79 ข้อ เป็นข้อคำถามด้านบวกจำนวน 67 ข้อ และเป็นข้อคำถามด้านลบจำนวน 12 ข้อ มีรายละเอียดดังนี้

1. งานการจัดปฐมนิเทศนักศึกษา 9 ข้อ โดยเป็นข้อคำถามด้านบวกทุกข้อ
2. งานวินัยนักศึกษา 10 ข้อ โดยเป็นข้อคำถามด้านบวกจำนวน 8 ข้อ และเป็นข้อคำถามด้านลบจำนวน 2 ข้อ
3. งานกิจกรรมนักศึกษา 10 ข้อ โดยเป็นข้อคำถามด้านบวกจำนวน 6 ข้อ และเป็นข้อคำถามด้านลบจำนวน 4 ข้อ
4. งานบริการหอพัก 10 ข้อ โดยเป็นข้อคำถามด้านบวกจำนวน 9 ข้อ และเป็นข้อคำถามด้านลบจำนวน 1 ข้อ

5. งานการจัดจำหน่ายอาหาร 10 ข้อ โดยเป็นข้อคำถามด้านบวกจำนวน 8 ข้อ คือ และเป็นข้อคำถามด้านลบจำนวน 2 ข้อ

6. งานบริการแนะแนว 10 ข้อ โดยเป็นข้อคำถามด้านบวกจำนวน 9 ข้อ และเป็นข้อคำถามด้านลบจำนวน 1 ข้อ

7. งานทุนการศึกษา 10 ข้อ โดยเป็นข้อคำถามด้านบวกจำนวน 9 ข้อ และเป็นข้อคำถามด้านลบจำนวน 1 ข้อ

8. งานบริการอนามัย 10 ข้อ โดยเป็นข้อคำถามด้านบวกจำนวน 9 และเป็นข้อคำถามด้านลบจำนวน 1 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประเมินค่า (Likert Scale) 5 ระดับข้อความโดยมีความหมายดังต่อไปนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงหรือความรู้สึกของนักศึกษามากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงหรือความรู้สึกของนักศึกษามาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงหรือความรู้สึกของนักศึกษามาก
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงหรือความรู้สึกของนักศึกษาน้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงหรือความรู้สึกของนักศึกษาน้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนนขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อความดังนี้

		ข้อความที่มีความหมายด้านบวก	ข้อความที่มีความหมายด้านลบ
มากที่สุด	ให้	5 คะแนน	1 คะแนน
มาก	ให้	4 คะแนน	2 คะแนน
ปานกลาง	ให้	3 คะแนน	3 คะแนน
น้อย	ให้	2 คะแนน	4 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน	5 คะแนน

ตอนที่ 4 แบบวัดความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการค้นคว้าเอกสารและตำรา โดยใช้แนวคิดลักษณะ 7 ประการของผู้มีประสิทธิผลของ Covey (1998) มีเนื้อหาครอบคลุม 7 ประการคือ บุคลิกภาพเชิงรุก มีเป้าหมายในชีวิต

ทำตามลำดับความสำคัญ คิดแบบชนะด้วยกัน เข้าใจผู้อื่น ร่วมแรงร่วมใจ และเตรียมพร้อมตลอดเวลา ประกอบด้วยข้อคำถาม จำนวน 67 ข้อ เป็นข้อคำถามด้านบวก จำนวน 48 ข้อ และเป็นข้อคำถามด้านลบจำนวน 19 ข้อ มีรายละเอียดดังนี้

1. บุคลิกภาพเชิงรุก 10 ข้อ โดยเป็นข้อคำถามด้านบวกจำนวน 7 ข้อ และข้อคำถามที่เป็นด้านลบจำนวน 3 ข้อ
2. มีเป้าหมายในชีวิต 10 ข้อ โดยเป็นข้อคำถามด้านบวกจำนวน 8 ข้อ และข้อคำถามที่เป็นด้านลบจำนวน 2 ข้อ
3. ทำตามลำดับความสำคัญ 9 ข้อ โดยเป็นข้อคำถามด้านบวกจำนวน 4 ข้อ และข้อคำถามที่เป็นด้านลบจำนวน 5 ข้อ
4. คิดแบบชนะด้วยกัน 10 ข้อ โดยเป็นข้อคำถามด้านบวกจำนวน 7 ข้อ และข้อคำถามที่เป็นด้านลบจำนวน 3 ข้อ
5. เข้าใจผู้อื่น 9 ข้อ โดยเป็นข้อคำถามด้านบวกจำนวน 8 ข้อ และข้อคำถามที่เป็นด้านลบจำนวน 1 ข้อ
6. ร่วมแรงร่วมใจ 9 ข้อ โดยเป็นข้อคำถามด้านบวกจำนวน 5 ข้อ และข้อคำถามที่เป็นด้านลบจำนวน 4 ข้อ
7. เตรียมพร้อมตลอดเวลา 10 ข้อ โดยเป็นข้อคำถามด้านบวกจำนวน 9 ข้อ และข้อคำถามที่เป็นด้านลบจำนวน 1 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประเมินค่า(Likert Scale) 5 ระดับข้อความโดยมีความหมายดังต่อไปนี้

มากที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงหรือความรู้สึกของนักศึกษา
		มากที่สุด
มาก	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงหรือความรู้สึกของนักศึกษา
		มาก
ปานกลาง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงหรือความรู้สึกของนักศึกษา
		ปานกลาง
น้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงหรือความรู้สึกของนักศึกษา
		น้อย
น้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงหรือความรู้สึกของนักศึกษา
		น้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนนขึ้นอยู่กับลักษณะของข้อความดังนี้

ข้อความที่มีความหมายด้านบวก			ข้อความที่มีความหมายด้านลบ	
มากที่สุด	ให้	5 คะแนน	1	คะแนน
มาก	ให้	4 คะแนน	2	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3 คะแนน	3	คะแนน
น้อย	ให้	2 คะแนน	4	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน	5	คะแนน

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. การหาความตรงเชิงเนื้อหา

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นและผ่านการแก้ไขขั้นต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ซึ่งเป็นอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านกิจการนักศึกษาจำนวน 1 ท่าน และอาจารย์พยาบาลที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 3 ปีและมีความเชี่ยวชาญด้านกิจการนักศึกษา จำนวน 4 ท่าน เป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องความตรงตามเนื้อหา ความครอบคลุมและความสอดคล้องของเนื้อหา ความชัดเจนของข้อความ และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ รวมทั้งความถูกต้องของการวัดและเกณฑ์การพิจารณาคะแนน โดยใช้เกณฑ์ตัดสินความตรงของเนื้อหา ตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิตรงกันร้อยละ 80 ของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด จากนั้นผู้วิจัยนำเครื่องมือมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีการปรับปรุงดังนี้

- 1) แบบวัดเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นชอบโดยไม่มี การแก้ไข รวมมีข้อความทั้งหมด 38 ข้อ
- 2) แบบสอบถามการรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเห็นให้ปรับสำนวนภาษาจำนวน 7 ข้อ และเพิ่มข้อความจำนวน 1 ข้อ รวมมีข้อความ ทั้งหมด 79 ข้อ จากเดิม 78 ข้อ
- 3) แบบวัดความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล ผู้ทรงคุณวุฒิมี ความเห็นให้ปรับสำนวนภาษาจำนวน 6 ข้อ รวมมีข้อความทั้งหมด 48 ข้อ จากเดิม 48 ข้อ

2. การหาความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability)

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา หลังจากนั้นจึงนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพมหานคร ชั้นปีที่ 1, 2, 3 และ 4 จำนวน 60 คน ซึ่งมีลักษณะเหมือนกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของเครื่องมือ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach ' s Alpha Coefficient) ผลการหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือ เท่ากับ .82, .88, .89 ตามลำดับ รายละเอียดตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าความเที่ยงของเครื่องมือเมื่อนำไปทดลองใช้ (Try out) และเมื่อใช้จริง

เครื่องมือการวิจัย	ค่าความเที่ยง	
	กลุ่มทดลองใช้ (n = 60)	กลุ่มตัวอย่างจริง (n = 385)
แบบวัดเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล	.82	.83
แบบสอบถามการรับรู้การดำเนินการ ด้านกิจการนักศึกษา	.88	.94
แบบวัดความเป็นผู้มีประสิทธิผล ของนักศึกษาพยาบาล	.89	.89

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะพยาบาลศาสตรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 วิทยาลัย
2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมโครงร่างวิทยานิพนธ์และเครื่องมือการวิจัยจำนวน 1 ชุด ไปยังผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 วิทยาลัย เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ภายหลังจากได้รับอนุญาตแล้ว ผู้วิจัยติดต่อประสานงานกับผู้รับผิดชอบงานวิจัยของวิทยาลัยเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ และขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูล
4. ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ไปยังวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมด้วยคำชี้แจงในการเก็บรวบรวมข้อมูล และค่าใช้จ่ายในการส่งแบบสอบถามกลับคืนให้ผู้วิจัย

รวมระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมด 4 สัปดาห์ คือ ตั้งแต่ 21 มกราคม ถึง 23 กุมภาพันธ์ 2546 เก็บรวบรวมกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน ได้รับข้อมูลที่มีความสมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้จำนวน 385 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96.25

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้นำมาหาค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window Version 10.0 โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ปัจจัยด้านนักศึกษา ได้แก่ จำนวนปีที่ศึกษา ด้วยการหาค่าความถี่และร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล การรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา และความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล ด้วยการหาคะแนนเต็ม คะแนนสูงสุด คะแนนต่ำสุด ค่าเฉลี่ย ร้อยละของค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเบ้ และความโด่ง
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล การรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา และความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) และทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเทียบระดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) โดยใช้เกณฑ์เปรียบเทียบดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, 2542)

r+/- เท่ากับ .70 - 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูง

r+/- เท่ากับ .30 - .69 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง

r+/- เท่ากับ .01 - .29 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล การรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา กับความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุขจากกลุ่มตัวอย่าง 385 คน ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์เป็นลำดับขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การแจกแจงความถี่และร้อยละของข้อมูลปัจจัยด้านนักศึกษา ได้แก่ จำนวนปีที่ศึกษา เสนอตารางที่ 3

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์หาคะแนนสูงสุด คะแนนต่ำสุด คะแนนเต็ม ค่าเฉลี่ย ร้อยละของค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเบ้ และความโด่ง ของข้อมูลเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล การรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา และความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข เสนอตารางที่ 4 และ 5

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล การรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา กับความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข เสนอตารางที่ 6

เพื่อความสะดวกในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์แทนตัวแปรต่าง ๆ ดังนี้

ATT	แทน	เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล
STA	แทน	การรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา
EFF	แทน	ความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล

สัญลักษณ์ทางสถิติ

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การแจกแจงความถี่และร้อยละของข้อมูลปัจจัยด้านนักศึกษา ได้แก่ จำนวนปีที่ศึกษา

ตารางที่ 3 จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาพยาบาล จำแนกตามจำนวนปีที่ศึกษา

จำนวนปีที่ศึกษา	กลุ่มตัวอย่าง (คน)	ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง
1 ปี	116	30.13
2 ปี	78	20.26
3 ปี	111	28.83
4 ปี	80	20.78
รวม	385	100

จากตารางที่ 3 พบว่า จำนวนปีที่ศึกษาของนักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 1 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.13 ของกลุ่มตัวอย่าง รองลงมาคือ จำนวนปีที่ศึกษาจำนวน 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.83 ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวนปีที่ศึกษาจำนวน 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.78 ของกลุ่มตัวอย่าง และจำนวนปีที่ศึกษาจำนวน 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.26 ของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์หาคะแนนเต็ม คะแนนสูงสุด คะแนนต่ำสุด ค่าเฉลี่ย ร้อยละของค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเบ้ และความโค้งของข้อมูลเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล การรับรู้ การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา และความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

ตารางที่ 4 คะแนนเต็ม คะแนนสูงสุด คะแนนต่ำสุด ค่าเฉลี่ย ร้อยละของค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเบ้ และความโค้งของเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล จำแนกโดยรวมและรายด้าน

เจตคติต่อวิชาชีพ การพยาบาล	คะแนน เต็ม	คะแนน สูงสุด	คะแนน ต่ำสุด	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ ของ ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยง เบน มาตรฐาน	ความ เบ้	ความ โค้ง
ด้านลักษณะวิชาชีพ	50	48	26	38.01	84.47	3.79	-.315	.387
ด้านการปฏิบัติงาน	45	44	21	32.84	72.98	4.20	-.098	-.418
ด้านค่านิยมของสังคม	50	43	24	35.75	71.50	3.56	-.426	-.022
ด้านความสัมพันธ์กับ ผู้ร่วมงาน ผู้ป่วย และญาติ	50	48	21	35.23	70.46	4.77	-.027	-.037
โดยรวม	190	173	100	141.83	74.65	12.08	-.313	.199

จากตารางที่ 4 คะแนนเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลโดยรวมมีคะแนนเต็ม 190 คะแนน คะแนนสูงสุด 173 คะแนน คะแนนต่ำสุด 100 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 141.83 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 74.65 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 12.08 ความเบ้เท่ากับ -.313 ความโค้งเท่ากับ .199

คะแนนเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ด้านลักษณะวิชาชีพมีร้อยละของค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ 84.47 และด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้ป่วยและญาติมีร้อยละของค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ 70.46

ตารางที่ 5 คะแนนเต็ม คะแนนสูงสุด คะแนนต่ำสุด ค่าเฉลี่ย ร้อยละของค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเบ้ และความโด่งของการรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา จำแนกโดยรวมและรายด้าน

การรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา	คะแนนเต็ม	คะแนนสูงสุด	คะแนนต่ำสุด	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละของค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความเบ้	ความโด่ง
งานการจัดปฐมนิเทศนักศึกษา	45	45	16	33.03	73.40	5.03	.097	.411
งานบริการแนะแนว	50	50	14	34.15	68.30	5.58	-.363	1.276
งานบริการอนามัย	50	49	15	33.58	67.16	6.24	.043	-.006
งานบริการหอพักนักศึกษา	50	48	13	33.54	67.08	5.81	-.201	.419
งานทุนการศึกษา	50	49	10	33.22	66.44	6.52	-4.14	.442
งานวินัยนักศึกษา	50	49	19	33.16	66.32	5.29	-.354	.067
งานกิจกรรมนักศึกษา	50	46	18	32.58	65.16	4.81	-.160	.319
งานการจัดจำหน่ายอาหาร	50	47	13	30.64	61.28	5.15	-.052	.423
โดยรวม	395	354	174	263.90	66.81	31.30	-.026	.162

คะแนนการรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษาของนักศึกษาพยาบาลโดยรวม มีคะแนนเต็ม 395 คะแนน คะแนนสูงสุด 354 คะแนน คะแนนต่ำสุด 174 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 263.90 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 66.81 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 31.30 ความเบ้เท่ากับ -.026 ความโด่งเท่ากับ .162

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีร้อยละของค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก เรียงตามลำดับคือ งานการจัดปฐมนิเทศนักศึกษา งานบริการแนะแนว และงานบริการอนามัย (ร้อยละของค่าเฉลี่ย = 73.40, 68.30 และ 67.16 ตามลำดับ) ด้านที่มีร้อยละของค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับสุดท้ายเรียงตามลำดับคือ งานวินัยนักศึกษา งานกิจกรรมนักศึกษา งานการจัดจำหน่ายอาหาร (ร้อยละของค่าเฉลี่ย = 66.32, 65.16 และ 61.28 ตามลำดับ)

ตารางที่ 6 คะแนนเต็ม คะแนนสูงสุด คะแนนต่ำสุด ค่าเฉลี่ย ร้อยละของค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเบ้ และความโด่ง ของความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล จำแนกโดยรวม และรายด้าน

ความเป็นผู้มีประสิทธิผลของ นักศึกษาพยาบาล	คะแนน เต็ม	คะแนน สูงสุด	คะแนน ต่ำสุด	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ ของ ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยง เบน มาตรฐาน	ความ เบ้	ความ โด่ง
ร่วมแรงร่วมใจ	45	45	24	34.57	76.82	4.34	-.145	-.483
เข้าใจผู้อื่น	45	45	24	33.42	74.26	3.68	.380	.369
เตรียมพร้อมตลอดเวลา	50	50	25	36.84	73.68	4.33	.251	-.335
คิดแบบชนะด้วยกัน	50	47	27	36.40	72.80	3.20	.134	.545
มีเป้าหมายในชีวิต	50	49	21	33.76	67.52	3.68	.164	1.246
บุคลิกภาพเชิงรุก	50	45	20	33.62	67.24	3.89	.117	.341
ทำตามลำดับความสำคัญ	45	38	17	28.95	64.33	3.21	-.356	1.162
โดยรวม	335	298	185	237.55	70.91	18.60	.156	-.088

จากตารางที่ 6 พบว่า คะแนนความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาลโดยรวม มีคะแนนเต็ม 335 คะแนน คะแนนสูงสุด 293 คะแนน คะแนนต่ำสุด 185 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 237.55 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 70.91 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 18.60 ความเบ้เท่ากับ .156 ความโด่งเท่ากับ -.088

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีร้อยละของค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก เรียงตามลำดับคือ ร่วมแรงร่วมใจ เข้าใจผู้อื่น เตรียมพร้อมตลอดเวลา (ร้อยละของค่าเฉลี่ย = 76.82, 74.26, 73.68 ตามลำดับ) ด้านที่มีร้อยละของค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับสุดท้ายเรียงตามลำดับคือ มีเป้าหมายในชีวิต บุคลิกภาพเชิงรุก ทำตามลำดับความสำคัญ (ร้อยละของค่าเฉลี่ย = 67.52, 67.24 และ 64.33 ตามลำดับ)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล การรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา และความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

ตารางที่ 7 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล การรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา และความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

	ATT	STA	EFF
ATT	1.000		
STA	.435**	1.000	
EFF	.475**	.391**	1.000

**p < .01

จากตารางที่ 7 พบว่า เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล และการรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง กับความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .475$ และ $r = .391$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเป็นผู้ที่มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสังกัด กระทรวงสาธารณสุข และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล การรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษากับความเป็นผู้ที่มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

ประชากรในการวิจัย คือ นักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต 4 ปี ชั้นปีที่ 1,2,3 และ 4 ของวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ยกเว้นหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต 4 ปีในโครงการร่วมผลิตบัณฑิต ระหว่างมหาวิทยาลัยนเรศวรและกระทรวงสาธารณสุข กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จำนวน 385 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 1 ชุด แบ่งเป็น 4 ตอนคือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยด้านนักศึกษา ตอนที่ 2 แบบวัดเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ตอนที่ 3 แบบสอบถามการรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา ตอนที่ 4 แบบวัดความเป็นผู้ที่มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน และนำไปหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach ' s Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงของแบบวัดเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล แบบสอบถามการดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา แบบวัดความเป็นผู้ที่มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล เท่ากับ .82 .88 และ .89 ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล จากนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลเครือข่าย จังหวัดลำปาง วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นพรัตน์วชิระ วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี โดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ได้รับกลับแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 385 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96.25

การวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลมาหาค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window Version 10.0 หาค่าความถี่ และร้อยละของข้อมูลปัจจัยด้านนักศึกษา ได้แก่ จำนวนปีที่ศึกษา หาคะแนนเต็ม คะแนนสูงสุด คะแนนต่ำสุด ค่าเฉลี่ย ร้อยละของค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเบ้ และความโด่ง ของเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล การรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา และความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล การรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา กับความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล โดยการวิเคราะห์ค่าหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล การรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา กับความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษาพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวนปีที่ศึกษาจำนวน 1 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.13 รองลงมาคือ จำนวนปีที่ศึกษาจำนวน 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.83 จำนวนปีที่ศึกษาจำนวน 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.78 และจำนวนปีที่ศึกษาจำนวน 2 ปี น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20.26

2. คะแนนเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลโดยรวม มีคะแนนเต็ม 190 คะแนน คะแนนสูงสุด 173 คะแนน คะแนนต่ำสุด 100 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 141.83 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 74.65 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 12.08 ความเบ้เท่ากับ -.313 ความโด่งเท่ากับ .199

คะแนนเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ด้านลักษณะวิชาชีพมีร้อยละของค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ 84.47 และด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้ป่วยและญาติมีร้อยละของค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ 70.46

3. คะแนนการรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษาของนักศึกษาพยาบาลโดยรวม มีคะแนนเต็ม 395 คะแนน คะแนนสูงสุด 354 คะแนน คะแนนต่ำสุด 174 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 263.90 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 66.81 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 31.30 ความเบ้เท่ากับ -.026 ความโด่งเท่ากับ .162

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีร้อยละของค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรกเรียงตามลำดับคือ งานการจัดปฐมนิเทศนักศึกษา งานบริการแนะแนว และงานบริการอนามัย

(ร้อยละของค่าเฉลี่ย = 73.40, 68.30 และ 67.16 ตามลำดับ) ด้านที่มีร้อยละของค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับสุดท้ายเรียงตามลำดับคือ งานวินัยนักศึกษา งานกิจกรรมนักศึกษา งานการจัดจำหน่ายอาหาร (ร้อยละของค่าเฉลี่ย = 66.32 , 65.16 และ 61.28 ตามลำดับ)

4. คะแนนความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาลโดยรวม มีคะแนนเต็ม 335 คะแนน คะแนนสูงสุด 293 คะแนน คะแนนต่ำสุด 185 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 237.55 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 70.91 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 18.60 ความเบ้เท่ากับ .156 ความโด่งเท่ากับ -.088

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีร้อยละของค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก เรียงตามลำดับคือ ร่วมแรงร่วมใจ เข้าใจผู้อื่น เตรียมพร้อมตลอดเวลา (ร้อยละของค่าเฉลี่ย = 76.82, 74.26, 73.68 ตามลำดับ) ด้านที่มีร้อยละของค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับสุดท้ายเรียงตามลำดับคือ มีเป้าหมายในชีวิต บุคลิกภาพเชิงรุก ทำตามลำดับความสำคัญ (ร้อยละของค่าเฉลี่ย = 67.52, 67.24 และ 64.33 ตามลำดับ)

5. ความสัมพันธ์ระหว่าง เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล การรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา กับความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข พบว่าเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล และการรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง กับความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($r = .475$ และ $r = .391$)

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะอภิปรายผลการวิจัยเรียงลำดับตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. การศึกษาเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข พบว่า คะแนนเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลโดยรวม มีคะแนนเต็ม 190 คะแนน คะแนนสูงสุด 173 คะแนน คะแนนต่ำสุด 100 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 141.83 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 74.65 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 12.08 ความเบ้เท่ากับ -.313 ความโด่งเท่ากับ .199

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า คะแนนเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล ด้านลักษณะวิชาชีพ มีร้อยละของค่าเฉลี่ยสูงสุด (ตารางที่ 4) อธิบายได้ว่า วิชาชีพพยาบาลเป็นทั้งวิทยาศาสตร์และศิลปะที่ต้องนำมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการทางด้านสุขภาพแก่ประชาชน ลักษณะวิชาชีพเป็นงานบริการสังคมที่ต้องปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับสวัสดิภาพและความปลอดภัยของชีวิตมนุษย์ทั้งในส่วนบุคคล ครอบครัว ชุมชนทั้งในสภาวะปกติและเจ็บป่วย และการ

ดูแลต้องเอาใจใส่ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมเพื่อคงไว้ซึ่งสุขภาพที่ดี (พัฒนวิดี เสรินทวัฒน์และจริยาวัตร คมพาศค์, 2531) จากการที่นักศึกษาได้เข้ามาศึกษาในวิทยาลัยพยาบาล ได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิชาชีพการพยาบาลทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ได้ศึกษาค้นคว้าทำความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาชีพพยาบาลมากขึ้น ทำให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้และสั่งสมประสบการณ์ จึงทำให้มีความเข้าใจในลักษณะวิชาชีพมากขึ้น

ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้ป่วยและญาติ มีร้อยละของค่าเฉลี่ยต่ำสุด (ตารางที่ 4) อธิบายได้ว่า การเรียนการสอนของนักศึกษาพยาบาลมีกิจกรรมการเรียนการสอนเน้นการฝึกปฏิบัติควบคู่ไปกับภาคทฤษฎี ในการฝึกภาคปฏิบัตินั้น ต้องฝึกปฏิบัติทั้งในสถาบัน และในชุมชนซึ่งนักศึกษาต้องพยายามปรับตัวให้เข้ากับการปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากรหลายระดับ ความแตกต่างของคน สถานที่ ระยะเวลาการทำงาน ลักษณะของผู้ป่วย ร่วมกับการที่นักศึกษาต้องปฏิบัติงานบางอย่าง ทั้ง ๆ ที่ยังไม่ได้เรียนทฤษฎีมาก่อน จึงทำให้นักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้ป่วยและญาติ

2. การศึกษาการรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข พบว่า คะแนนการรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษาของนักศึกษาพยาบาลโดยรวม มีคะแนนเต็ม 395 คะแนน คะแนนสูงสุด 354 คะแนน คะแนนต่ำสุด 174 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 263.90 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 66.81 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 31.30 ความเบ้เท่ากับ -.026 ความโด่งเท่ากับ .162

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีร้อยละของค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก เรียงตามลำดับคือ

2.1 งานการจัดปฐมนิเทศนักศึกษา มีร้อยละของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 73.40(ตารางที่ 5) อธิบายได้ว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 30.13 ของกลุ่มตัวอย่าง (ตารางที่ 3) ซึ่งเป็นนักศึกษาที่เพิ่งเริ่มเข้ามาศึกษา และเริ่มเปลี่ยนจากนักเรียนระดับมัธยมศึกษาเป็นระดับอุดมศึกษา ซึ่งการเรียนการสอนแตกต่างไปจากเดิม นักศึกษาต้องปรับตัวกับสถานที่เรียนใหม่ สิ่งแวดล้อมใหม่ ระบบการเรียนที่แตกต่างไปจากเดิม การปฐมนิเทศนับเป็นสิ่งจำเป็น เป็นสิ่งที่ช่วยให้นักศึกษาที่เข้ามาใหม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพสิ่งแวดล้อมใหม่ได้ เกิดความรู้สึกอบอุ่นใจ เกิดความคุ้นเคย มีทัศนคติที่ดีต่อสถานศึกษา ปราศจากความวิตกกังวลความกลัว ความเครียด อันจะนำไปสู่การเรียนและการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (บุญเฉลา สุริยวรรณ, 2533) ก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการใช้ชีวิตในการเรียนต่อไป จากความสำคัญของการปฐมนิเทศดังกล่าว จึงทำให้ทางวิทยาลัยพยาบาลได้ตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญของการจัดปฐมนิเทศนักศึกษาเป็นอย่างยิ่ง จึงทำให้

คะแนนการรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา ด้านงานการจัดปฐมนิเทศ นักศึกษามีร้อยละของค่าเฉลี่ยสูงสุด สอดคล้องกับผลการศึกษาของ บุญเฉลา สุริยวรรณ (2533) ซึ่งพบว่า การใช้โปรแกรมการปฐมนิเทศพยาบาลสำเร็จใหม่ทำให้พยาบาลสำเร็จใหม่มีทักษะในการทำงานเพิ่มขึ้น

2.2 งานบริการแนะแนว มีร้อยละของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 68.30 (ตารางที่ 5) อธิบายได้ว่า จากลักษณะการเรียนการสอนของวิชาชีพพยาบาล ซึ่งต้องเรียนภาคทฤษฎีควบคู่กับภาคปฏิบัติ ซึ่งนักศึกษาต้องขึ้นฝึกปฏิบัติบนหอผู้ป่วยต่าง ๆ หมุนเวียนกันไป ต้องปรับตัวกับการปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากรหลายฝ่าย ประกอบกับนักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่ต้องแยกจากครอบครัว เข้ามาพักอาศัยในหอพักวิทยาลัย นักศึกษาต้องปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของสถาบัน ปรับตัวเข้ากับเพื่อน ๆ และบุคคลรอบข้าง มีการปรับตัวด้านการเรียน เนื่องจากการเรียนในระดับอุดมศึกษาแตกต่างจากการเรียนในระดับมัธยมศึกษา ต้องมีการจดคำบรรยายแทนการใช้หนังสือเป็นแบบเรียนเหมือนตอนเรียนระดับมัธยมศึกษา ต้องมีการจดคำบรรยายแทนการใช้หนังสือเป็นแบบเรียนเหมือนตอนเรียนระดับมัธยมศึกษา มีการค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ บางสถาบันยังมีระบบอาวุโส ซึ่งรุ่นพี่จะมีการใช้ระบบอาวุโสในการปกครองรุ่นน้อง ทำให้นักศึกษาพยาบาลที่เข้ารับการศึกษาใหม่เกิดภาวะเครียด และยังพบว่านักศึกษาพยาบาลมีปัญหาต่าง ๆ อีก เช่น นอนไม่หลับ ไม่มีสมาธิในการอ่านหนังสือเนื่องจากเสียงดังรบกวน ตลอดจนความขัดแย้งเนื่องจากการไม่เข้าใจกัน รู้สึกอึดอัด และไม่สะดวกสบายเท่าที่ควร (ศิริรัตน์ จันทรแสงรัตน์, 2537) และโดยที่นักศึกษาพยาบาลอยู่ในกลุ่มวัยรุ่นตอนปลายร่วมกับวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ซึ่งมีลักษณะเด่นคือ ต้องการเป็นอิสระ และเป็นตัวของตัวเอง แต่ในขณะเดียวกันก็มีความลังเลใจ จึงต้องการแหล่งที่คอยช่วยเหลือ ต้องการผู้ที่เข้าใจ คอยให้คำแนะนำและเป็นที่ปรึกษาได้ดี ดังนั้นทางสถาบันจึงให้ความสำคัญกับงานบริการแนะแนวเนื่องจากงานบริการแนะแนวเป็นงานบริการที่สามารถช่วยเหลือนักศึกษาโดยคอยให้บริการปรึกษาด้านต่าง ๆ แก่นักศึกษา ทำให้นักศึกษาสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ และใช้ชีวิตในวิทยาลัยอย่างมีความสุขได้ จึงทำให้คะแนนการรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษางานบริการแนะแนวมีร้อยละของค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับที่ 2

2.3 งานบริการอนามัย มีร้อยละของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 67.16 (ตารางที่ 5) อธิบายได้ว่า เนื่องจากนักศึกษาพยาบาลอยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงของร่างกายด้านต่าง ๆ และนักศึกษาพยาบาลต้องเรียนอย่างหนัก ต้องขึ้นฝึกปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วย ทำให้มีภาวะเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคในขณะฝึกปฏิบัติได้ จึงทำให้นักศึกษาพยาบาลสนใจดูแลสุขภาพร่างกายของตน อีกทั้งวิทยาลัยพยาบาลเป็นสถานที่เกี่ยวข้องกับทางด้านสุขภาพอนามัยอยู่แล้ว ดังนั้นทางวิทยาลัยจึงสามารถจัดงานบริการอนามัยได้เป็นอย่างดี

ส่วนการรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษารายด้านพบว่าด้านที่มีร้อยละของค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับมีดังนี้

2.4 งานวินัยนักศึกษา มีร้อยละของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 66.32 (ตารางที่ 5) อธิบายได้ว่า ชีวิตของนักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่จะอยู่ในวิทยาลัย และในหอพักพยาบาล ซึ่งจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของวิทยาลัยนั้น ๆ อย่างเคร่งครัด หากนักศึกษากระทำผิดกฎระเบียบใด ๆ ก็จะมีมาตรการในการลงโทษตามที่ได้ระบุไว้ในคู่มือนักศึกษา ซึ่งนักศึกษายพบาลนั้นอยู่ในวัยที่ต้องการเป็นอิสระ เป็นตัวของตัวเอง แต่ต้องมาอยู่ภายใต้กฎระเบียบบางประการทำให้เกิดความรู้สึกต่อต้าน เพราะกฎระเบียบต่าง ๆ ได้ปฏิบัติตามกันมาโดยไม่ได้ประเมิณผลและปรับเปลี่ยนตามสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการวิจัยของ ศิริรัตน์ จันทรแสงรัตน์ (2537) ที่พบว่างานวินัยและพัฒนานักศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

2.5 งานกิจกรรมนักศึกษา มีร้อยละของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 65.16 (ตารางที่ 5) อธิบายได้ว่า เนื่องจากนักศึกษาพยาบาลต้องเรียนหนักทั้งในภาคทฤษฎีและปฏิบัติ มีภาระต้องรับผิดชอบมาก มีรายงานที่ต้องส่งจำนวนมาก และจากการที่นักศึกษาต้องเห็นเด็กลดลงจากการขึ้นฝึกปฏิบัติ ทำให้นักศึกษามีเวลาในการไปร่วมกิจกรรมศึกษาน้อยลง อีกทั้งกิจกรรมบางอย่างนักศึกษาไม่ได้มีส่วนร่วมหรือมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมเหล่านั้นและบางครั้งต้องเข้าร่วมกิจกรรมโดยที่ไม่สมัครใจ และสืบเนื่องจากวิทยาลัยพยาบาลส่วนใหญ่ไม่มีรูปแบบการบริหารกิจการนักศึกษาที่สมบูรณ์ถูกต้องหลักวิชา และเหมาะสมตามสภาพที่ควรจะเป็น การจัดกิจกรรมนักศึกษาพยาบาล จึงไม่ได้รับการสนใจสนับสนุนและพัฒนาเท่าที่ควร การประสานงานการประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึง และโดยเฉพาะเรื่องงบประมาณในการจัดกิจกรรม นักศึกษามีน้อยไม่เพียงพอในการดำเนินงาน (เตือนใจ แวงงาม, 2535) จึงทำให้นักศึกษาพยาบาลมีคะแนนการรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษาด้านงานกิจกรรมนักศึกษามีร้อยละของค่าเฉลี่ยต่ำเป็นอันดับ 2 ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ มยุรี นภาพรรณสกุล (2529) ที่พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีไข่นักศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมนักศึกษาระดับน้อย ในเรื่องการสนับสนุนกิจกรรมนักศึกษาของสถาบัน การอำนวยความสะดวกในเรื่องสถานที่สำหรับทำกิจกรรม และองค์การนักศึกษาเป็นตัวแทนความคิดเห็นที่ดีของนักศึกษา

2.6 งานการจัดจำหน่ายอาหาร มีร้อยละของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 61.28 (ตารางที่ 5) อธิบายได้ว่า จากคู่มือนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ระบุไว้ว่านักศึกษาจะได้รับสวัสดิการด้านอาหารจำนวน 3 มื้อต่อวัน แต่นักศึกษาจะต้องรับประทานอาหารในช่วงเวลาที่ระบุไว้เท่านั้น และหากนักศึกษาจะกลับบ้าน ต้องแจ้งแม่บ้าน

เพื่อลดอาหารในมือนั้น ๆ นอกเหนือจากนี้นักศึกษาต้องหารับประทานเอง ศิริรัตน์ จันทรแสงรัตน์ (2537) ในบางครั้งนักศึกษาต้องเรียนต่อเพิ่มเติมทำให้เลิกเรียนช้า ซึ่งเลยช่วงเวลาที่จัดให้รับประทานอาหารเช้า ทำให้มารับประทานอาหารไม่ทัน และในบางครั้งต้องขึ้นเวรป่วย และเวรตึก นักศึกษาเห็นดเหน้อยจึงนอนพัก ไม่ได้ไปรับประทานอาหารเช้าตามเวลาที่กำหนดไว้ จึงทำให้ต้องหาอาหารรับประทานเอง งานการจัดจำหน่ายอาหารจึงไม่ตอบสนองความต้องการของนักศึกษาเท่าที่ควร จากข้อมูลดังกล่าวจึงอาจทำให้ นักศึกษาพยาบาลมีคะแนนการรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษาด้านงานการจัดจำหน่ายอาหารมีร้อยละของค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3. การศึกษาความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข พบว่า คะแนนความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาลโดยรวม มีคะแนนเต็ม 335 คะแนน คะแนนสูงสุด 293 คะแนน คะแนนต่ำสุด 185 คะแนน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 237.55 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 70.91 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 18.60 ความเบ้เท่ากับ .156 ความโด่งเท่ากับ -.088

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีร้อยละของค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก เรียงตามลำดับคือ

3.1 ร่วมแรงร่วมใจ มีร้อยละของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 76.82 (ตารางที่ 6) อธิบายได้ว่า เนื่องจากนักศึกษาอยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งวัยนี้ความสัมพันธ์อันดีเพื่อนนับเป็นปฏิสัมพันธ์ที่สำคัญมากที่สุด อีกทั้งส่วนใหญ่ักศึกษาต้องพักอยู่ในหอพักของวิทยาลัย เวลาส่วนใหญ่จึงอยู่ร่วมกันกับเพื่อน การทำกิจกรรมต่าง ๆ จึงมักทำร่วมกันกับเพื่อน โดยเฉพาะกิจกรรมการเรียนการสอนทางพยาบาลทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ส่วนใหญ่จะอยู่ในลักษณะศึกษาเป็นกลุ่ม คือมีการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยเป็นกลุ่มกลุ่มละ 2-4 สัปดาห์ การฝึกปฏิบัติงานต้องมีการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันทุกวัน มีการมอบหมายให้ศึกษาเป็นกลุ่ม นักศึกษาต้องทำงานร่วมกัน ช่วยกันค้นคว้าหาข้อมูลเพื่อนำมาทำรายงาน เพื่อให้งานกลุ่มประสบความสำเร็จ (ศิริรัตน์ จันทรแสงรัตน์, 2537) ทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกัน ร่วมแรงร่วมใจกันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีการเรียนรู้ร่วมกัน แลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน จึงทำให้นักศึกษาพยาบาลมีคะแนนความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล ด้านร่วมแรงร่วมใจมากที่สุด

3.2 เข้าใจผู้อื่น มีร้อยละของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 74.26 (ตารางที่ 6) อธิบายได้ว่า เนื่องจากวิชาที่พยาบาลเป็นการปฏิบัติต่อธรรมชาติของบุคคลที่แตกต่างกัน กระบวนการของการพยาบาลเป็นความพยายามที่จะเข้าใจมนุษย์ ในลักษณะของบุคคลแต่ละคนที่มีความแตกต่างกัน บุคคลแต่ละคนมีลักษณะเฉพาะตัว การปฏิบัติหน้าที่ของพยาบาลต้องอาศัยความ

เข้าใจอย่างลึกซึ้งต่อตัวผู้ป่วย และเนื่องด้วยการศึกษาพยาบาลนั้นต้องมีการเรียนหลากหลายรูปแบบทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติและมีการทำงานกันเป็นทีม การเปิดใจรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นจึงเป็นเรื่องสำคัญ (สิวลี ศิริไธ, 2534 อ้างถึงใน นิตยา ยงภูมิพุกธา, 2543) จากลักษณะวิชาชีพและลักษณะการเรียนการสอนดังกล่าวจึงทำให้นักศึกษาได้รับการสอน ถ่ายทอด และหล่อหลอมให้นักศึกษาเป็นคนที่มีความเข้าใจผู้อื่น

3.3 เตรียมพร้อมตลอดเวลา มีร้อยละของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 73.68 (ตารางที่ 6) อธิบายได้ว่า เนื่องจากนักศึกษาพยาบาลซึ่งเป็นบุคลากรทางสุขภาพที่จะทำหน้าที่ให้บริการด้านสุขภาพในอนาคตและต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชนในด้านการดูแลรักษาสุขภาพ ทำให้นักศึกษาพยาบาลต้องสนใจดูแลตนเองทั้งสุขภาพร่างกาย จิตใจให้สมบูรณ์ และจากลักษณะการเรียนนักศึกษาต้องมีการค้นคว้าอยู่เสมอประกอบกับในปัจจุบันนี้เทคโนโลยี การสื่อสาร ข่าวสารต่าง ๆ ได้พัฒนาก้าวหน้าไปอย่างมาก สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งกระตุ้นให้นักศึกษาแสวงหาความรู้ในด้านต่าง ๆ เพิ่มเติมอยู่เสมอ มีการเรียนรู้ พัฒนาตนเองและเตรียมพร้อมสำหรับสิ่งต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงทำให้นักศึกษาพยาบาลเป็นผู้ที่มีลักษณะของการเตรียมพร้อมตลอดเวลา

ส่วนความเป็นผู้มีประสิทธิภาพรายด้านพบว่าด้านที่มีร้อยละของค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3 อันดับมีดังนี้

3.4 มีเป้าหมายในชีวิต มีร้อยละของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 67.52 (ตารางที่ 6) อธิบายได้ว่า เนื่องจากนักศึกษาแต่ละคนมีเหตุจูงใจที่เข้ามาศึกษาในวิชาชีพแตกต่างกัน นักศึกษาบางคนเข้ามาเรียนเนื่องจากบิดา-มารดาเป็นผู้สนับสนุนและช่วยตัดสินใจในการเลือกเรียน ทำให้นักศึกษาเข้ามาศึกษาโดยมิได้ตระหนักในความสามารถ ความสนใจ ตลอดจนความมุ่งหมายในชีวิตของตน ทำให้นักศึกษาขาดแรงจูงใจในการตั้งเป้าหมายในการเรียน อีกทั้งการจัดการศึกษาพยาบาลนั้นมีการจัดทำมาตรฐานการศึกษา ที่ควบคุมให้นักศึกษาสำเร็จการศึกษาในระยะเวลาที่กำหนดนักศึกษารับรู้ว่ามีเมื่อจบการศึกษาแล้ว ก็มีงานทำทันที (รุจิรัตน์ มณีศรี, 2544) ซึ่งจะเห็นได้ว่า ทุกชั้นตอนมีกรอบและกฎเกณฑ์ให้ดำเนินตามอยู่แล้ว จึงทำให้นักศึกษามีคะแนนด้านมีเป้าหมายในชีวิตต่ำเป็น 3 อันดับสุดท้าย

3.5 บุคลิกภาพเชิงรุก มีร้อยละของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 67.24 (ตารางที่ 6) อธิบายได้ว่า บุคลิกภาพเชิงรุก เป็นลักษณะของบุคคลที่พึ่งพาตัวเองได้อย่างแท้จริง เป็นกระบวนการคิดและตัดสินใจเลือกของบุคคล เมื่อมีสิ่งเร้าหรือแรงกระตุ้น บุคคลจะคิดพิจารณาอย่างรอบคอบ คิดถึงวิธีที่จะตอบสนองออกไปอย่างมีสติและคำนึงถึงหลักการที่ถูกต้องเหมาะสมในการเลือกตอบสนองออกไป ซึ่งประสบการณ์ที่ผ่านมาจะเป็นการฝึกกระบวนการความคิดของบุคคล เป็นความคิดอิสระในการหาทางเลือกของตนเองและแสดงออกโดยการเป็นผู้มีความ

รับผิดชอบในชีวิตของตน สามารถตัดสินใจเลือกได้อย่างอิสระ (Covey, 1998) นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ซึ่งยังมีประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ น้อย การเรียนหรือการกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ยังต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของอาจารย์และรุ่นพี่ นักศึกษา ยังไม่มีความเชื่อมั่น จึงทำให้ยังไม่สามารถแสดงออกถึงความคิดอิสระของตนได้ และประกออบกับนักศึกษามีร้อยละของค่าเฉลี่ยมีเป้าหมายในชีวิตอยู่ใน 3 อันดับที่มีคะแนนต่ำทำให้นักศึกษาไม่มีจุดมุ่งหมาย ไม่มีแรงกระตุ้นหรือแรงจูงใจในการกระทำ จึงเป็นเหตุผลที่อาจทำให้คะแนนบุคลิกภาพเชิงรุกมีร้อยละของค่าเฉลี่ยต่ำเป็นอันดับ 2 ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พัชรินทร์สังวาลย์ (2542) ที่พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความเป็นผู้คิดก้าวหน้า (บุคลิกภาพเชิงรุก) และสอดคล้องกับความคิดเห็นของ Klausmerer (1985 อ้างถึงใน มณฑกานต์ สุนปาน, 2543) ที่ว่า การเรียนรู้ผ่านช่วงเวลาในสถานศึกษานั้น ทำให้เกิดการสั่งสมบุคลิกภาพ ซึ่งนำไปสู่การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง รู้จักควบคุมตัวเอง มีความรับผิดชอบมากขึ้น

3.6 ทำตามลำดับความสำคัญ มีร้อยละของค่าเฉลี่ยเท่ากับ 64.33 (ตารางที่

6) อธิบายได้ว่า นักศึกษาพยาบาลมีกิจกรรมที่ต้องทำในแต่ละวันมากมาย ต้องฝึกภาคปฏิบัติในเวรเช้า เวรบ่าย และเวรดึกอย่างต่อเนื่อง ควบคู่ไปกับการเรียนภาคทฤษฎี นอกจากนี้ นักศึกษา ยังต้องเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้มีเวลาในการทำงานอื่น ๆ น้อยลง การทำกิจวัตรประจำวันจึงเป็นไปด้วยความเร่งรีบ (รัชชนก กลิ่นชาติ, 2541) จากลักษณะการดำเนินชีวิตประจำวันดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้นักศึกษาเกิดความวุ่นวาย สับสน ไม่สามารถวางแผนจัดลำดับความสำคัญของการทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ว่าควรกระทำสิ่งใด ก่อน – หลัง ซึ่งการใช้เวลาในการทำกิจกรรมประจำวันของนักศึกษานับว่ามีความสำคัญ เนื่องจากจะนำมาซึ่งความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และจากการศึกษายังพบอยู่บ่อย ๆ ว่านักศึกษาส่วนใหญ่ยังใช้เวลาที่มีอยู่ไม่เหมาะสม ไม่สามารถจัดแบ่งเวลาในด้านการเรียน กิจวัตรประจำวัน และเวลาว่างให้ลงตัวได้ (พงศ์ จาดช้าง, 2538) สอดคล้องกับการศึกษาของซึ่งจากการศึกษาของศิริรัตน์จันทร์แสงรัตน์ (2537) พบว่านักศึกษาพยาบาลมีปัญหาด้านการปรับตัวในสถานศึกษา ด้านการใช้ชีวิตทางการศึกษาที่เหมาะสม ด้านการวางแผนการศึกษา การบริหารเวลา ด้านส่วนตัวและการศึกษาของกุลยา ตันติผลาชีวะและคณะ (2536) พบว่า สาเหตุสำคัญของการออกจากวิทยาลัยพยาบาลกลางคั่นของนักศึกษาพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุขคือ การแบ่งเวลาเรียนไม่เหมาะสม ทำให้ไม่สามารถทำงานให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

4. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล การรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา กับความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข จากการศึกษาพบว่า

4.1 เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง กับความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ 7) หมายความว่า นักศึกษาพยาบาลที่มีเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาลดีจะเป็นผู้ที่มีประสิทธิผลสูง อธิบายได้ว่า เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล เป็นความรู้สึก หรือความเชื่อของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อวิชาชีพการพยาบาลที่จะส่งผลให้นักศึกษาแสดงออกมาในลักษณะของความสนใจ พอใจ มีความรับผิดชอบ เต็มใจในการศึกษาเล่าเรียน (ยุคลธร แจ่มฤทธิ์, 2544) ถ้านักศึกษาพยาบาลมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาล จะส่งผลให้นักศึกษาเรียนด้วยความสนใจ มีความกระตือรือร้นในการเรียนและการทำงาน ขวนขวายหาความรู้ในการพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าและประสบความสำเร็จในการเรียนวิชาชีพการพยาบาล มีแรงจูงใจที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งใจไว้ สนใจที่จะพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ทำให้ลักษณะการทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่ง ทศนา บุญทอง (2533) ได้ทำการศึกษาเจตคติของบุคคลที่เข้ามาในวิชาชีพการพยาบาลพบว่า นักศึกษาพยาบาลที่เข้ามาศึกษาในสถาบันการศึกษาพยาบาล จะมีเจตคติแตกต่างกันไป จำแนกได้ 3 ประเภทคือ ประเภทที่ 1 ผู้เข้ามาเรียนไม่ชอบและมีเจตคติไม่ดีต่อวิชาชีพ โดยส่วนตัวบุคคลกลุ่มนี้จะมีความรู้สึกฝืนใจ ขาดแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ประเภทที่ 2 กลุ่มนักศึกษาที่เข้ามาศึกษาในวิชาชีพการพยาบาลที่เข้ามาโดยไม่มีเจตคติทั้งในทางบวกหรือลบต่อวิชาชีพการพยาบาล หากบุคคลสามารถปรับตัวปรับใจให้เห็นคุณค่าความเป็นจริงได้ ก็จะสามารถอยู่ในวิชาชีพนี้ได้ แต่ถ้าปรับตัวไม่ได้เลยก็จะหาทางออกไปศึกษาในวิชาชีพอื่น ประเภทที่ 3 กลุ่มนักศึกษาที่เข้ามาศึกษาในวิชาชีพการพยาบาลด้วยความสมัครใจ ชอบวิชาชีพนี้ บุคคลกลุ่มนี้จะมี ความเต็มใจที่จะปฏิบัติงาน เจตคติต่อวิชาชีพจึงเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากการมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพตั้งแต่เริ่มศึกษา จะทำให้นักศึกษารู้สึกรัก และศรัทธาในวิชาชีพ ต้องการที่จะพัฒนาวิชาชีพให้ดีขึ้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ภรณ์ เขาวกุล (2542) ซึ่งพบว่าเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพการพยาบาลจะทำให้นักศึกษาเป็นคนสนใจ ใฝ่รู้ กระตือรือร้น แสวงหาความรู้ในด้านต่าง ๆ ยินดีที่จะทำงานด้วยใจ มีความรับผิดชอบในหน้าที่ สนใจที่จะพัฒนางานและพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น

4.2 การรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลาง กับความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ 6) หมายความว่า นักศึกษาที่มีการรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษาดีจะเป็นผู้ที่มีประสิทธิผลสูง อธิบายได้ว่า การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษาเป็นงานที่เกี่ยวกับการบริการ สวัสดิการ และกิจกรรมที่ทางสถาบันจัดขึ้นเพื่อช่วยให้นักศึกษามีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน และพัฒนาเป็นบัณฑิตที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางด้านสติปัญญา ร่างกาย สังคมและจิตใจ และยังมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตนักศึกษาทั้งด้านความเป็นอยู่รวมทั้งความเจริญในทุก ๆ ด้าน (สำเนาวิ ขจรศิลป์, 2539 อ้างถึงใน รัชชนก กลิ่นชาติ, 2541) ดังนั้นการ

ดำเนินการด้านกิจการนักศึกษาที่ดีสามารถตอบสนองความต้องการของนักศึกษาได้ ย่อมทำให้นักศึกษาได้รับความสุขสบาย มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสมดุลในชีวิต มีความพร้อมมากขึ้น ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ ทำให้พร้อมที่จะเรียนรู้ในการที่จะพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลที่มีความสมบูรณ์ ย่อมทำให้เกิดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ สามารถที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมายในชีวิต ช่วยให้เกิดความสำเร็จในเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาพยาบาลซึ่งจำนวนหน่วยกิตในการเรียนค่อนข้างมาก ต้องขึ้นฝึกปฏิบัติบนหอผู้ป่วยต่าง ๆ หลากหลาย นักศึกษาต้องใช้ทั้งสติปัญญา ร่างกาย กำลังใจและสมาธิในการศึกษาเล่าเรียนเป็นอันมาก ต้องมีความรับผิดชอบสูง ต้องใช้ความอดทนและการปรับตัวเป็นอย่างมาก ซึ่งอาจทำให้นักศึกษาบางคนประสบกับปัญหาได้ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ทางสถาบันต้องจัดให้มีสิ่งต่าง ๆ มีสิ่งต่าง ๆ มิให้นักศึกษามีความพร้อมในการศึกษา สอดคล้องกับความคิดเห็นของ Astin (1993 อ้างถึงใน ชลิกกร บุญประเสริฐ, 2543) ที่กล่าวว่า กิจการนักศึกษา เป็นสิ่งเร้าอันทรงศักยภาพที่มีผลกระทบต่อพัฒนาการของนักศึกษา ช่วยพัฒนาให้นักศึกษาเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ประสบความสำเร็จในการเรียนและการทำงาน เป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สถาบันการศึกษาพยาบาลควรปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพรพพยาบาลให้นักศึกษา โดยเฉพาะด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผู้ป่วยและญาติโดยอาจมีวิธีการที่หลากหลาย เช่น การปรับปรุงหลักสูตร หรือจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การจัดโครงการส่งเสริมเจตคติต่อวิชาชีพรพพยาบาล อาจจัดให้นักศึกษาได้พบปะพูดคุยกับพยาบาลดีเด่น หรือผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพรพพยาบาล ช่วยเหลือ สนับสนุนและส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมหรือจัดกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ร่วมงาน ผู้ป่วยและญาติให้มากขึ้น รวมทั้งอาจารย์ต้องเป็นตัวอย่างให้นักศึกษาด้วย ซึ่งควรเริ่มปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพรพพยาบาลตั้งแต่นักศึกษาเข้ามาศึกษาใหม่ และมีการประเมินเจตคติต่อวิชาชีพรพพยาบาลทุกปี เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนหรือกิจกรรมที่ส่งเสริมเจตคติต่อวิชาชีพรพพยาบาลของนักศึกษา เพราะถ้านักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพรพพยาบาล ก็จะไปสู่ความเป็นผู้มีประสิทธิผลด้วย

1.2 สถาบันควรมีการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินการด้านกิจการนักศึกษาให้ตอบสนองกับความต้องการของนักศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งงานวินัยนักศึกษา งานกิจกรรม

นักศึกษา และงานการจัดจำหน่ายอาหาร กล่าวคือ ควรมีการพัฒนาปรับปรุงกฎ ระเบียบให้มี ความเหมาะสมอยู่เสมอ โดยการเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารของสถาบัน ออกกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ โดยคำนึงถึงลักษณะและความต้องการของนักศึกษาตามความ เหมาะสมให้การสนับสนุนในการจัดตั้งชมรม หรือการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ช่วยส่งเสริมให้ นักศึกษาสามารถวางแผนชีวิต จัดลำดับความสำคัญของสิ่งที่ต้องทำได้อย่างเหมาะสม รวมทั้ง ให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการใช้อาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้ นักศึกษาใช้เตรียมกิจกรรม และจัดกิจกรรมหรือพบปะติดต่อกันนอกชั้นเรียนหรือในเวลาว่าง จากการเรียน จัดอาหารที่มีคุณภาพและเพียงพอกับความต้องการ โดยเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ เพราะถ้านักศึกษามีการรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษาดี จะทำให้นักศึกษามีความพร้อม สามารถพัฒนาให้เป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม นำไปสู่ความเป็นผู้มีประสิทธิผลได้

1.3 ข้อค้นพบจากการวิจัยพบว่า คะแนนความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษา พยาบาล ด้านมีเป้าหมายในชีวิต บุคลิกภาพเชิงรุก และทำตามลำดับความสำคัญมีร้อยละของ ค่าเฉลี่ยต่ำเป็น 3 อันดับสุดท้าย ดังนั้น สถาบันการศึกษาพยาบาลจึงควรปรับปรุงหลักสูตร หรือ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ช่วยส่งเสริมความเป็นผู้มีประสิทธิผล ของนักศึกษาพยาบาล โดยอาจมีการจัดอบรม หรือโครงการเสริมสร้างความเป็นผู้มีประสิทธิผล ของนักศึกษาพยาบาล โดยการจัดกิจกรรมที่ฝึกให้นักศึกษาพยาบาลเห็นความสำคัญและ สามารถตั้งเป้าหมายในชีวิตได้ ฝึกให้เป็นผู้ที่มีความกระตือรือร้น สามารถวางแผนจัดสรรเวลา จัดลำดับความสำคัญของสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาลแต่ละชั้นปีว่าเป็นอย่างไร

2.2 ศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่มีความสัมพันธ์กับความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษา พยาบาล

2.3 ศึกษาความเป็นผู้มีประสิทธิผลของพยาบาลวิชาชีพ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ กับความเป็นผู้มีประสิทธิผลของพยาบาลวิชาชีพ

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรกช อุตตวิริยะนุภาพ. 2540. **ความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนิสิตนักศึกษา
กับการพัฒนาตนเองของนิสิตนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร.** ปริญญาครุศาสตร
มหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา สาขาวิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ และ คณะ. 2536. “การออกจากวิทยาลัยพยาบาลกลางคั่นของนักศึกษาพยาบาล
สังกัดกระทรวงสาธารณสุข”. **วารสารการศึกษาพยาบาล 4 (1)**: 55-67.
- โควี สตีเฟน. 2539. **7 อุปนิสัยพัฒนาสู่ผู้มีประสิทธิผลสูง.** แปลโดย สงกรานต์ จิตสุทธิภากรและ
นิรันดร์ เกชาคุปต์. กรุงเทพมหานคร: เม็ดทราย พรินติ้ง.
- งานวิทยาลัยพยาบาล, กอง. 2528. **หลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ พ.ศ. 2528.**
กรุงเทพมหานคร: กระทรวงสาธารณสุข.
- งานวิทยาลัยพยาบาล, กอง. 2530. **การศึกษาระยะยาวเพื่อประเมินผลหลักสูตรพยาบาล 4 ปี
จากนักศึกษารุ่นปีการศึกษา 2524.** กรุงเทพมหานคร: กระทรวงสาธารณสุข.
- จินตนา ยูนิพันธุ์. 2527. **การเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์.** กรุงเทพมหานคร: ภาควิชา
พยาบาลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จินตนา ยูนิพันธุ์. 2530. **การพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จินตนา เล็กล้วน. 2541. **ผลการเรียนแบบร่วมมือที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา
คณิตศาสตร์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 1.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา
คณิตศาสตร์ ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โจเซฟ เอ็ม. พุดติ. 2532. **เทคนิคการเพิ่มประสิทธิผล.** แปลโดย วิวรรณ ธาธาภิรัญโชติ. กรุงเทพมหานคร
: หจก เอช เอน การพิมพ์.
- ฉลวย เหลืองบรรจง. 2538. **ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจ การเตรียมอาจารย์ใหม่
การสอนงาน และความสัมพันธ์กับอาจารย์ที่เลี้ยงกับการปฏิบัติการงานหลัก
ของอาจารย์ใหม่ วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข.** วิทยานิพนธ์
ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ชลิกร บุญประเสริฐ. 2543. **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล เจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล ความเข้มแข็งในการมองโลก สภาพแวดล้อมของสถาบัน และการปรับตัวของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงกลาโหมและสำนักงานตำรวจแห่งชาติ.** วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงพร ศรีจันทวงศ์. 2540. **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา สภาพแวดล้อมของวิทยาลัย กับภาวะผู้นำของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข.** วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ดรุณี ชุณหะวัต และ คณะ. 2523. **ทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล.** ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ดรักเกอร์ เอฟ ปีเตอร์. 2531. **การบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ.** แปลโดย ก้องเกียรติ โอภาสวงการ. กรุงเทพมหานคร: เอช-เอน การพิมพ์.
- เต๋อใจ แวงงาม. 2535. **รูปแบบการบริหารกิจการนักศึกษาของวิทยาลัยกรุงเทพ.** วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะอนุกรรมการพัฒนานักศึกษา. 2541. **มาตรฐานกิจการนักศึกษา.** (ม.ป.ท)
- ทบวงมหาวิทยาลัย, กองบริการการศึกษา. 2541. **มาตรฐานกิจการนักศึกษา.** กรุงเทพมหานคร: ที.พี. พรินท์ จำกัด.
- ทองเรียน อมรัชกุล. 2525. **การบริหารกิจการนิสิต: ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ.** กรุงเทพมหานคร: หน่วยศึกษานิเทศก์กรมการฝึกหัดครู.
- ทัศน์า บุญทอง. 2533. **“การพยาบาลกับการพัฒนาบุคลิกภาพ” เอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพพยาบาลหน่วยที่ 1-8 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.
- บุญเฉลา สุริยวรรณ. 2533. **ผลการใช้ระบบพี่เลี้ยงในโปรแกรมปฐมนิเทศที่มีต่อความรู้ ทัศนคติ และทักษะในการปฏิบัติกรพยาบาลของพยาบาลสำเร็จใหม่.** วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- บุษบา ประสารอริคม. 2543. **ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานร่วมกับแพทย์
สภาพแวดล้อมในการทำงาน ความเชื่อมั่นในตนเอง กับประสิทธิผลของหอผู้ป่วย
ตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาและรับรอง
คุณภาพโรงพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การพยาบาลศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปาริชาติ สุขสวัสดิพร. 2543. **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ค่านิยมทางสุขภาพ
และสภาพแวดล้อมในสถาบัน กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของนักศึกษาพยาบาล
สถาบันการศึกษาพยาบาลในเขตกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ประคอง กรรณสูต. 2542. **สถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประนอม รอดคำดี. 2537. **รูปแบบการพัฒนาความสุขสมบูรณ์ของนิสิตนักศึกษาใน
กรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. 2530. **ทัศนคติ: การวัด การเปลี่ยนแปลง และพฤติกรรมอนามัย.** กรุงเทพมหานคร
: ไทยวัฒนาพานิช.
- พัชรินทร์ สัจจวาลย์. 2542. **ความเป็นผู้คิดก้าวหน้าของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลมหาราช
นครเชียงใหม่.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล
คณะพยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พนารัตน์ วิศเวทพนนิมิตร. 2539. **สมรรถนะที่พึงประสงค์ของพยาบาลในพ.ศ.2544-2549.**
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พยงค์ จาดช้าง. 2538. **การศึกษาการใช้เวลาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัด
กระทรวงสาธารณสุข.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา
คณะพยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย.
- พวงรัตน์ บุญญารักษ์. 2530. **แนวทางจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาล. เอกสาร
ประกอบการสัมมนา เรื่องการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเจตคติต่อวิชาชีพพยาบาล.
19-20 มีนาคม 2530 ณ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.**

- ไพฑูริย์ สิ้นลาร์ตัน. 2530. **รูปแบบการใช้ชีวิตของนักศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โครงการเผยแพร่ผลงานวิจัย ฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัฒน์วดี เสรินทวัฒน์ และจริยาวัตร คมพยัคฆ์. 2531. **รายงานการวิจัยเรื่องทัศนคติของนักศึกษาพยาบาลต่อวิชาชีพพยาบาล**. ทุนอุดหนุนจาก China Medical Board of New York Inc.
- เพิ่มสุข สังขมงคล. 2526. **ลักษณะที่พึงประสงค์ของพยาบาลตามการรับรู้ของผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ และพยาบาลเอง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภรณ์ เชาวกุล. 2542. **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์พยาบาลและสภาพแวดล้อมของ กับสมรรถนะเชิงวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธิดารัตน์ บุญนุช. 2543. **การพัฒนากิจกรรมนิสิตนักศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- นันทนา น้ำฝนและคนอื่นๆ. 2524. **การเปรียบเทียบทัศนคติต่อวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 และปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข**. รายงานประกอบการศึกษาวิชา Fundament of behavioral research. ภาควิชาวิจัยและประเมินผล บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นฤมล เกื่อนมา. 2538. **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และสภาพแวดล้อมในวิทยาลัย กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิตยา ยงภูมิพุทธา. 2544. **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านนักศึกษา คุณลักษณะครูพี่เลี้ยง สภาพแวดล้อมทางคลินิก กับการเรียนภาคปฏิบัติอย่างมีความสุขของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- มณฑกานต์ สุ่นปาน. 2543. **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล แรงจูงใจในการศึกษา วิชาการพยาบาล ความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมสถาบัน และการรับรู้ภาวะสุขภาพ กับความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของนักศึกษาพยาบาลสถาบันการศึกษาพยาบาลของรัฐ กรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มณฑป ไชยชิต. 2537. **ภาวะความเป็นคนปกติคนะศึกษาศาสตร์และครุศาสตร์ที่สัมพันธ์ต่อประสิทธิผลของคณะวิชา.** ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา สาขาวิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มยุรี นภาพรรณสกุล. 2529. **การศึกษาปฏิกริยานักศึกษาต่อสถาบันในสถาบันการศึกษาพยาบาล.** วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2525. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์.
- รวิทอง ล้อทอง. 2535. **การวิเคราะห์กิจกรรมนักศึกษาพยาบาล สังกัดกองงานวิทยาลัยพยาบาล สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุ่งลักษณ์ เมฆะอำนวยการ. 2534. **ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำและประสิทธิผลในการทำงานของหัวหน้างานตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุจิรัตน์ มณีศรี. 2544. **การวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกบัณฑิตพยาบาลศาสตร์ที่มีผลทางการเรียนสูงและต่ำ วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัชชนก กลิ่นชาติ. 2541. **ความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินการด้านกิจการนักศึกษาและด้านสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยกับความสุขสมบูรณ์ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วรารัตน์ ทิพย์รัตน์. 2543. **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล พฤติกรรมการรับสื่อ ภาวะผู้นำของนักศึกษาและสภาพแวดล้อมของสถาบัน** กับการปฏิบัติกิจกรรม ประชาธิปไตยของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ. อยุธยา. 2530. **บุคลากรนิสิตนักศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โครงการตำราและ เอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วาสนา ชัดตียวงษ์. 2540. **การศึกษาลักษณะบุคลิกภาพคัดสรรที่สัมพันธ์กับความสำเร็จใน การทำงานของตัวแทนขายประกันชีวิต**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิชา จิตวิทยาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วาสนา เจือทอง. 2531. **ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลัง รูปแบบการใช้ชีวิตกับผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนของนักศึกษาพยาบาลในสถาบันการศึกษพยาบาล สังกัดกระทรวง กลาโหม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วิภูธ พูลเจริญ, สมศักดิ์ ชุณหรัศม์, สุวิทย์ วิบูลผลประเสริฐ, โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์ และจิรุตม์ ศรีรัตนบัลล์. 2543. **สู่การปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัย ระบบสาธารณสุข.
- วิเชียร เกตุสิงห์. 2535. **สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- วิเชียร เกตุสิงห์. 2538. **ค่าเฉลี่ยกับการแปลความหมาย: เรื่องง่าย ๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้**. **ข่าวสาร วิชาการศึกษา** 18: 8-9.
- ศิริณา ชี้ทางให้. 2543. **การศึกษาตัวชี้วัดประสิทธิผลขององค์การพยาบาล**. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริรัตน์ จันทรแสงรัตน์. 2537. **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กิจการนักศึกษา และสภาพแวดล้อมกับคุณภาพชีวิตนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลสังกัด กระทรวงสาธารณสุข**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันพระบรมราชชนก. 2537. **หลักสูตรพยาบาลศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง)**. เอกสารอัดสำเนา.
- สมพิศ การดำรง. 2544. **แรงจูงใจและประสิทธิผลภาวะผู้นำของพยาบาลหัวหน้าผู้ป่วย**. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- สุมาลี อัครศักดิ์สกุล. 2523. การพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักศึกษาพยาบาลจากคะแนนสอบคัดเลือกเข้าศึกษา ที่ศนคตต่อวิชาชีวะการพยาบาล และบุคลิกภาพ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสียงพิน อ่ำโพธิ์. 2543. อนาคตภาพการบริหารงานของวิทยาลัยพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 9. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี. 2542. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 . กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ. 2544. อะไรเป็นอะไร? ในกระแสการเปลี่ยนแปลง. เอกสารการปฏิรูประบบสุขภาพ. (ม.ป.ท.)
- สำเนาวิ ขจรศิลป์. 2538. มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2: การพัฒนานักศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- สำเนาวิ ขจรศิลป์. 2539. มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2: พื้นฐานและบริการนักศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- อนันต์ชัย คงจันทร์. 2541. รายงานผลการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความก้าวหน้าในอาชีพ ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานของผู้บริหารสตรี. ทูนิวิจัยรัชดาภิเษกสมโภช.
- อัฐพร หิรัญพฤกษ์. 2539. รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรสภาพแวดล้อมสถาบันกับผลลัพธ์ทางการศึกษาของนักศึกษาพยาบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

- Abrahamowicz, D. 1988. College involvement, preceptions and satisfaction: A student of membership in student organizations. *Journal of College Student Development*, 29: 233-238.
- Anastasi, A. 1976. *Psychological testing*. 4th ed. New york: Macmillan.
- Barnard, C. I. 1968. *The functions of executive*. MA: Harvard University Press.

- Baxter, M. and Marcia, B. 1992. Curricular influences on college students' intellectual development. *Journal of College Student Development*, 33 : 203-213.
- Bloom, B. S. 1956. *Toxonomy of education objectives*. New York: David McKay .
- Chebator, P. J. 1995. *Involvement and student outcome: The student development effects of co-curricular program*. Boston: Boston College.
- Coombs, R. H. and Davies, V. 1967. Socio-psychological adjustment in collegiate scholastic success. *Journal of Education*, 61: 186-189.
- Covey, R. S. 1989. *The 7 habits of highly effective people*. New York: Simon & Schuster.
- Covey, S. 1998. *The 7 habits of highly effective teens*. New York: Simon & Schuster.
- Ernest, R. H. 1962. *Introduction to psychology* . 2nd ed. New York: Harcourt Brance and World.
- Edwina , D. F. 1971. Image of nursing among college freshmen women in New Orleans. *Dissertation Abstracts*, 31: 4155-4156.
- Gunter, L. M. 1969. The developing nursing students part II attitude toward nursing as a carrer. *Nursing Reseach*, 18:131-136.
- Julia, S. B., Mary, L. O. and Yvonne, B. S. 1974. Baccalaureate students' s image of nursing. *Nursing Research*, 5: 53-55.
- Lampkin, A. K. 1991. *The relationship between leisure activities and career development among a selected group of college seniors*. VA: Virginia Polytechnic and State University.
- Metz and Nancy, D. 1996. *Student development in college unions and student activities*. USA: Association of College Student Unions-International.
- Miller, T. K. and Prince, J. S. 1977. *The future of student affairs*. 3rd ed. San Francisco: Jossey-Bass .
- Rouillard, L. A. 1994. *Goal and goal setting: Planning to succeed*. Great Britian: Kogan Page.
- Smith, J. S. 1991. *The relationship between involvement on extracurricular activities and the psychosocial development of clemon university students*. South Caroilna: University of South Carolina.
- Steers, R. M. 1997. *Organizational effectiveness: A behavior view*. California: Goodyear.
- Stephen, P. R. 2000. *Managing today*. New Jersey: Prentice-Hall .

Sullivan, E. J. and Decker, P. J. 1997. **Effective leadership and management in nursing.**
4th ed. California: Addison Wesley Longman.

Thurstone, L. L. 1967. **Attitude can be measure: Reading in attitude theory and
measurement** . New York: John Wiley and Sons.

Triandis, H. C. 1971. **Attitude and attitude change.** New York: John Wiley and Sons .

Yamane, T. 1973. **Statistic an introductory analysis.** New York: Holt Richart and Winston.

Zammuto, R. F. 1982. **Assessing organizational effectiveness: System change adaptation
and strategy.** New York: State University of New York Press.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

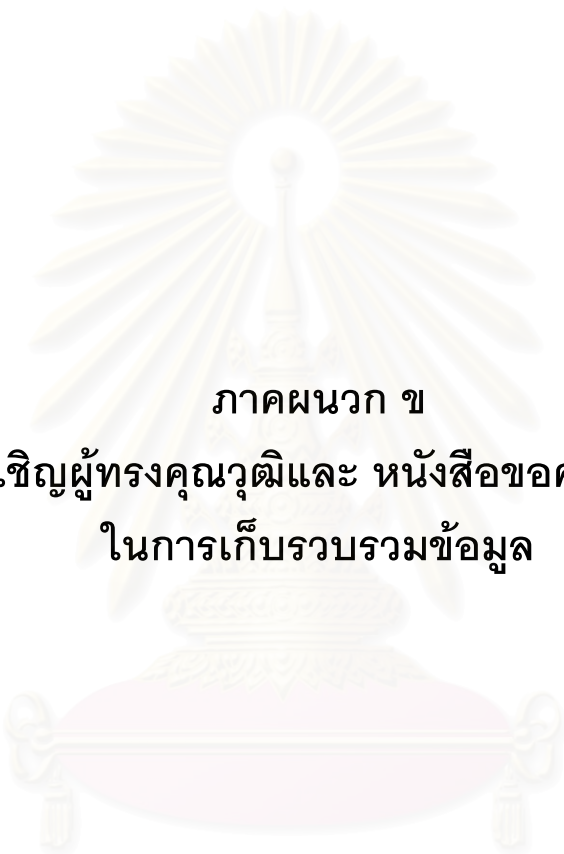
ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ชื่อ – สกุล	ตำแหน่ง – สถานที่ทำงาน
1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพนอม รอดคำดี	รองคณบดีฝ่ายจัดการศึกษาและกิจการนิสิต คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ดร. จิราวัฒน์ วีรังกร	นักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประอรนุช ตูลยาทร	อาจารย์ประจำภาควิชาการพยาบาลสูติศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
4. อาจารย์ธานี กล่อมใจ	รองผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักศึกษา วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี
5. อาจารย์นัยนา ภูลม	อาจารย์ประจำภาควิชาการพยาบาลกุมาร วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิและ หนังสือขอความร่วมมือ
ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ ทม 0342/

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อาคารวิทยกิตติ ชั้น 12 ถนนพญาไท

กรุงเทพฯ 10330

ธันวาคม 2543

เรื่อง ขออนุมัติบุคลากรเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

เนื่องด้วย นางสาวธิดารัตน์ คำบุญ นิสิตชั้นปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล การรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา กับความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา รัชชกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้จึงขอเรียนเชิญบุคลากรหน่วยงานของท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือที่นิสิตสร้างขึ้น ดังนี้

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประอรนุช ตุลยาทร อาจารย์ประจำภาควิชาการพยาบาลสูติศาสตร์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติให้บุคลากรข้างต้น เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ดังกล่าว คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี)

รองคณบดีฝ่ายจัดการศึกษาและกิจการนิสิต

ปฏิบัติราชการแทนคณะพยาบาลศาสตร์

สำเนาเรียน	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประอรนุช ตุลยาทร
งานจัดการศึกษา	โทร. (02) 2189825 โทรสาร (02) 2189806
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา รัชชกุล
ที่อนินสิต	นางสาวธิดารัตน์ คำบุญ

ที่ ทม 0342/
มหาวิทยาลัย

คณะพยาบาลศาสตร์จุฬาลงกรณ์
อาคารวิทยกิตติ ชั้น 12 ถนนพญาไท
กรุงเทพฯ 10330

มกราคม 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นิติกรับรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยพยาบาลนพรัตน์ วชิระ

เนื่องด้วย นางสาวธิดารัตน์ คำบุญ นิสิตชั้นปริญญามหาบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล การรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา กับความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา รัชชกุล เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นิติกรดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย จากนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1,2,3,4 จำนวน 80 คน ทั้งนี้นิติกรจะประสานงานเรื่องวัน เวลา และสถานที่ในทดลองใช้เครื่องมือการวิจัยอีก ครั้งหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ให้ นางสาวธิดารัตน์ คำบุญ เก็บรวบรวมการวิจัยดังกล่าว คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี)
รองคณบดีฝ่ายจัดการศึกษาและกิจการนิสิต
ปฏิบัติราชการแทนคณะพยาบาลศาสตร์

งานจัดการศึกษา

โทร. (02) 2189825 โทรสาร (02) 2189806

ภาคผนวก ค
สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลที่มีคุณสมบัติเดียวกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน แล้วนำมาหาค่าความเที่ยงของเครื่องมือในแต่ละชุด ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ของความสอดคล้องภายใน (Coefficient of Internal Consistency) โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบราค (Cronbach's Alpha Coefficient) มีสูตรดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_T^2} \right)$$

เมื่อ	α	คือ	สัมประสิทธิ์ครอนบราค
	n	คือ	จำนวนข้อคำถามทั้งหมดในแบบสอบถาม
	$\sum S_i^2$	คือ	ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	S_T^2	คือ	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

2. คำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage) ของปัจจัยด้านนักศึกษา ได้แก่ จำนวนปีที่ศึกษา

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ	P	คือ	ค่าร้อยละ
	f	คือ	แทนความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	n	คือ	จำนวนรวมทั้งหมด

สถาบันวิจัยสุขภาพ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. คำนวณหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเบ้ และความโค้งของเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล การรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษาและความเป็นผู้มีประสิทธิภาพของนักศึกษาพยาบาล

ค่าเฉลี่ยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} คือ ค่าเฉลี่ยหรือมัชฌิมเลขคณิต

$\sum X$ คือ ผลรวมของคะแนนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

N คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ คือ ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัว

$\sum X^2$ คือ ผลรวมทั้งหมดของคะแนนทั้งหมดแต่ละตัวยกกำลังสอง

N คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ความเบ้ (Skewness) ใช้สูตรดังนี้

$$S_k = \frac{\sum (X_1 - \mu)^3}{N\sigma^3}$$

S_k คือ ค่าความเบ้

X คือ ค่าของข้อมูล

μ คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

σ คือ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ความโด่ง (Kurtosis) ใช้สูตรดังนี้

$$K_u = \frac{\sum (X_1 - \mu)^4}{N\sigma^4}$$

K_u คือ ค่าความเบ้

X คือ ค่าของข้อมูล

μ คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

σ คือ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล การรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา กับความเป็นผู้มีประสิทธิภาพของนักศึกษาพยาบาล โดยการหาความสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่างที่ละคู่ โดยใช้วิธีเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) สูตรที่ใช้คือ

$$r_{xy} = \frac{n\sum xy - (\sum x)(\sum y)}{\sqrt{[n\sum x^2 - (\sum x)^2][n\sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

r_{xy} คือ สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร x กับตัวแปร y

$\sum x$ คือ ผลรวมของข้อมูลที่วัดได้จากตัวแปร x

$\sum y$ คือ ผลรวมของข้อมูลที่วัดได้จากตัวแปร y

$\sum xy$ คือ ผลรวมของผลคูณระหว่างค่าตัวแปร x และ y

$\sum x^2$ คือ ผลรวมกำลังสองของข้อมูลจากตัวแปร x

$\sum y^2$ คือ ผลรวมกำลังสองของข้อมูลจากตัวแปร y

n คือ จำนวนข้อมูลหรือจำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง
เครื่องมือการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน นักศึกษาพยาบาลทุกท่าน

ด้วยดิฉัน นางสาวธิดารัตน์ คำบุญ นิสิตสาขาวิชาการพยาบาลศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล การรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา กับความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข

คำตอบของนักศึกษาจะไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด และจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อนักศึกษา คำตอบของนักศึกษาจะได้รับการเก็บรักษาเป็นความลับ ฉะนั้นจึงขอให้ตอบให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดและให้ครบทุกข้อเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาการศึกษาพยาบาลต่อไป

จึงขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและขอให้ทุกท่านประสบความสำเร็จในการเรียนต่อไป

ผู้วิจัย

ธิดารัตน์ คำบุญ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจง 1. แบบสอบถามนี้ มี 1 ชุดประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยด้านนักศึกษา

ตอนที่ 2 แบบวัดเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา

ตอนที่ 4 แบบวัดความเป็นผู้มีประสิทธิผลของนักศึกษาพยาบาล

2. การตอบแบบสอบถามขอความกรุณาให้ท่านตอบทุกข้อตามความเป็นจริง ทั้งนี้ เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลได้ผลใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยด้านนักศึกษา

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน ให้ตรงกับความเป็นจริงของนักศึกษา

1. ปัจจุบันกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปี

ชั้นปีที่ 1

ชั้นปีที่ 2

ชั้นปีที่ 3

ชั้นปีที่ 4

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 แบบวัดเจตคติต่อวิชาชีพการพยาบาล

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความและทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่กำหนด ตามความคิดเห็นหรือความรู้สึกของท่านตามความหมายดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น ๆ
เห็นด้วย	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้น ๆ เป็นส่วนใหญ่
เห็นด้วยปานกลาง	หมายถึง	ท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้น ๆ ปานกลาง
ไม่เห็นด้วย	หมายถึง	ท่านไม่เห็นด้วยกับข้อความนั้น ๆ เป็นส่วนใหญ่
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง	ท่านไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับข้อความนั้น ๆ

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เห็นด้วย ปานกลาง	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
<p>1. ด้านค่านิยมของสังคม</p> <p>1.1 วิชาชีพพยาบาลมีประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม</p> <p>.</p> <p>.</p> <p>.</p> <p>2. ด้านลักษณะวิชาชีพ</p> <p>2.1 วิชาชีพพยาบาลเป็นวิชาชีพที่มีความรับผิดชอบสูง</p> <p>.</p> <p>.</p> <p>.</p> <p>3. ด้านการปฏิบัติงาน</p> <p>3.1 วิชาชีพพยาบาลต้องปฏิบัติงานในเวรป่วย เวิร์ดึก ทำให้พักผ่อนไม่เพียงพอ</p> <p>.</p> <p>.</p> <p>.</p> <p>4. ด้านความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานผู้ป่วย และญาติ</p> <p>4.1 พยาบาลส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับตนเองกับผู้ป่วยและญาติ</p> <p>.</p> <p>.</p> <p>.</p>					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการรับรู้การดำเนินการด้านกิจการนักศึกษา

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อ แล้วพิจารณาว่าข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นหรือสภาพความเป็นจริงของนักศึกษามากที่สุด แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่กำหนดให้เพียงช่องเดียว ตามความหมายดังนี้

มากที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงหรือความรู้สึกของนักศึกษา
มากที่สุด

มาก หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงหรือความรู้สึกของนักศึกษามาก

ปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงหรือความรู้สึกของนักศึกษา
ปานกลาง

น้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงหรือความรู้สึกของนักศึกษา

น้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงหรือความรู้สึกของนักศึกษา
น้อยที่สุด

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. งานการจัดปฐมนิเทศนักศึกษา 1.1 การปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ช่วยให้นักศึกษาสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยได้ . . .					
2. งานวินัยนักศึกษา 2.1 กฎระเบียบของวิทยาลัยช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นคนมีระเบียบวินัย . . .					

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<p>3. งานกิจกรรมนักศึกษา</p> <p>3.1 วิทยาลัยสนับสนุนให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ เช่นการจัดตั้งชมรมกีฬา การจัดตั้งสโมสรนักศึกษา</p> <p>.</p> <p>.</p> <p>.</p> <p>4. งานบริการหอพักนักศึกษา</p> <p>4.1 การจัดหอพักมีความเหมาะสมช่วยให้นักศึกษามีความพร้อมในการศึกษาเล่าเรียน</p> <p>.</p> <p>.</p> <p>.</p> <p>5. งานการจัดจำหน่ายอาหาร</p> <p>5.1 อาหารที่จัดเตรียมให้มีความหลากหลายสามารถเลือกได้ตามต้องการ</p> <p>.</p> <p>.</p> <p>.</p> <p>6. งานบริการแนะแนว</p> <p>6.1 งานบริการแนะแนวช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถวางแผนการศึกษาได้</p> <p>.</p> <p>.</p> <p>.</p>					

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<p>7. งานทุนการศึกษา</p> <p>7.1 งานทุนการศึกษามีส่วนช่วยเหลือนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ให้ศึกษาจนสำเร็จได้</p> <p>.</p> <p>.</p> <p>.</p> <p>8. งานบริการอนามัย</p> <p>8.1 การบริการตรวจรักษาโรคแก่นักศึกษามีคุณภาพ</p> <p>.</p> <p>.</p> <p>.</p>					

ตอนที่ 4 แบบวัดความเป็นผู้มีประสิทธิผล

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อ แล้วพิจารณาว่าข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นหรือสภาพความเป็นจริงของนักศึกษามากที่สุด โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่กำหนดให้เพียงช่องเดียว ตามความหมายดังนี้

มากที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงหรือความรู้สึกของนักศึกษา
มากที่สุด

มาก หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงหรือความรู้สึกของนักศึกษามาก

ปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงหรือความรู้สึกของนักศึกษา
ปานกลาง

น้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงหรือความรู้สึกของนักศึกษาน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงหรือความรู้สึกของนักศึกษา
น้อยที่สุด

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.บุคลิกภาพเชิงรุก 1.1 เพื่อน ๆ ต้องคอยเตือนให้ข้าพเจ้าอ่านหนังสือเตรียมสอบ . . .					
2. มีเป้าหมายในชีวิต 2.1 ข้าพเจ้าตั้งใจเรียนเพื่อจะได้เป็นพยาบาลที่ดีในอนาคต . . .					

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<p>3. ทำตามลำดับความสำคัญ</p> <p>3.1 ข้าพเจ้าแบ่งเวลาสำหรับการเรียนและกิจกรรมอื่นได้อย่างเหมาะสม</p> <p>.</p> <p>.</p> <p>.</p> <p>4. คิดแบบชนะด้วยกัน</p> <p>4.1 ในสายตาของเพื่อน ข้าพเจ้าเป็นผู้ที่มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่</p> <p>.</p> <p>.</p> <p>.</p> <p>5. เข้าใจผู้อื่น</p> <p>5.1 ข้าพเจ้ากับเพื่อนในชั้นเรียนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน</p> <p>.</p> <p>.</p> <p>.</p> <p>6. ร่วมแรงร่วมใจ</p> <p>6.1 ข้าพเจ้ารู้สึกดีใจเมื่อต้องทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ</p> <p>.</p> <p>.</p> <p>.</p> <p>7. เตรียมพร้อมตลอดเวลา</p> <p>7.1 ข้าพเจ้าเอาใจใส่ต่อสุขภาพเพื่อไม่ให้เกิดความเจ็บป่วยทั้งด้านร่างกายและจิตใจ</p> <p>.</p> <p>.</p>					

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวธิดารัตน์ คำบุญ เกิดวันที่ 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2521 ที่อำเภอเกาะคา จังหวัดลำปาง สำเร็จการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต จากคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในปีการศึกษา 2541 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2544 ปัจจุบันดำรงตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ ประจำหอผู้ป่วย 84 ปีชั้น 9 ตะวันออก โรงพยาบาลศิริราช

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย